

శ్రీరస్తు.

ఈపుస్తకముననుండువిధమున

ఇందులో శకలపురుషార్థమును వివరించుట

ప్రత్యక్షమునాచరించునారికి నత్యంతోపయుక్తములగును



వినియోగము, సకలస్వరూపము, వరలక్ష్యము, అనంతవర్ణనాభివ్యక్తి, వినియోగముననుండు

కేరాలేక్ష్యముపించుచు, అవిగానాస్థానముననుండు

కృష్ణాక్షరము, గరుడపంచమము, శ్రీరామగణము,

ఈ గంగ ప్రత్యక్షమునాచరించునారికి నత్యంతోపయుక్తములగును

మును జూరుపట్టు, రామచంద్రమును జూరుపట్టు

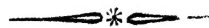
తేజుగంధాస్పర్శసమిష్టముగ

జరిగియుండును

కడపలోనుండు

ధర్మములు, అద్వైతమునాచరించునారికి నత్యంతోపయుక్తములగును

యెరెరాజునాచరించునారికి నత్యంతోపయుక్తములగును



జన్మిరివెవాసియ

చిత్తూరు, లోకనాథముడనియుండు గారి

స్వకీయకవిరంజనముచాక్షరమునాచరించునారికి నత్యంతోపయుక్తములగును

ప్రచురింపబడినది

చెన్నపట్టణము, ౧౮౭౫ సం॥

అచ్చలూరి, వరదా

ప్రకాశ సుక్ర సూచిక.



పుటసంఖ్య.

విషయసంఖ్య.

౧, వినాయకవ్రతమ్.	౧.
౧౩, సరస్వతీవ్రతమ్.	౨.
౨౧, వరలక్ష్మీవ్రతమ్.	౩.
౩౦, ఆనంతవ్రతమ్.	౪.
౫౦, మృధనద్వాదశీవ్రతమ్.	౫.
౬౦, కేదారేశ్వరవ్రతమ్.	౬.
౭౩, ఋషివత్సమివ్రతమ్.	౭.
౯౮, ఆనూవాస్యాసోమవతీవ్రతమ్.	౮.
౧౧౫, కృష్ణాష్టమివ్రతమ్.	౯.
౧౩౦, గరుడపంచమివ్రతమ్.	౧౦.
౧౩౭, శ్రీరామనవమివ్రతమ్.	౧౧.
౧౪౯, గజగౌరీవ్రతమ్.	౧౨.
౧౫౨, షోడశగౌరీవ్రతమ్.	౧౩.
౧౫౭, కుంజగౌరీవ్రతమ్.	౧౪.
౧౬౨, గోపద్మవ్రతమ్.	౧౬.
౧౬౮, నజ్జుటచతుర్థివ్రతమ్.	౧౭.
౧౭౬, ఆథనిరశనార్కవారవ్రతమ్.	౧౮.
౧౯౦, దానఫలవ్రతమ్.	౧౯.
౧౯౪, సూర్యచంద్రవ్రతమ్.	౨౦.
౨౦౧, దశఫలవ్రతమ్.	౨౧.
౨౦౩, బృహద్రాత్రీవ్రతమ్.	౨౨.
౨౦౮, ఆముక్తాభరణసప్తమివ్రతమ్.	౨౩.
౨౧౬, శ్రీవణద్వాదశీవ్రతమ్.	౨౪.
౨౧౮, దిశాగౌరీవ్రతమ్.	౨౫.
౨౨౧, రథసప్తమివ్రతమ్.	౨౬.
౨౨౪, శివముష్టికావ్రతమ్.	౨౭.
౨౨౭, సోమాష్టమివ్రతమ్.	౨౮.
౨౨౯, గోద్వాదశీవ్రతమ్.	

—*—

ప్రసన్నవదనంధ్యాయే శ్లో : పీఠకృతే ॥

శుభతీర్థా, శోభనే, మమహాతే, చంద్రాబలం, ద్వితీయపాదం, దేవ, శేవరాహకల్పే, వైవస్వత మన్వంతరే, కలహసే, మహాదే, జంబూద్వీపే, భరతవంశే, భరతఖండే, ఆంధ్రప్రదేశ్, పశ్చిమగోదావరి, ప్రభవాది, పప్తిసంవత్సరాణాం, మధ్యే, శుభ, శాశ్వత, శాశ్వత, శాశ్వత, శాశ్వత, భాద్రపదమాసే, శుక్లపక్షే, చతుర్థ్యాం, వాసరయుక్తాయాం, శుభ, నక్షత్ర, భువయోగ, శుభకరణాద్యనేక గుణవిశిష్టాయాం, అస్యా, శుభ, తీర్థ, మమధర్మాధికాకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషాథకే సిద్ధ్యథాం, పుత్రపౌత్రాభిప్రద్యథాం, సర్వాభీష్టసిద్ధ్యథాం, సిద్ధివినాయక ప్రీత్యథాం, ధ్యానానాహనాది షోడశోపచార పూజాంకరిష్యే.

భవసంచితపాపాఘ్న విధ్వంసనవిచక్షణమ్ । విఘ్నాంధకారభాన్వితం విఘ్నరాజమహాంభజే । ఏకదంతంశూర్పకణం గజవక్త్రంచతుర్భుజం । పాశాంకుశధరందేవం ధ్యాయేత్సిద్ధివినాయకమ్ । ఉత్తమంగణసాదస్య ప్రతీతంపతర్కంశుభం । భక్తాభీష్టప్రదం తస్మాద్ధ్యాయేత్తంవిఘ్ననాయకం । ధ్యాయేద్దశాననందేవం తప్తకాంచనస్మితమ్ । చతుర్భుజంమహాకాయం సర్వాభరణభూషితమ్ । శిశుగణాధిపతయేనమః - ధ్యాయామి ॥ అత్యాగచ్ఛేదగర్వంబ్యసురరాజార్చితేశ్వర । అనాధనాధసర్వజ్ఞ గాఢకర్షణ

వి నా య క వ గ త క ల్ప :

సఖ్యధ్వవః॥ ఆనాహయామి॥ మా క్షేత్రైః పుష్కరాగైశ్చనానారత్న విరాజితం । రత్నసింహాసనం చారుప్రీత్యథాప్రతిగృహ్యతాం । ఆసనం సమపాయామి ॥ గౌరీపుత్రనమస్తే స్తుతంకరప్రియానందన । గృహాణాఘ్రియమయాదత్తం గంధపుష్పాత్మైర్యుతం ॥ అఘ్రియంసమపాయామి ॥ గజవక్త్రినవస్తేస్తు సర్వాభీష్టప్రదాయక । భక్త్యాపాద్యంమయాదత్తం గృహాణద్విరదానన ॥ పాద్యంసమపాయామి ॥ అనాథనాథసర్వజ్ఞగీర్వాణపరిపూజిత । గృహాణాచమనందేవ తుభ్యంధత్తంమయాప్రభో ॥ ఆచమనీయం సమపాయామి ॥ తదిక్షీరసమాయుక్తం మధ్వాజ్యేనసమన్వితం । మధుపర్కంకృహాణేదంగజవక్త్రినమోస్తుతే ॥ మధుపర్కంసమర్పయామి ॥ స్నానంపంచామృతైరేవ గృహాణగణనాయక । అనాథనాథసర్వజ్ఞగీర్వాణగణపూజిత ॥ పంచామృతస్నానం సమర్పయామి ॥ గంగాదినర్యతీర్థేభ్య ఆహూతైరమలైర్జలైః । స్నోకంకురుష్వభగవన్నుమాపుత్రనమోస్తుతే ॥ శుద్ధోదకస్నానంసమపాయామి ॥ రక్త్రవస్త్రీద్యయంచారు దేవయోగ్యంచమంగళం । శుభప్రదంగృహాణత్వంలంబోదరహారాత్తజ ॥ వస్త్రీయు గంధపటాయామి ॥ రాజితంబ్రహ్మకూత్రంచకాంచనంచోత్తరీయకమ్ । గృహాణసర్వధర్మజ్ఞభక్తానానిష్టదాయక ॥ ఉపవీతంసమర్పయామి ॥ చందనాగరుకపూరకస్తూరీకుంకుమాన్వితం । విలేపనంసురేష్ఠపీత్యథాంప్రతిగృహ్యతాం । గంధాఽసమపాయామి ॥ అక్షతాఽధవభౌదివ్యాతౌశాలీయాంస్తండులౌశుభాఽ ॥ గృహాణపరమానందాదీశపుత్రనమోస్తుతే । అక్షతాఽసమర్పయామి ॥ సుగంధీనిసుపుష్పాణి జాతీకుండముఖానిచ । ఏకవింశతివస్త్రాణి సంగృహాణ నమోస్తుతే ॥

పుష్పాణిపూజయామి ॥ అథాంగపూజా - గణేశాయనమః, పాగౌపూజయామి - ఏకదంతాయనమః, గుల్ఫే - శూర్పకర్ణాయనమః, జామనీ - విఘ్నరాజాయనమః, జంఘే - ఆఖువాహనాయనమః, ఊరూ - హేరంబాయనమః, కటిం - లంబోదరాయనమః, ఉదరం - గణనాథాయనమః, నాభిం - గణేశాయనమః, హృదయం - స్థూలకంఠాయ, కంఠం, స్కంధాగ్రతాయ, స్కంధౌ, పాశహస్తాయ, హస్తౌ, జగవక్త్రాయ, వక్త్రం ॥ విఘ్నహంత్రిత్రేనేత్రే - శూపకణాయ - కణౌ ॥ ఫాలచంద్రాయ - లలాటం, సర్వేశ్వరాయ, శిరః, విఘ్నరాజాయనమః, సర్వాణ్యంగానిపూజయామి ॥ అదైకవింశతివస్త్రపూజా । సుముఖాయనమః, మాచీవత్రంసపక

వి నా య క వ్ర త క ల్ప

హుమి, గణాధిపాయ, బృహతీపత్రం | ఉమాపుత్రాయ, బిల్వపత్రిక,
 తాననాయ, దూర్వాయుగ్లం, హరసూనావే, దుత్తూరుత్రపం, లంబోద
 గాయ, బదరీపత్రం, గుహాగ్రజాయ, అపామార్గవత్రం, గజకర్ణాయ, తుల
 పత్రం, ఏకదంతాయ, చూతపత్రం, వికటాయ, కరవీరవత్రం, భిన్నదం
 గాయ, విష్ణుకాంతపత్రం || పటపేనమః, దాడిమిపత్రం, సర్వేశ్వరాయ
 దీవదారుపత్రం, ఫాలచంద్రాయ, మరువపత్రం, హేరంబాయ, సింధువా
 పత్రం, శూర్పకర్ణాయ, జాతీపత్రం, సూరాగ్రజాయ, గండలీపత్రం, ఇభ
 క్రాయ, శమిపత్రం, వినాయకాయ, అశ్వత్థపత్ర, సురసేవితాయ, అర్జున
 పత్రం, కపిలాయ, అర్కపత్రం, శ్రీగణేశ్వరాయనమః, ఏకవింశతి పత్రాణి
 హ్రాజయామి.

అక్షో త్తరశతనామః

జాననాయనమః.	మహోత్కటాయనమః.	నమః.
బొంధ్యత్రాయనమః.	మహావిగాయనమః.	మః.
ఘ్నరాజాయనమః.	మంత్రిశేనమః.	అగ్రమూర్తయనమః.
హ్యాయకాయనమః.	మంగళసుస్వరాయన	భవాత్తజాయనమః.
ద్వైమాత్యురాయన	ప్రచుదాయనమః.	పురిణపురుషాయన
వ్రముఖాయనమః.	ప్రభుహాయనమః.	పూజ్యేనమః.
క్రముఖాయనమః.	ప్రాజ్ఞాయనమః.	పుష్కరోత్తి సవార
సముఖాయనమః.	ప్రమోదాయనమః.	అగ్రగణ్యాయనమః.
వ్రతేననమః.	మోదకపియాయన	అగ్రపూజ్యాయనమః.
వ్రప్రదీపాయనమః.	విఘ్నకర్త్రేనమః.	అగ్రగామినేనమః.
విఖచిధయేనమః.	విఘ్నహంత్రేనమః.	మంత్రకృతేనమః.
విరాధ్యత్రాయనమః.	విశ్వనేత్రేనమః.	చామికరప్రభాయన
విహంగఃపత్రయేనమః.	శ్రీపత్రయేనమః.	సర్వోపాస్యాయన
హస్తాయనమః.	నాప్తయేనమః.	సర్వకర్త్రేనమః.
విహాకాలాయనమః.	శంకారిణేనమః.	సర్వసేత్రేనమః.
విహాబలాయనమః.	అశ్రితపత్నీలాయన	సర్వసిద్ధిప్రదాయనమః.
హరంబాయనమః.	శివప్రియాయనమః.	సర్వసిద్ధయేనమః.
లంబజతరాయనమః.	శిఖికారిణేనమః.	పంచమాస్త్రాయనమః.
స్వాస్థ్యగీదాయనమః.	శాశ్వతాయనమః.	పార్వతీనందనాయ

వనైశాదరాయన	బలాన్వితాయనము.	
ప్రభవేనము.	జ్యాయసేనము.	మహేశాయనము.
కుమారగురవేనము.	యక్షకిన్నరపేరితాయ	విశదాంగాయనము.
అక్షోభ్యాయనము.	గంగాసుతాయనము.	మణికింకిణిమేఖలాయ
కుంజరాసురభంజనా	గణాధీశాయనము.	సమస్తదేవతానూత
కాంతిమతేనము.	గంభీరనినదాయనము.	సహిష్ణువేనము.
ద్భృతిమతేనము.	పతయేనము.	సతతోద్ధితాయనము.
కామిదేనము.	జ్యోతిమేనము.	విభూతికారిణేనము.
కపిష్ఠవనసపియాయ	ఆకాంతనదసప్రభవే	విష్వస్థశేనము.
బ్రహ్మచారిశేనము.	అభీష్టసిద్ధిదాయనము.	
బుగ్గరూపితేనము.	మంగళ్యదాయనము.	విశ్వరూపిధానకృతే
బ్రహ్మవిద్యాధిపనమ్.	అవ్యక్తరూపాయన	కల్యాణగురవేనము.
జిహ్వవేనము.	అపాకృతపరాక్రమాయ	ఉన్నతవేషాయనము.
విష్ణుప్రియాయనము.	సత్యధర్మకాండేనము.	పరజయినేనము.
ఉక్తజీవిశాయనము.	సత్యైవము.	సమస్తజగదాధారాయ
జితమస్తథాయనము.	సారాయనము.	సర్వైశ్వర్యప్రదాయ
శివైశ్వర్యకారిణాయ	సరసాంబునిధయే	శ్రీవిష్ణుశివరాయనము.

దశాంగంగుగ్గులలోవేతంసుగంధంసుమనోహరం | ఉమాసుతనమ
 స్తుగ్గుగృహాణవరదోభవ || ధూపమాఘ్రావయాయి || సాజ్యంత్రీవతికసం
 గుం ప్రివహ్నినాద్యోతతమయా | గృహాణమంగళిందీపమిశ్రపుత్రనమో
 స్తుతే || దీపందర్శయాయి || సుగంధాంతుకృతాంతైవమోదకాకఘృతపాచి
 తా || నైవేద్యంగృహ్యతాంచేవచణముద్వైప్రకల్పితా || భవ్యంభోజ్యం
 చరేహ్యంచదోవ్యంపానీయమేవచ | ఇదంగృహాణనైవేద్యం మయాదత్తం
 వినాయక || నైవేద్యంసమర్పయాయి || సదానందదవిష్ణుశే పుష్కలానిధ
 నానిచ | ధూమ్యాస్థితానిధగవత్సీకురుష్యవినాయక || సువర్ణపుష్పంసమ
 ర్పయాయి || పూగిఫలసమాయుక్తంనాగవల్లిదళైర్మృతం | కరూపరచూర్ణ
 సంయుక్తంకాంబూలంప్రతిగృహ్యతాం || తాంబూలంసమర్పయాయి || పు
 ణ్యైస్సహస్రైశ్చకర్పూరశకలైస్తథా | నీరాజనంచయాద్యత్తంగృహాణవర
 దోభవ || నీరాజనంసమర్పయాయి || అథదూర్వానియుగ్గపూజా, గణాధి

కాయనమః । దూర్వాయు గ్గంపూజయామి, ఉమాపుత్రాయనమః । దూర్వాయు గ్గం, ఆఖువాహనాయ, దూర్వా, వినాయకాయ, దూర్వా, శ్రీపుత్రాయ, దూర్వా । సర్వసిద్ధిప్రదాయకాయ, దూర్వా ॥ ఏకదంతాః దూర్వా । ఇథవక్త్రాయ, దూర్వా ॥ మూషకవాహనాయ, దూర్వా కుమారగురవే, దూర్వాయు గ్గం ॥ గణాధిపనమస్తేస్తు. ఉమాపుత్రాభిషేకన ॥ వినాయకేశితనయసర్వసిద్ధిప్రదాయక ॥ ఏకదంతైకవదనతథామూషకవాహన । కుమారగురవేతుభ్య మర్చయామిసుమాంబలిం । మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ॥ ప్రదక్షిణంకరిష్యామిసతతంమోదకప్రియ । నమస్తేవిఘ్నరాజాయనమస్తేవిఘ్ననాశన ॥ ప్రదక్షిణనమస్కారాత్, సమర్పయామి ॥ ఆర్ఘ్యంగృహాణహేరంబసర్వభద్రప్రదాయక । గంధపుష్పాత్తైర్ద్యుక్తంపిత్రస్థంపాపనాశన । పునరర్ఘ్యంసమర్పయామి ॥ యంబ్రహ్మ, వినాయకాయ ॥ నమస్తుభ్యంగణేశాయనమస్తేవిఘ్ననాశన । ఈప్సిత్తుమివేదదేహిపరిత్రచపరాంగతిం ॥ పూర్ధనా ॥ వినాయకనమస్తుభ్యంసతతంమోదకప్రియ । నిర్విఘ్నంకురుమేదేవ సర్వకార్యేషుసర్వదా । వాయనదానం ॥ గణేశఃప్రతిగృహ్లాతిగణేశోవైదదాతిచ । గణేశస్తారకోద్విత్యాంగణేశాయనమోనమః ॥ ప్రతిగ్రహమంత్రం । వినాయకస్యప్రతిమాంవస్త్రీయఃగ్రసమన్వితాం । తుభ్యండాస్యామివిపేద్రయథోక్తఫలదోభవ ॥ ప్రతిమాదానం । ప్రసీదదేవదేవేశప్రసీదగణనాయక । ప్రదక్షిణంకరోమిశాపుత్రవిఘ్నేశసర్వదా । ప్రదక్షిణంకరోమితావంమమత్సంసన్నిధౌభవ । యానికానిచపాపానిజన్తాంతరకృతానిచ । తానితానిప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణవచేవదే । యస్యస్త్వత్యైవమోక్త్యైతపఃపూజాక్రియాదిభు । స్యూనంసంపూజితాయాతీ సద్యోపదేతముచ్యతే ॥ పూజావిధానం సంపూర్ణం.

క థా ర ం భ ః .

ఆసీత్పురాచంద్రవంశే రాజాధర్మఇతిశ్రితః । స్వరాజ్యేదైవయోగేనజ్ఞాతిభిఃకుటిలైర్హృతే । అనుజైర్భార్యయాసార్థంజగామగహనంవనం । బహువృక్షసమాక్లిష్టంవానామృగసమస్వితం ॥ బహుపక్షికులోపేతంవ్యాఘ్రభిల్లాకసేవితం ॥ తత్రతత్రసమావిష్టామునయోబ్రహ్మవాదినః । ఆదిత్యసన్నిభాస్సర్వేసర్వేవహ్నిసమప్రభాః ॥ తేజోమండలసంకాశావాయుప్రణాంబభక్షకాః । అగ్నిహోత్రరతానిత్యమతిథీనాంచపూజకాః ॥ ఊర్ధ్వబాహునిరాలంబాస్సర్వేమునిగణాంతరభా । తాపశ్లోకధర్మరాజోపి సంభ్రమే

సమ్యక్తః॥ సూతాశ్రమంసమాసాద్యసూతంధృష్టాస్వసుశంభ్రమం । నత్వా
చభార్యయాసాధామనుజై స్సముపావిశత్ ॥

పూర్వకాలమందు చంద్రవంశమునబుట్టి ప్రసిద్ధుడైయున్న ధర్మ
రాజు దైవయోగమువలన కుటిలులైన దాయాదులచేత రాజ్యమునుభా
గొట్టుకొని తమ్ములైన భీమాద్దుగులుతోడను భార్యయైన ద్రౌపది తోడను
గూడ ననేకవృక్షములచేతను వ్యాఘ్రభల్లూకాద్యనేక విధములైన మృగ
ముల చేతను హంసచక్రవాకాది బహువిధపక్షుల చేతను నిండి నిబిడీకృతంబై
యున్న వనమునకుంబోయి యుక్కడక్కడ నుండెడు బ్రహ్మవాదులను సూ
ర్యాగ్ని సమానతేజోవంతులును, వాతేవర్ణ శలాహారులును అగ్ని హోత్రప
రులును అతిధిపూజకులు సూర్య బౌహువులును నిరాలంబులునునగు మునీ
రులనుజూచుచు ధర్మరాజునకు భార్యయైన ద్రౌపది తో గూడుకొన్నవాడై సూతునియా
శోచుంబునకు బోయి యున్నను ముస్కరించి భార్యతోనుం దమ్ములతోనుం
గూడ నా సూతాశ్రమమును బ్రవేశించి ధర్మరాజు పలుకుచున్నాడు.

ధర్మరాజవాచ ॥ సూతసూరి మహాప్రాజ్ఞ సర్వశాస్త్రవిశారద
ప్రయంచభార్యయాసాధాంజ్ఞాతిభిఃపరిపీడితాః ॥ స్వరాజ్యంసకలంప్రైవపు
త్రాత్వాపరాత్మాహిసః ॥ తవదశానమాత్రేణసర్వద్యుఖంవినాశితం । మ
హాపరికృపాంకృత్యావృతంబూహిదయానిధే ॥

టిక, సర్వశాస్త్ర విదక్షణుండును మహాప్రాజ్ఞుండును కరుణానిధి
యునునైన యాసుతుడా మేముభార్యతోగూడ దాయాదులచేత విక్కిలి
బాధింపబడితిమి మాయొక్క సకలరాజ్యమును పుత్రసంపత్తులును జ్ఞాతుల
చేత నవహారంపబడినవి. ఇప్పుడు మాయొక్క దిగ్భనముచేత సమస్తద్యుఖ
ముపోగొట్టి బడినది మాయీదకృపవేసి మాకు రాజ్యము సిద్ధింపజేయునట్టి
యొక్క ప్రతీమాన తిమ్మనియడుగగా సూతుండు పలుకుచున్నాడు.

సూతుడవాచ ॥ ప్రతంసంపత్కరంనృణాంసర్వసౌఖ్యప్రవధానం
శృణుధ్వంపాండవాస్సర్వే వృతానాముత్తమంప్రతం । రహస్యంసర్వపాప
ఘ్నంపుత్రపౌత్రాభివర్ధనంప్రతంసాంబశి వేనైవస్కంధోస్థోద్భిధితంపురా॥

వినుండు పాండువులారా మనుష్యులకు సర్వసంపత్కరంబును సకల
సౌఖ్యాభివర్ధనంబును వృతిములలోనుత్తమంబును సకలపాపవి నాశకరం
బునుపుత్రపౌత్ర ప్రవర్ధనంబునునగు రహస్యమయినప్రతము గూర్వకా
లమందు కుమారసౌమికి శివుని చేనుపడేకింపబడెను. అదియెట్లనెన.

వి నా య క వ్ర త క ల్ప :

కైలాసశిఖరేరవ్యే నానాగణనివేవితే । మందరవిటపీపాంగం
మణివిహూషితే । హేమసింహాసనాసీనం శంకరం లోకేశంకరం । పవన
మృగాస్తుష్టో లోకానుగృహకాంతయూ ।

ప్రమథారిగణసేవితంబును నానారత్నవిహూషితంబును రమణి
సుసగుకైలాసగిరి శిఖరమునందు మందారవృక్షసమీపంబున స్వర్ణాసిం
హాసనమందు గూర్చున్నలోక సౌఖ్యకరుండైన సాంబమూర్తిని లోకుల
యగ్రహించవలయునను నిచ్చు చేతి సంతృప్తుడైన కుమారస్వామి పృచ్ఛ
న, అదియెట్లనిన.

సందడవాచ ॥ కేనవ్రతేనథగనన్ సౌభాగ్య మతులంభ వెత్ ।
శృపాత్రధనంలద్రావ మనుజస్సృఖమేధతే । తన్నేవదమహాదేవ వ్రతేనా
ంతము వ్రతం ॥

మహాకేవలంబు భగవంతుండవునునైన యోనాంబమూర్తి మను
జులెల్లముహూర్తసమయానమైన సౌభాగ్యంబునుపుణ్యసంపదలును పొంది
ఖము ననుభవించుచున్నాడు, అట్టియుత్తమ వ్రతమును నాకానతియ్యనిన
యెడిట్లనియె.

అష్టాష్టవాచ ॥ ఆస్తిచ్రయమహాబాగ గణవాథవ్రతాంగం ।
అశుభస్కారశేష్ట మూయుఃకామాభాసిద్ధిరం । నూనేబాద్రిపరేశుకచ
బద్ధాంప్రతమాచరేత్ । పాతసాస్సౌత్వాశేచిహూత్వానిశ్శృకమక
రాచరేత్ । స్వకైత్యాగణనాధస్య స్వర్ణాంరౌప్యమథాకృతం । అథవా
భిన్నగుండుర్యా ద్విత్తిశాత్యంనకారయేత్ ॥

హిమకుమారుడొ సగృహంపక్కరంబును నుత్తమంబునదీర్ఘాయుష్య
కామాభా సిద్ధిప్రదంబునునగు గణపతిపూజయ నెడు సుకవ్రతముగలదు,
వ్రతము భాద్రపద సుక్లచతుర్థినాగాచరించవలసినది, ఆ దినంబున
ఈవలసినవిఎట్లనిన, పాత్రకాలమగున్నానము జేసిశుద్ధవస్త్రధరుండై
స్నానములదిర్చి వారివారిశక్త్యనుసారముగా బంగారుచేత నైనను
నిడిచేతనైనను ధనలాభము చేయకవిఘ్నశ్వరప్రతిమ స్పృశవలసినది.

శ్లో । స్వగృహసోస్థ్యే తరేదేశేమంటపంకారయే త్రతః । తన్నధ్యేష్ట
రంపదం యవైర్వాతండులేశవా । ప్రతిమాంతత్రసంస్థాప్య పూజయి
న్వసరుస్తుతిః । శ్వేతగంధాతుత్రైపుష్పై దూర్యాంకురసమన్నితైః ॥
నావిదీపైశ్చనై పేదైర్వర్షోదకైః పూతపాచితైః । ఏకవింశతినఞ్ఞ్యావే
దితైః పూజయి । పూజయి పూజయి పూజయి పూజయి పూజయి ॥

మన్యుఫలాపూపైరైవైవేద్యంకారయేత్సతః సృత్రగీతైశ్చవార్ద్యైశ్చపురా
ణవతః సాదిభిః తర్కయేద్గణనాథంచవిసృజదానేనశోత్రియా ॥ బంధు
భిస్సన్మనోచన్సకంభు జీఃసూత్రైలవడితం । ఏవంయఃకురుతేమశ్యః
గణనాథప్రదీపః । సిద్ధ్యతీశ్చకార్యాణి నాత్రకార్యః చారణా ॥

స్వగ్ధృవోహత్తపకాశ బున మెకమాటపంబుగా నేగ్గురచి యా
మంటపంబున వడు నులివి గ్గుముగానిపోసి గుండుఅప్పుడలిపద్మాక్షతిగా నే
గ్గుగదియచట గణేశోపనిషత్తు పుస్తాంతి శ్లో గుంధాక్షులచేతను వినా
యగగళ కి బోబూజించి ధూపదీప బులచేసమర్పించి నేలిలోపండిన కుడు
ములు మొదలై న పిండిపంటలును పౌకాయలు అణిపేష్టుననేడిపండ్లు వెల
గపడుచేడి కుబిల్లులు మొదలై నఫలములును ప్రత్యేకముగా దినుసుకు ఇరు
వదియొంటి ప్రకారము నై ప్యేముజేసి న్న త్రగీశవాద్యనులతోడను పురా
ణవతఃసాదుల తొడమీగూడ గణపతిబూజను సమాప్తి మొదించి యథా
శక్తిగా వేసెవినులైన బాహ్మణులకు తాంబూలదక్షిణిచ్చి బాహ్మణులతో
గూడతైలవర్జితముగా ఘృతపక్షములైన భక్త్యుబోజ్యములతోడ భోజ
నంబుచేసి వలసినది, ఈచోకారముగా నెవ్వడు గణపతిబూజనముచున్నా
డోవానికి గణపతి శుభముగ) గామువలన సకలకార్యములు సిద్ధిచుననుటకు
నె, తమాత్రము సంశయములేదు.

తాంపగాతే మలేఘ్నఃపూజాంసమాచరేత్ । మాంజీకృష్ణాజినం
దండముపవీత కమండలం । పరిధానశుభాంగ్యా ద్యథావిధవము త్రయం ।
ఉపాసన తత్తదగ్యాదాచార్యాదుఃపశక్తిః । అగ్నేభ్యోనక్షిణాంద
ద్యాద్భాష్టాణాభ్యోమైత్రుః ॥

మరునాడుపూజకాలమందు పునఃపూజచేయనలసినది మాంజీకృ
ష్ణాజినముదండము యజ్ఞోపవీతము కమండలమువస్త్రము వారివారి శక్త్యా
నుసారముగా గణనాథునికి సమర్పించవలసినది, గురువునకువస్త్రమాల్యా
దులును నక్షిణశాంబూల బును యథాశక్తిగానిచ్చి యితరబ్రాహ్మణుల
కును దక్షిణశాంబూల భోజనాదులచేత తృప్తిజేయవలసినది.

తైశ్శ్రోక్యేపశుతంచైతదన్యతానామ త్రయైత్రయం । అన్యైశ్చ
దేవమునిభి గ్గంధరైఃకిన్నరైస్తథా । చీణమేతదన్యతంసరైవోపురాక
ర్ణేషడానన । ఇతియత్రాయశ్చేణషణ్ముఖాయోదితంపురా । ఏవంకుర్యా
ధవకరాజ గణనాథపూజనం । విజయస్తేభివేన్నిత్యం సత్యంసత్త్వం

ఓయిషణుబుడఁ మూడులోకములయందును ప్రసిద్ధమై సకలవ్రతములలోను త్రవమైన యీ వ్రతము పూర్వకాలమందు దేవముని గంధర్వకన్యల చేత నాచరింపఁబడినదిగాని సామాన్యమయి నదికాదు, అని యీ ప్రకారముగా సాంబమూర్తిపుత్రుడైన కుమారస్వామికి ఈవ్రతమును వదేశించెనుగనుక, పీఠర్థరాజానిపును ఈగణనాధిపూజకు నెడువ్రతము నాచరించితి వేని శిష్యముగా నీకు శత్రు జనుముగలుగును నేనుస్వామిగా జెప్పుచున్నాను, అని యీ ప్రకారము సూతుండు చెప్పెను.

ఏతద్వ్రతం హరిశ్చాపి ధమయంతీపురాకరోత్ | కృష్ణోజాంబవతీం మాదాస్యైవమంతకమజీంతథా | ధమయంతీనలంచైవ వ్రతస్యాస్యప్రభావతః |

పూర్వకాలమందు యీ వ్రతమును ధమయంతీయాచరించిన నళిమ హారాజును వెండ్లియాడెను. శ్రీకృష్ణస్వామి యాచరించి జాంబవతీని స్వమంతకమణితో గూడఁపొందెను, అది యెఱవిన.

సత్తాజిత్రనురాజు సూర్యనివరముచేత స్వమంతకమణినాటికంది శ్రీకృష్ణదశనార్థమై ద్వారకకుంబోవసూర్యనివలె ప్రకాశించుచున్న నారకశిష్యును దామోదరుం డడుగగాదానినతా జిత్రవృత్తి సామయారికిబోయెను శ్రీకృష్ణుని దినమును విడిచి సత్తాజిత్రుని శిష్యుడా మణినిధరించి నేటకుబోవ నొకసింహము వానిరతియించి యామణి నెత్తుకొని ఖోవుడుండ నాసింహమును జాంబవతుండు పునిని వజ్రనితనగురూరూ బీసికొనిపోయెనదియెల్ల వారలకుం దెలియుమి నేని ఒనులందఱు శ్రీకృష్ణుడు సత్తాజిత్రుని మునిండునిని స్వమంతకమణి నవహరించెనని చెప్పుకొనుచు డగా శ్రీకృష్ణుండుతాను విచారయకుచే శపి పబి చుఁదిచందుని కీరకుటమునందు జూచుటచే దంకిచ్చి దువపాదిము సిద్ధి చెసని బలధను నితోజెప్పి నలండ చుఁదిచందుని నకునినాయకుడేల శాపవిడిగొనని యడుగగా అన్నావినాయకుడునై లాసంబున నొకనాడ కట్టపూవుండై వెలుగుచుండ నతనిజూచి చుఁచుండుచగగా విచారయకుండు చందుని జూచి నినుచవితిదినంబు ననెవ్వరేని యడుజూచిరేని వారికపవాదిము సిద్ధించునని శపి పచందుడతె దీక్షుండై పెడి నినారుకుడు సందునకు శత్రుడానతిచ్చిన ప్రకారముభూద్రవధశుద్ధచశేర్ధి దినమందుచన్ను యథావిధినిర్వించి వ్రతంబును సలుపువారికి సంతతి వించిన యపవానముతోలగి శత్రుజయమును మోక్షసామ్రాజ్య సిద్ధియు ధనకనకవస్తువాహనాద్యనేక వస్త్రాభరణపుత్రపౌత్రగో మహిష్యాభివృద్ధియుంగలుగునని వినాయకుడు చంఘ్రినకుజెప్పిన నిట్టివ్రతము ఒందుడు

మొదలగువారు జేసిరిగాననీవ్రతమును జేయవలయునని కృష్ణుండుబలభదుఁ
నితోజెప్పిన బలభదుఁడుదనపురంబునంచాటింపి కృష్ణుండు మొదలగువారా
వ్రతమునుసలిపిరి పిమ్మటకృష్ణుండువినాయకుని ప్రసాదముచే జాంబవంతిని
యొద్దకుబోవ నతండాస్యమంతకమణియును జాంబవతియును తనకూతురు
నిచ్చిన నారత్నమును గృష్ణుండుసత్రాజిత్తునకిచ్చి యపవాదముదొలంగిం
చుకొనిన సత్రాజిత్తునత్యభామయను కూతురును గృష్ణునకిచ్చిన నతండు
జాంబవతిని సత్యభామనుంపెండ్లాడి యధేచ్ఛగానుండెను.

శక్రేణపూజితఃపూర్వం వృత్తాసురవధేతథా । రామదేవేనశస్వ
చ్చ సీతామామాగఁణేపురా । భగీరథేనత్వచ్చ గంగామాస యత
పురా । అమృతోత్పాదనాథాఽయ తథాదేవాసురైరపి । కుష్టవ్యాధియతే
నాపిసాంబేరారాధితేపురా । ఏవముక్తస్తుసూతేన సాసుజఃపాండవం
దనః । పూజయామాస దేవస్యపుత్రంత్రిపురఘాతినః । శత్రుసంఘంనిఘా
త్యాశుప్రాప్తవోఽరణ్యమోజసా ॥

వృత్తానధదేయబోవునపుడిందుగిందును సీతాదేవిని వెతుకునపుడు
రాముండునుగంగను భూమికిదెచ్చునపుడు భగీరథుండును'అమృతో'త్పా
దనముసేయునపుడు దేవాసురులును కుష్టవ్యాధి నివృత్తికొరకు నాఁబుం
డును, ఈగణపతిపూజజేసిరిని యావ్రకారము సూతుండుజెప్పగా ధర్మ
రాజుతములతోగూడ నీవ్రతమునాచరించి పరాక్రమముచే శత్రువులనుజ
యించి రాజ్యమునుపొందెను.

పూజయిత్వామహాభాగంగణేశంసిద్ధిదాయకం । సిద్ధ్యంతిసర్వకా
ర్యాణిమనసాచింతితాన్యపి । తేనభ్యాతింగతోలోకే నామ్నాసిద్ధివినాయ
కః । విద్యారంభేపూజితశ్చే ద్విద్యాలాభోభవేద్భువం । జయంతజయకా
మశ్చ పుత్రాధిపభవేసుతాః । తరకామాచభర్తారం సౌభాగ్యంచసువా
సిసీ । విధవాపూజయిత్వాతువైధవ్యనాంపుయీర్త్వచిత్ । బ్రాహ్మజః
క్షత్రియోచైశ్యశ్శూద్రోవాద్యధవాస్త్రియః । అర్చకశ్చాపిభక్త్యాచ వ్ర
తంకుర్యాకృథావిధి । సిద్ధ్యంతిసర్వకార్యాణి గణనాధప్రసాదతః । పుత్ర
పౌత్రాభివృద్ధిచ గజాంతైశ్వర్యమాపుయాత్ ॥

మనస్సున తలచినకార్యము లన్నియువినాయక పూజవలన సిద్ధిం
పుచున్నది, కాబట్టిగణేశుడు సిద్ధివినాయకుడని లోకమందు ప సిద్ధిఁగొ
ను, విద్యారంభకాలంబున పూజించినవిద్యాలాభము నిశ్చలముగాగలు
గును జయమునుగోరినవారికి జయంబునుపుత్రులుగోరినవారికి పుత్రులును

పరినిగోరిచకన్యకమపతియునుసౌభాగ్యమునుగోరితముత్తయిదువకు సౌభా
గ్యంబును గలుగును విధవపూతి చెనెని వటియే జన్మమందును వైధవ్య
మునుపొందిదు, కాబట్టిద్రావిడములు ఓబ్రయలుచెల్వలుశూద్రులు స్త్రీలు
బ్రాలురు వీరంశలు యథా ధికారితో నీ ప్రతిము నాచరించిన శ్రీ గణ
పతి యనుగొనువల్ల సకలకార్యసిద్ధిని పుల్కపాత్రాభిషేకసిద్ధిని పొందును
సెన్ననంతటిమైవ్యమునుబొంది సఖముగ నుండుదురు.

ఇతిస్కాంతేపురాణే శ్కంధప హేత్వర సంవాగో,
వినాయకవ్రతకల్పస్సంపూర్ణః.



అథ స ర స్వ తీ వ్ర త క ల్పా రంభః

ఏవంగూవిశేషణ విశిష్టాయాం, శుభ తిథౌ, మమథమాధికానా
మోక్ష చతుర్విధ పురపాఠానిర్వృతం, సకల కార్య పారంగతశ్చ స్వీకృ
తం, వర్షేవవేషప్రయుక్తశ్చ సరస్వతీ దేవతానాశ్చ శ్రీ సరస్వతీదేవి
సీత్యధికం, కల్పే క్షవకారే యావచ్చ భాగ్యానా వాహనాదిమోక్షో
పచార పూజాఞ్జరిశ్చ, తదింగదేవ స కలశపూజాఞ్జరిశ్చ, యతిసత్కల్య
కలశపూజాంకుర్యాత్ |

పుస్తకేషు చలోకేషి క్లిష్టోపమాధికః | శాస్త్రశాస్త్రకర్తృశ్చ
సమావాసానాదికం | ధ్యాన మేవప్రకర్షిత సాధకోవిదారేదియః | పణ
వాసరసమాగూఢాంశదిధా త్వేనసిద్ధితాం | జరికుశలనామస్త్రాచ పా
శంవీరాంచధారిణీం | ముక్తాశ్చరసమాయుక్తా మోదరూపామసోహ
రాం | సితేనదర్పణాభేర వస్త్రేణోపరిధూషితాం | స్తునీం షేదవేద్యాం
చచంద్రాధికృతశేఖరాం | జటాకలాపసంయుక్తాంపూర్ణచంద్రనిభా
రనాం | త్రిలోచనాం మహాదేవీసర్వణానూపురధారిణీం | కటకైస్సర్వణర
త్నాదైన్ద్రుక్తా వలయభూషితాం | కంబకంఠీంసుతా మోగస్తీం సర్వాభర
ణభూషితాం | కేయూరైరేఖలాదైన్ద్రుచ్ఛ ద్యోతయంతీంజగత్ప్రియం ||
బ్రహ్మోత్తీకాందేవీధ్యానకర సమాహితః || యాయామి | అత్రాగచ్ఛ
జగద్గోస్యేనరరలోకైకపూజితే | మయాకృతామూ ఘాజాంగ, హాణ
జగదీశ్వరీ | ఆవాహయామి || అనేకరక్షసాయ క్త సువర్ణేనవదాజితం |
ముక్తామగ్నా కిత చాసచాసన తదదామ్యుగా | ఆసనా సమర్పయామి || గం
సపుష్పాత్మైష్టాన్ధుల శుద్ధతోయేనసంయుతం | శుద్ధిస్ఫటికశుభ్యాంగిసాద్యం
తేప్రతిగృహ్యతాం || పాద్యంసమర్పయామి | భక్తాభీష్టప్రదేదేవి దేవదే

నాదివందితే । ధాత్యప్రియేజగద్ధాత్రిదదామ్యమృతంకృపాహమే । ఆమృతం
 సమర్పయామి ॥ పూజాచంద్రసమానాభే కోటిసూర్యసమప్రభే । భక్త్యా
 సమర్పితంవాణిగృహాచమనీయకం ॥ ఆచమనీయంసమర్పయామి ॥ కమల
 భవనశాయే కోటిసూర్యప్రకాశే విశేషశుచిమిలాసే కోమలేహార యుక్తే
 దధిమధుఘృతయు క్తక్షీరరంభాఫలాభ్యంసురుచిరమధువర్కంగృహ్యతాం
 చేవచంద్యే ॥ మధువర్కంసమర్పయామి ॥ దధిక్షీరఘ్నతోపేతింశర్కరామ
 ధుసంయుతం । పంచామృతస్సా నమిదంసీవీకురుష్వమహేశ్వరీ । పంచామృ
 తస్సాన సమర్పయామి ॥ శుద్ధోదకేనసుస్నానం కర్తవ్యం విధిపూర్వకం ।
 సుపంజకలశా నీలై ర్నానాగంధ సువాసితైః ॥ శుద్ధోదకస్సానం సమర్ప
 యామి ॥ శుక్లవ స్త్రద్వయంచేవి కోమలంకుటిలాలకే । మయిప్రీత్యాస్మి
 యాహణి బ హ్మణిప తిగృహ్యతాం ॥ వ స్త్రయ్యుగ్గంసమర్పయామి ॥ శబ్ద
 బ్రహ్మ త్రికే వేదవిశిష్టశా స్త్రకృతాలయే । బ్రహ్మసూక్తింగృహాణత్వం బ్రహ్మ
 శ కా దిపూజితౌ య త్త్వేవితంసమర్పయామి ॥ కటకమకుటహ తేర్నూపు
 త్రైరంగదాదైర్గిరివిధిసమణియుక్తై ర్భిలారన్నిహారైః । కమల దళిపిలాసౌ
 కామదేసంగృహాణ ॥ ప్రకటికకరుణార్ద్రే భూరిశోభూషణాః ॥ ఆధరణాని
 సమర్పయామిదండనాగరుకన్తూరికాన్పూనాద్యైశ్చ సన్యుతం । గంధంఘ
 ణాణసరదే. ధిపత్ని శమోసుతే ॥ గంధంసమర్పయామి ॥ ఆక్షతాథవణ్ణాది
 పాక్షికాలిశంకులని రితాకా । గృహాణవరదే దేవిబ్రహ్మశక్తే శుభాత్మతాకా ।
 అక్షతాకా సమర్పయామి ॥ సౌద్యావతాకాదిపుష్పై శ్చ మల్లికాభిమణిసౌ
 హారైః । కరవీలై మణిసౌరమై ర్భుజకైః కేతకై శ్చుభేః ॥ పున్నగైర్జాతి
 కుసుమై ర్మందారైశ్చ సుశోభితైః । నీలోత్పలై శ్చుభే శ్చాన్యై స్తత్కాలత
 గ్రుసంభవైః ॥ కల్పితానిచమాల్యాని గృహాణామరపదితే ॥ పుష్పై పూజ
 యామి ॥ ఆధాంపూజా, బ్రహ్మత్యై స్తనమః ॥ జంఘే పూజయామి ॥ బ్రహ్మ
 జ్యోత్సూతాకాయేనమః । కుల్లోపపూజయామి, జగత్సర్వరూపిత్యై స్తనమః ॥ జం
 ఘే పూజయామి, జగదాద్యాయై నమః ॥ జానునీపూజయామి, చారది
 లంకై స్తనమః ॥ ఊరూపూజయామి, కమలహూమయేనమః । కటింపూజ
 యామి, జనహీనాయై నమః ॥ జఘన పూజయామి, గంభీరనాభయేన
 మః । నాభి పూజయామి హరిపూజ్యాయై నమః ॥ ఉదరంపూజయామి,
 లోకమాత్రే నమః । స్తనాపూజయామి, విశాలవత్సనమః । వత్సస్తలం
 పూజయామి, గానవిద సజాయై నమః ॥ కంఠ పూజయామి, స్కంధపూ
 జాయై నమః ॥ స్కంధాపూజయామి, ఘనబాహవేనమః ॥ బాహుపూ

యామి, పుస్తకధారిణ్యై నమః । హస్తాపూజయామి, శ్రోత్రగుణోధ
నమః । శ్రోత్రంపూజయామి, వేదస్వరూపాయై నమః ॥ వక్త్రంపూ
యామి, సునాసాయై, నాసికాంపూజయామి, బింబసమానోష్ఠై స్త్యై నమః॥
స్త్రాపూజయామి, కమలచక్షువే నమః । నేత్రేపూజయామి, తిలకధారి
ణ్యై నమః ॥ ఘ్రాంతాపూజయామి, చంద్రమూర్తియై నమః ॥ చికుర్యా
పూజయామి, సరస్వతాయై శ్రీ సరస్వత్యై నమః॥ చరంపూజయామి, బ్రహ్మ
హస్తిణ్యై నమః ॥ సర్వాంశ్యంగానిపూజయామి ॥

దశాంగంగుగులోపేతంసుగంధంచమ సోహరం । ధూపంగృహాణ
ల్యాణి భక్తింశ్చైత్యచలాంకురు ॥ ధూపమాఘాపయామి ॥ ఘృతాక్త
తిత్రితయైర్ద్రిపితం దీపమంబుకే । గృహాణచిచ్ఛిన్వరూపే స్వోకమలాసనవల్ల
నీ ॥ దీపం దీకాయామి ॥ ఆపూర్వావివిధాన్ స్వాదూకశ్శాలిషిప్తోపపాన
గాన్ । మృదులాన్ గుడసమ్మిశ్రాన్ సబరకమరీచికాన్ ॥ కంఠపనసామా
గంస్థుపక్వాన్ పూనిచ । కంఠమూలంవర్తం జనాదిసోపదంశం మ సోహరం ।
మృతం చతుర్విధోపేతం క్షీరాన్యం సఘృతం చ । శీతోదక చ సుస్వాదు
పూర్వై లాదివాసితం । భక్ష్యభోజ్యసమాయుక్తం నై వేద్యం ప్రతిగ్గ
త్యతాం ॥ నై వేద్యం సమర్పయామి ॥ తాంబూలంచ సుకర్పూరం పూగనాగ
లై ర్గుణం । గృహాణ దేవ నే వేళితశ్చైరూపిన మైస్తతే ॥ తాంబూలం సమర్ప
యామి ॥ నీరాజనంగృహాణత్వం జగదానందదాయినీ । జగ త్రిమిరమార్తాం
మండలేతే నమో నమః । నీరాజనం సమర్పయామి । శాం దీపోకమాతత్వ
హశ్చిత్రాభీష్టదాయినీ పుష్పాం జలింగృహాణత్వం మయాభక్త్యా నమర్పితం ॥

యాకుందేంద్రుతుసారహారధవళౌ యాశుభ్రవస్త్రావృతా । యా
తావరదండమండితకరాయాశ్చే తపద్దాసనా ॥ యా బ్రహ్మచ్యుత శంకర
భృతిభి ర్దేవైస్సదాపూజితా సామాంపాతుసరస్వతీ భగవతి నిర్భేషతా
న్యై నమః ॥ మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ॥ పాహి పాహి జగద్వింధ్యై నమః
ప్రభక్తవత్సలే । నమస్తుభ్యం నమస్తుభ్యం నమస్తుభ్యం నమో నమః । చతు
ర్దశ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి ॥ పాశాంకుశ ధరావాణీ
నా పుస్తకధారిణీ । మమవక్త్రే వసేన్మిత్యంగుద్ధకుందేందునిమలా । చతు
ర్దశసువిద్యాంశు రమలేయాసరస్వతీ ॥ చతుర్దశ సులోకేషు సామేవాచి
సేత్సదా । పార్శనా ॥ లక్షకాన్ ఘృతినంయుకాన్ చతుర్దశ మనసా

స్వస్యంవతదేభ కవత్సరే । ఉపాయనంప్రదాస్యామివిద్యావృద్ధింకురుష్వ
మే ॥ భారతీవ్రతగృహ్ణోతుభారతీయంతతాతీయ । భారతీతారకోభాభ్యాం
భారత్యై తేనమోనమః ॥

ఇత్యుపాయనం, పూజావిధానం సంపూర్ణం.

క థా ర ం థః .

శ్రీసూతః ॥ శృణు ధ్వంమనయస్సర్వే ప్రతానామత్రయంప్రథమం ।
గుగాలక్షీమహాదేవ్యః పూజయాపిప్రయత్నః ॥ ఆశ్వయుష్టాసిసంపా
ప్రేప్రతిపచ్చుభవాసరే । శ వారభ్యప్రయత్నేనవరాత్రిపుపూజయేత్ ।
అథవామూలనక్షత్రే సమారభ్యపూజయేత్ ॥ తత్రావ్యశక్తోవిప్రేంద్ర
నవమ్యాంతుప్రపూజయేత్ ॥ ఏతన్వ్రతంన కంకృతాన్వసన్విసిద్ధి మవాప్ను
యాత్ । నిత్యైశ్వర్యసమాముక్తోదుగాలోకమవాప్నయాత్ ॥

సూతుడు శ్రీనాథాచార్యమునులనుగూర్చి చెప్పుచున్నాడు.

ఓముషీశ్వరులారా వినుండునకలమైననశములలోను తమమైననశము
నుచెప్పుచున్నాను. ఆశ్వయుజమానము ప్రాప్తవపుమండగోమక్లపాద్యవి
ముదలుకొని తొమ్మది రాత్రులు మర్తాలక్షీ సరస్వతులను ప్రయత్నము
చేత పూజచేయవలెను, అట్లుగాకపోయెనేని మూలానక్షత్రము మొదలు
కొనిపూజచేయవలెను. ఓదాహరణులంరా అట్లుచేయుటక శక్తుండయ్య
నెని నవమినాడు పూజచేయవలెను, ఈ ప్రతమును మనుష్య గాచరించి
నకలసిద్ధులనుబొందినంతలైశ్వర్యములతోగూడకొన్నవాడైదుర్గా లోక
మును పొందుననిచెప్పెను.

ముషయః ॥ పురాణేనకృతంహ్యత్ర కేనప్రాప్తమహాత్మభిః ।
ఏతద్బ్రాహ్మమహాభాగకృతాస్తాసుతవాస్తీచేత్ ॥

టీక, ఈరీతిసూతుడు శాస్త్రముగాముషీశ్వరులకునుచున్నారపురా
ర్యమెవరిచేత నీవ్రతముచేయబడినది మెపరిచేసెను మహాత్మరమైనసుఖము
బొందబడ్డదిఓమహాత్ముడైనసూతుడొమా యగుదునీకుదయగలిగినట్టులయ్యె
నెని యీ ప్రతమాహాత్మ్యమునులెప్పుగాతెలియజెప్పమాయని యడిగిరి.

శ్రీసూతః ॥ శ్లోకవ్యంగంచ ప్రయత్నేనకృతంప్రథమత్రయం ।
పురాతనత్రయమేవాపి సుకేశరితివిశ్రుతం ॥ రాజాపరమధర్మాత్ప్రతా
పాలనతత్ఫలః । నిత్యైశ్వర్యసమాముక్తోహస్త్యశ్వరథసంక్కులః ॥

సూతుడుచెప్పుచున్నాడు. బ్రాహ్మణులారాఉత్తమమైనయీవ్ర
తమునుచెప్పుచున్నానువినుదగినవిపూర్వముకృతముగమృదుమహాధర్మాత్తు

నువ్వజలనువలసలననుచేయుట యందుమిక్కిలియాసక్తికలవాడనుని
ంతైవ్వొనులలోగూడకొన్నవాడునునుగులుగుట్టు ములురథములుగ
వాడునైననుకేతుడనెడురాజుగలడు || శ్లో|| సస్యభార్య శాలాక్షిపురా
గ్రామప్రయావనా | సామాన్యా మ్మానువేదీతిసన్మింగిశసంయుతా ||

అసెక్తిశాలములైన సేత్రములుకలదియు ముదిరూపవతి యను
సూక్ష్మముననుబొందియును నట్టిదియును నకలశుభములలో గూడుకొని
ముక్తిదియును సువేదిరసువేదిగలది యునునైనదాగ్యుగలడు || మూ ||
విష్ణో మే నకభిక్షుంసంభయంచార్చ్య ద్యతే | ఏవంప్రవర్తమానస్యజ్ఞా
భావకోధితగమతోటి, ఈరాజులశ్రమము యేమదలెడు ఇంగికిశిలుల
లభ్యమగులేదుఈపకారమున రాజరాజులను అంగిజ్ఞాభ్యులకు
మంగోధముగ్రాప్రమాయను. మూ || సోపితాజావశోభాగోచరగం
గంబిన్ద్యు | జ్ఞానీయోరత్రవర్తంత్రేతిత్రయిత్రాంచకరహిటి, ఆరాజు
వశరగలములలోగూడుకొన్నపాదైకజ్ఞాత సమూహమొకడనున్న
రోఆక్కిడిగిల్లుర్థముగింపిసంలింపబాడెను. మూ || ప్రయయాజ్ఞాత
యోయసనుకేతిస్తతైస్సుగా | సుచార్ద్యైశివాకరావాలైశ్చ్యుచ
రిశత || టి, అనుకేతననెడురాజుజ్ఞాతులు డేమిట్లుమునకువలెవా
తోమికిలిగుర్థమువేసిచవాడాయెను అపిడాజ్ఞాతలచేసినమోల
మునుచుకి పచేరిబడెను. మూ || పలాయామానస్యసోనువేదీనసాభ్య
యాతో | భర్తా నాక సమాగస్యోపనాంతిరేముపాగవత్ | వనారోరప్ర
దిశ్యాకగర్వగవనసంశతో నిరన్నాక్షుతోశ్రాంతో యజ్ఞావేదచ
రంయుతో | శాన్తిర్నిర్మగస్యస్థురవావారోగితాంగసః | టి, అనిటరాజు
ముద్దవినుఖుడై పరిగెత్తిపోవుచునుండగానతిభార్య యొక సువేదిబహ
శ్చారముగాననినలోమూడావనమునకుపోయియవనగగన్రెనునప్రవే
శించియాపంపకులన్దనును ఆకలిచే పీడకులై యుండిమిట బాగములచేత
కొటుబడ్డయా రాజువ్యాధిపొందింపబాడాయను. మూ || నచచారయితం
శక్యపరియుక్తానా తే | సాపిడఃఖేవమహతావిలలాపనుదుఃఖితా | టి,
పిసుట యారాజు సంచరించుటకుశక్తుకానివాడాయెను గనుకనానువేది
యు తీరింనుడిసినపెరిమిటితోగూడుకొన్నదైయావనచక్రమునందు
మిక్కిలిదుఃఖపడెనదాయను. మూ || సాపిర్కంధేవాహుతాకోకచావ
నాద్వనం గ్రీశ్యాశ్శోకనాశయితం మునివాంగి సోభ్యగా త్ | టి అట్లు
నడువలేనిపెరిమిటినియానువేది తనమెదిమిదనెక్కించుకొని యావనము

నసంఘరించుచునుండగానా పెయ్యుక్క శోకమునశింపజేసెడునిమిత్తమెరింగి
గీర్తుడ నెఱుమనునీశ్వరుండఁమెదిగ్గిరికివచ్చినవాడాయెను. మూ॥దృష్ట్యాత్
శోకసంతప్తాంపతివాహభరాన్వితాం । దయఁభురాహతాంబీత్య మారో
దీర్ఘద్రమస్తుతే॥ టీ, ఆప్రకారముగావచ్చిమిక్కిలిదుఃఖముచేద పించుచున్న
పెనిమిటిని మోయుచునుండెడుఆసువేదినిజూచిమిక్కిలిదయగలవాడై దుః
ఖపడవలదునీకుమిక్కిలిశుభమగుచున్నదనిచెప్పినవాడై యా పెనుమఱియు
నడుగుచున్నాడు. మూ॥కాయువాందంపతీయాతౌ జహుదుఃఖసమన్వితౌ ।
రాజ్యబంధుజనై హీనౌత్తుత్తా మేనచపీడితౌ । ఏకాకినౌ సమాయాతౌకిం
కార్యం వసగహ్వరే । ఏతద్భూహిమహాభాగే మాశోకంకర్తుమహాసి ।
రక్షిష్యామి నసం దేహః సూరదుఃఖార్థ వాదహం ॥ టీ, విశేషమయినదుఃఖము
లతోకూడుకొన్న వారలునురాజ్యముచేతను బంధుజనులచేతను విడువబడ్డ
వారలునుమిక్కిలియాకలిచేతపీడుతులై నవారలునుఓంటిగా నుండెడువార
లనునై నమారెవరెందునకువచ్చిలిరివనగహ్వరమందెండుకున్నారు ఈసం
గతులన్నియు చేప్పమా నీవు దుఃఖపడవద్దు యీ దుఃఖసముద్రమునుండి
నిన్నురక్షించుచున్నానుఇందునకెంతమాత్రమునుసందేహములేదనియీతి
రుననాయాంగీరసుడడిగెను. మూ॥నువేద్యువాచ । భగవత్ దేవదేవేశ్వరుని
నాథమహామతే । రాజ్యబంధువిహీనాయంస్వజనైశ్చనిరాకృతః । కేనో
పాయేనవైబ్రహ్మ స్వరాజ్యంకేనహేతునా । పుత్రసంపత్తి మేవాధప్యా
పున్యాత్కేనవై సుఖమ్ ॥ టీ, అట్లాయాంగీరసుండడుగాను వేదిచెప్పుచు
న్నది ఓ భగవంతుడవైమహామతివైన మునిశ్రేష్ఠుండ యీనాపెనిమిటిరా
జ్యబంధువిహీనుడునుజ్ఞాతులచేతనిరాకరింపబడ్డవాడు నాయెను ఏయుపా
యముచేతరాజ్యమునుపుత్రసంపత్తినిసుఖమునుపొందును. మూ॥ తద్భూ
హిమేమహాభాగకృపాలోదీనవత్సలః టీ, మహాత్ముడవునుదయగల వాడవును
దీనులయందువాత్సల్యముగలవాడవునునై నయోమునిశ్రేష్ఠాదానినినాకుచె
ప్పమాయనియడిగెను. మూ॥ఆంగీరసుడవాచ । శీఘ్రమేహిమయాసాకం
పంచవట్కాంశుభేతతే । దుర్గాస్థానంమహాక్షేత్రమత్రసన్నిహితాసదా । త
స్యాంసంపూజ్యతేదేవిపుత్రపౌత్రాదీసంపదః । రాజ్యంచమహదైశ్వర్యంపు
నఃప్రాప్తాభవిష్యతి టీ, త్వరగానీవునాతోగూడరమ్ము పంచవట్టి తటమునం
కుదుర్గనన్నిహితయైయున్నదియాపంచవటియందుదుర్గాదేవిని చేతపూజ
చేయపడ్డట్టా యేనైపుత్రపౌత్రాది సంపదలనురాజ్యమును ష్టమాదైశ్వర్య
మునులిరిగిపొందెదవనిచెప్పెను. మూ॥సాపితద్వచనంశ్రుత్యావకారగమనే

దుధ్యావంగత్వాపంచవత్సరమ్ । తత్రస్నానంకృతవలీవేదికాపతినాసహ ।
 రద్బ్రాహ్మణేనసంయుక్తాదుర్గాదేవీంసరస్వతీమ్ ॥ ఆంగీర సోమహా తేజాః
 కారయామాసపూజనః ॥ టీ, ఆమాటవిన్నదై ఆమెయునుపోవనిశ్చ యింది
 కనపతినిమోసుకొనుచునా మునీశ్వరునితో గూడ టహుదూరము పోయి
 యాపంచవలీతటమునుపొందితన పెనిమిటితోగూడ స్నానము చేసిదుర్గా-
 దుసరస్వతినీపూజచేసెను, ఆదుర్గాదసరస్వతీపూజనామచేత జేయించిన
 వాడాయెను ॥ మూ ॥ ప్రతిపత్తనమారథ్యనవవ్యంతంసుభ క్తితః । కుంకు
 మాగురుకస్తూరీ కర్పూరైశ్చనవనివృతమ్ ॥ నానావిదైస్సుపుమైశ్చర క్తవ
 త్ప్రదిభిఃకృమాత్ ! పూజయిత్వామహాదేవీంషోడశైరువచారక్తైః ॥ టీ,
 ఆంతటపాడ్యమి మొదలుకొని నవమివరకును కుంకుమాగరుకస్తూరీ కర్పూర
 ములతోడగూడకొన్నట్లుగా నానావిధ పుష్పములచేతను ర క్తవ త్ప్రముల
 చేతను క్రమముగా షోడశోపచారములచేతను పూజచేసెను.

మూ ॥ దశమేహనిసంపాప్రేప్రాతస్నానాత్వామహామతిః । హవ
 సంకారయామాస పాయసాన్నేన మంత్రితం । దుర్గాదేవీత్రిమంత్రేణ
 దకార హవనంముదా ॥ టీ, ఈ ప్రకారము తొమ్మిదిదినములు గడిపి పది
 మువదినమురా గాడదయానలేదిస్నానముచేసిదుర్గాదేవియ నెడుమంత్ర
 ముచేత మంత్రితమానట్లు గాపాయస్నానముఆంగీరసుండు హవనమునుచే
 యించగా నాసువేదినియుహవనముజేసినదాయెను. మూ ॥ ఆంగీరసంమహా
 భాగం దంపతీపూజనంముదా । దశదానాన్యథోక్తాన్వా బ్రాహ్మణానాం
 విశేషతః । వ్రతంశమావ్యవిధివదాశ్రమంపునరాగమత్ ॥ టీ, పిమ్మటమహా
 త్ముడైన యాంగీరస మహాముని నిదంపతీపూజచేసినదై బ్రాహ్మణులకుదశ
 దాన ములుచేసి యీప్రకారము వ్రతమును సమాప్తి చేసియక్కడినుండి
 యాంగీరసునియాశ్రమమునుపో దినదాయెను. మూ ॥ తస్యవ్రతస్యమా
 హాత్స్లాదంతర్వత్త్వి బహువహా । దశమేహనిసంపాప్రేసుఖవేలోకసుంద
 రం ॥ టీ, ఆవ్రత మహాత్మ్యమువలననాసువేదిగర్భ మునుధరియించిపది
 యవ నెలరాగాలోకసుందరుడై నకొమరునిగన్నదాయెను. మూ ॥ పుత్ర
 సంజననందృష్ట్యాఽఱిషిరాంగీరసోమనిః । జాతకమాదిసంస్కారంచకా
 రథగవాన్పిః । సూర్యప్రతాపనామేతినామశిష్యచకారహః ॥ టీ, ఆయాంగీ
 రసమహామునీశ్వరుడు ఆమెకుకొఘారుడుకలుగుటజాచిజాతకమాదిసం
 స్కారములను చేసిసూర్యప్రతాపుడనిపేరుపెట్టినవాడాయెను. మూ ॥ శుక్ల
 పక్షేయథాజంద్రోవధృతేవదిదేదితే । తదైవవథృతేబాలోమాత్రాపి
 త్రాప్రపాపితః ॥ టీ అంతటనాచిన్నవాడుశుక్లపక్షమునందుదినదినమునకు

నుచంద్రుడై మృత్యువు పొందు సూర్యుడు వలెనే అలిశండు అచేత చోషింబ
డివ్యుద్ధిబాంధెను. మూ॥ సబాలోయావనంసా ప్రాసరైతా స్త్రపిశ్చిరదః ।
ఋషిః తప్తభావనమహాబలపరాక్రమః బాలశ్యస్యాస్త్ర సంపన్నోహ్య
మత్తాప్యమహాఋషీః । సగత్వాశత్రుచేతంతే సుచుద్ధం కృతవాణానా
తేనభ్యస్తంశత్రుస్తైశ్చ్యవలాచనపర శస్త్రాంతాః । టీ ఆచారుడు యా
వచమును పొంది సకలం స్త్ర పారంగతుడై యాగీరసులచేతి నివ్వెడి
ప్రభావమువలన మహాబలపరాక్రమములుగలవాడై యామనీశ్వర అచేతి
వారియాజచుపొంది తెనుకేతు వుండునట్లలముగ బోయి వారితోను
ముచేసివారిని జయించి వాడాయెను. వారు అచిన్నవానిని జయించుచు
వెలివిరించి. మూ॥ (వైరాజ్యంసా) ప్రవాణబాలోమాతా పితా సనస్సి
తః । ఋషేవమేవసాదేవ్యాస్థ కారైశ్చిద్యోశాశుసా । తేనపుష్పా వి
వేపు నసానా దిదంశుః । ఇతిస్తాశ్చ్యం సమాశ్చ్యపూజితాశ్చ
గతిం॥ టీ ఆచారుడు శత్రువును జయించి నల్లించుచు తోకూడూమరా
జ్యముపొందెను. ఆసుకేడియును సుతీసంవత్సరమునుగాక నానతీవ్రాము
నుచేసి యాప్రాణును యొక్క । పరావముచేతిను పుత్రపౌత్రాంతోకూడకొ
న్నరై ఇ లోకమందు సకలసౌఖ్యములను పొంది గంభీరమగు శక్తిగ
మునుపొందెను. చూచిసాదేవ్యా సావాగ్య సావహాళోమ దిక్కి యే
చక్రవిదిని అలిశంకొనిన నొందిచుదే పరాంతేనరై సాపనిమక కామూ
స్యంతిపరమాంగి ॥ టీ. ఆంధ్రువలననే వ్రాముసకలపరాకా శ్రేయము వారి
చేసినే గురిగి డి. యాగీరసులవర్షకు వినుచున్నారో వారు సాపముచేసి
తువబడినవారై సద్గతి పొందుచున్నారని.

ఇటీవల) గాన, ది.పు.రా.జ్యోతి - సు.స్వ.తీ.వ. గో. ల్ప. సం. పూ. ౧౯౯౦.

శ్రీ సరస్వత్యై నమః.

[illegible]



శ్రీ గణాధిపశయేనమః.

వ ర ల త్తీ వృ త క ల్ప రంభః .

శుక్లాబరధరంబిష్ణు శశిమాణంచతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనంధ్యాయ శ్శరన్వహ్నోపశాంతయే ॥

పార్వత్యహార్యశుభాః, నిర్మిష్ణునపరిసమాప్త్యరం, గణాధి
పతిపూజాకరిష్యే ఇతిసంకల్ప్యమాడశోపచారైః, గణాధిపతిపూజాం
సర్వాత్, విష్ణుస్సే-పూజాంవాసుర్వాత్.

సంకల్పః

శుభనిధా శోభనే మహూ లేః ఆర్య బిహ్నః, ద్వితీయపరా
రే శ్వేతరాహకల్పే, వై సగమన్వృత రికలియగే, ప్రథమచాదే, జంబూ
ద్వీపే ధరశవమే, ధరశంబుడే అస్తి కావశామానే, వ్యావహారిక, చంద్ర
మాళిర, ప్రథవాది, సింహ, స్వర్ణ, పద్మ, స, వత్సరే, పక్షిణాయనే,
మాతృ శా మామానే భక్త, పై, గాథతిత్తౌ, భార్గవవాసరియక్తాయం,
శుభేషుశా, శుభయాగ, పద్మశాస్త్రి నేకగణ శిష్యా, మన్యాం, శభ
తిథౌ, అసాకు సహకటుందానాం, త్విష్టస్యైవిజ యాయురారోద్యై
శ్వ-భిషగ్ధర్మం, ధర్మాత్త కాను మోచిత ద్విధిపురస్కాసిద్ధిభాగం,
ఉపకామార్గస్థిభాగం, సన్నిహిత సాధాగ్నిసాధ భావా వ్యభాగం,
వయో వయో ప్రాయశ్చ నునోలక్ష్మీ మదిశ్యమహాక్షీ వరిలక్ష్మీ, శ్శిష్యం,
భాగ్యోత్తర పుణాః కలికే క ప్రకారే యావచ్ఛిష్టా భ్యానోవాహనాది
మోషశోచాప్రాజా కరిష్యే.

శివం త్వేమంశహః కరిష్యే కలశం గుధపుష్పాక్షతైరభ్యర్చ్య కలశ
స్థోమి ॥ స్త నమాయ ॥ స్త ॥ క శిర్షమ ఘోష్యః కంఠేరుద్రస్సూక్తిః ।
వహాతేనా శ్చిత్తం ముద్యేయ శ్చి గణాః స్సంతాః । కర్తేతుసాగరా
స్సప్తేకలశాంబుజముఖిణాః । ఆయంతంక్షీ పూజాంబుజితక్షయ కా
రణాః । గ గేవ నునోలక్ష్మీ సాహారంరక్షతీ । పర్వసేవిధుకావేరిజలే
స్థి సన్నిభంకురు । వహంశలశపూజా శ్చ తావ వరలక్ష్మీ పూజామారభేత్ ।
వలక్ష్మీ ద్ధానం ॥ పద్మసేవది కశే సాలాక్షకప్రాజతే । వారాయణ
పి)యే దేవిషిపి)తాభవగర్వినా । యోజశోపచారపూజాప్రారంభః ॥క్షీరో
దాత పసంసూతే కమలైఃమలాలయే । సుస్థిరాభివమేగేహేసురాసుర నమ

స్మృతే || శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః || ధ్యాయామి || సర్వమంగళమాం
 గర్భ్యవిష్ణుపక్షస్థలాలయే | ఆనాహయామి || దేవీతాన్వం సుప్రీతాభవసర్వ
 ధా || శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః || ఆనాహయామి || సూర్యానుతనిభ
 స్ఫురైస్ఫురదృత్తివిభూషితే | సింహాసనమిదం దేవీస్థియదాంసురపూజితే |
 శ్రీవరలక్ష్మీ దేవనాయైనమః, రత్నసింహాసనంసమర్పయామి || శుద్ధోదకం వ
 సాత్రిస్తం గంధపుష్పాదిమిశ్రితం | అర్ఘ్యం దాస్యామి లేదేవి గృహాణసురపూ
 జితే || శ్రీ వరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః || అఘ్ర్యం సమర్పయామి || సువాసిత
 జలం నయ్యం సర్వస్థానముద్భవం | పాద్యం గృహాణ దేవిత్వం సర్వదేవనమ
 స్మృతే || శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః, పాద్యం సమర్పయామి, సువణకల
 శానీతంచందనాగరుసంయుతం | గృహాణాచమనం దేవిమయాదత్తం శుభ
 వ్రదే || శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః, ఆచమనీయం సమర్పయామి || పయోదధి
 ఘృతోపేతం శ్శ్రావ్యమధుసంయుతం | పంచామృతస్నానమిదం గృహాణ
 కమలాలయే | శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః || పంచామృతస్నానం సమర్ప
 యామి || గంగాజలం మయానీతం మహాదేవ శిరస్థితం | శుద్ధోదకస్నానమి
 దం గృహాణవిభుసోదరి || శ్రీ వరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః || శుద్ధోదకస్నానం స
 మర్పయామి || సురాల్పితాఘ్రియగళే దుకూలవసనపియే | వస్త్ర
 యుగ్మం పదాస్యామి గృహాణహృదివల్లభే || శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః ||
 వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి || కేయూరకంకణేదిత్యే హారనూపురమేఖ
 లాః | విభూషణాన్యమూల్యైనిగృహాణబుసిపూజితే || శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతా
 యైనమః || ఆభరణాని సమర్పయామి || తప్తహేమకృతం నూత్రిం ముక్తాదా
 మవిభూషితం | ఉపవీతం మిదం దేవిగృహాణత్వం శుభవ్రదే || శ్రీవరలక్ష్మీ దే
 తాయైనమః || ఉపవీతం సమర్పయామి || కర్పూరాగరుకస్తూరి రోచనా
 దిభిరన్వితం | గంధం దాస్యామ్యహం దేవిపీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం || శ్రీవర
 లక్ష్మీ దేవతాయైనమః, గంధం సమర్పయామి || అక్షతాన్దవళాన్దేవశాలియాన్
 స్తంబుకానుభాన్ | హరిద్రాకుంకుమోపేతా నృహ్యతావభిపుత్రికే |
 శ్రీ వరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః, అక్షతాన్ సమర్పయామి | మల్లికాజాతికుసుమై
 శ్చంపకై స్వకళై శ్శభా | శతపత్రైశ్చ కల్పారైః పూజయామి హృదియే || శ్రీ
 వరలక్ష్మీ దేవతాయైనమః, పుష్పాణి పూజయామి, ఆఖాంగపూజా, చంచ
 లాయైనమః, పాదోపూజయామి, చపలాయైనమః, జానునీపూజయామి
 పీఠంబరధరాయైనమః, ఊరూపూజయామి, కమలవాసినైస్త్రినమః, కటిం
 పూజయామి, పద్మలయాయైనమః, నాభింపూజయామి, మదన మాత్రే

వ ర ల త్తీ వ్ర త క ల్ప :

మః, స్రసాపూజయామి, లలితాయై నమః, భుజద్వయంపూజయామి, కంఠం
 ద్వయై నమః, కంఠంపూజయామి, సుమఖాయై నమః, ముఖంపూజయామి,
 బ్రహ్మయై నమః, ఓస్తాపూజయామి, సునాసికాయై నమః, నాసికాంపూజయా
 మి, సుగేత్యై నమః, నేత్రేపూజయామి, రమా యై నమః, కర్ణైపూజయామి,
 మలాయై నమః, శిరఃపూజయామి, వరలక్ష్మ్యై నమః, సర్వంగానిపూజ
 యామి.

అష్టోత్తరశతనామపూజా.

శక్తిత్యై నమః.	వసుధాయై నమః.
శక్తిత్యై నమః.	వసుధారిణ్యై నమః.
ద్యాయై నమః.	కమలాయై నమః.
ర్వభూతహితప్రదాయై నమః.	కాంతాయై నమః.
శ్రద్ధాయై నమః.	కామాత్యై నమః.
భూత్యై నమః.	కోధసంభవా యై నమః.
రభ్యై నమః.	అనుగ్రహప్రదాయై నమః.
కమాత్మికాయై నమః.	బుద్ధయై నమః.
కచే నమః.	అసఘాయై నమః.
ద్వాలయాయై నమః.	హరివల్లభాయై నమః.
ద్వాయై నమః.	అశోకాయై నమః.
చయై నమః.	అమృతాయై నమః.
వహాయై నమః.	దీప్తాయై నమః.
గ్రహాయై నమః.	లోకలోకవిరాజ్యై నమః.
ధాయై నమః.	ధర్మనిలయాయై నమః.
వ్యాయై నమః.	కరుణాలోకమాత్రే నమః.
రణ్యై నమః.	పద్మపిరియాయై నమః.
త్వై నమః.	పద్మహస్తాయై నమః.
శ్రీపుష్పాయై నమః.	పద్మాత్యై నమః.
రావర్యై నమః.	పద్మసుందర్యై నమః.
త్వై నమః.	పద్మోద్భవాయై నమః.
త్వై నమః.	పద్మముఖ్యై నమః.
రాయై నమః.	పద్మనాభపిరియాయై నమః.
హాయై నమః.	వరాహాయై నమః.

పద్మమాలాధరా యైనమః.

శేష్యైనమః.

పద్మినైనమః.

పద్మగంధినైనమః.

పుష్పగంధాయైనమః.

సుప్రసన్నాయైనమః.

పరిసాదాభిముఖ్యైనమః.

ప్రభాయైనమః.

చంద్రవదనాయైనమః.

చంద్రాయైనమః.

చంద్రసహజరైయైనమః.

చంద్రగుణాయైనమః.

చంద్రగుణసాయైనమః.

ఇందిరాయైనమః.

ఇంద్రశిఖరాయైనమః.

ఆనందస్థయైనమః.

సాయైనమః.

శివాయైనమః.

శివశత్రుయైనమః.

నయైనమః.

విమలాయైనమః.

విశ్వజయైనమః.

తుష్టయైనమః.

దారిద్ర్యనాశయైనమః.

పీఠిపుష్కరిత్రయైనమః.

శాంతాయైనమః.

శక్తమాల్యాంబరాయైనమః.

శియైనమః.

కౌస్తుభరైయైనమః.

వీర్యనిలయాయైనమః.

యశస్వినైనమః.

వసుంధరాయైనమః.

ఉదారాంగాయైనమః.

హరిత్రయైనమః.

హేమమాలినైనమః.

ధరదాస్యరైయైనమః.

సిద్ధయైనమః.

స్త్రీ సౌమ్యాయైనమః.

శుభవదాయైనమః.

నృపశేఖరతానందాయైనమః.

వరలక్ష్మయైనమః.

దన్యుదాయైనమః.

శుభాయైనమః.

హిరణ్యగిరికాయైనమః.

సముద్రసంయమాయైనమః.

జయాయైనమః.

మంగళాయైనమః.

శేష్యయైనమః.

శిష్టపతిస్తలస్థితాయైనమః.

శిష్టపత్రయైనమః.

ప్రసన్నయైనమః.

నారాయణమూళికాయైనమః.

దారిద్ర్యధ్వంసయైనమః.

దయయైనమః.

నరసింహవారిత్రయైనమః.

సచిదుగాయైనమః.

మహేశ్వరయైనమః.

బహుష్ణశిఖరికాయైనమః.

లింగాంబుజసంపన్నాయైనమః.

భవగేశ్వరయైనమః.

వరలక్ష్మీ పురాణము

శతాంగంగుగ్గులోపేతంసుగర్భంబమనూహారంబునానానా
 వేళి వరలక్ష్మీ గృహీతం || శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః | ధూపంసమర్పణ
 -|| పుష్పాక్షతవర్షణంయుక్తమర్చనంకారవివాశః || దీపంబాస్నామితే
 విగృహీతమదితాభవ || శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః | దీపందర్శయ్యామి ||
 వేద్యోషద్యస్తోమేనం దధిమధ్వాజ్యసూర్యుతం | నానాధర్మఫలప్రేతం
 గృహీతం || శ్రీ వరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః | నైవేద్యం సమర్పణ
 యామి | ఘనసారసుగంధేవమిళిత పుష్పవాసితం | పానీయంగృహ్యతాం
 శీతల సుమనోహరం | శ్రీ వరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః | పానీయం సమ
 ర్పయామి || పూగీఫలసమాయుక్తం నాగవల్లీపల్లెర్ఘ్నం | కస్మరమూ
 లసంయుక్తంతాంబూలంప్రతిగృహ్యతాం | వరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః |
 తాంబూలం సమర్పయామి | నీరాజనంసమానీతం కర్పూరేణసమన్వితం |
 పంచదార్యాచ్యుతం దేవిగృహ్యతాంపంచుల్లభే || శ్రీ వరలక్ష్మీ దేవతా
 యై నమః || నీరాజనంసమన్వయామి || పద్మాసనేపద్మకరేనర్చనంకైక పూ
 తే | నారాయణవిగ్రహేదేవిసుపీతాభవసర్వదా | శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై
 నమః | మంత్రపుష్పం సమగృహ్యయామి || యానికానిచపాపానిజన్మా తర కృ
 పానిచ | తానితానివ్రాత్య తిప్రపక్షిణపదేవచే || శ్రీ వరలక్ష్మీ దేవతాయై న
 మః | ప్రదక్షిణంసమర్పయామి | నమస్తేలోకజననిరమస్తేష్టువల్లభే | త్రా
 మాంధ క్షవరదేవరలక్ష్మ్యై నమోనమః | శ్రీ వరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః |
 మక్కారాణామర్పయామి |

అథదోరగ్రంథిపూజా

కమలామైనమః || ప్రథమగ్రంథిపూజయామి - రమామైనమః |
 స్థితీయగ్రంథిపూజయామి - లోకమాతేనమః | తృతీయగ్రంథిపూజ
 యామి - విశ్వజననైస్త్వనమః | చతుర్థగ్రంథి పూజయామి, మహాలక్ష్మ్యై
 నమః | పంచమగ్రంథిపూజయామి- క్షీరాబ్ధితనయాయైనమః | షష్ఠగ్రంథిం
 గ్రాజయామి - విశ్వసాక్షిదైన్యనమః | సప్తగ్రంథింపూజయామి- చంద్ర
 రోదరైన్యనమః | అష్టమగ్రంథిపూజయామి - హరివల్లభాయైనమః | నవమ
 గ్రంథిపూజయామి దోరబంధవమంత్రంబధ్నామిడిక్షిణేహస్తేనవసూత్రం
 పథప్రదం | పుట్రపౌత్రాభివృద్ధింబసౌభాగ్యదేహిమేమే | ఈ మంత్ర
 తనముసేయుచుదోరముకట్టుకొవలసివది | వాయుగ్రంథిః | నవంసంపూజ్య
 ల్యాణీం వరలక్ష్మీంస్సశక్తితః | దాతవ్యం దాప్యదశాపూషం వాయుగ్రంథి

ద్విచోతయే । వాయనదానమంత్రం । ఇందిరాప్రతిగ్మప్థోలి ఇందిరావై
గాలిద । ఇ దిరాతారకోభాభ్యామిందిరా యైనమోనమః ॥

ఇతివరలక్ష్మీపూజావిధానంసంపూర్ణం.

అథవరలక్ష్మీవ్రతకథా పారంభః.

శ్లోకాః । కైలాసశిఖరేరమ్యే నానాగణైరేవితే । మందార విట
ప్రాంతేనానామణివిభూషితే॥పాటలాశోకున్నాగఖజూరవకుళాన్వితే
కుబేరవరుణేంద్రాదిదిక్పాలైశ్చ సమావృతే । నారదాగస్త్యవాల్మీకిపర
శర సమావృతే । రత్నపీఠసుఖాసీనం శంకరంలోకశంకరం । వప్రద్యుగో
సంతుష్టాలోకానుగ్రహకామ్యయా ।

వ ర ల క్షీ వ్ర త క థ.

అథము, నారదుడు మొదలైన ఋషి శ్రేష్ఠులచేతనుకుబేరుడు మొద
లగుదిక్పాలకులచేతను ప్రమథాదిగణములచేతను సేవింపబడి పాటలీ వృక్ష
ములు, అశోకవృక్షములు, సురపౌన్యలు, పొగడలు, మల్లెలు, మామిళ్ళు
మొదలయిన సమస్తవృక్షములలోగూడకొనియున్న కైలాసహస్త శిఖ
రమునందుండెడుమందారవృక్ష సమీపమున వజ్రవైడూర్యగోమేధికపుష్క
రాగ మరకత మాణిక్య మాక్షిగాది నానామణులచేత సేవకరచబడియుం
డెడు పీఠమునందు సుఖాసీనుడైయున్న శ్రీ) మహాదేవునిలో సమస్తజన
లకు ష్టేమముకలుగజేయుటకు పార్వతీదేవి యొకప్రశ్న చేయుచున్నది.

శ్లో । భగవంత్సర్వలోకేశసర్వభూతహితేరత । యద్రహస్యమిదం
పుణ్యం తదాచక్ష్యమమానఘం ।

అథము, సచుస్తప్రపంచమునకు ప్రభువైన సమస్తజనులకు ష్టేమ
మునుగలుగజేయునట్టియో పరమేశ్వరుడా అత్యంతరహస్యమైయొక పుణ్య
కరమైనవ్రతమును నాకు దెలుపుమనిప్రశ్న చేయుగా పరమేశ్వరుడు చెప్ప
చున్నాడు.

శ్లో । ఈశ్వరఉవాచ ॥ వ్రతానాముత్తమంనామ సర్వసౌభాగ్య
కారణం । సర్వసంపన్నీదం శీఘ్రం పుత్రపౌత్రప్రవర్ధనం । వరలక్ష్మీవ్రతః
నామవ్రతమస్తమసోహరం । శుక్లేశ్రావణికేమాసేపూర్ణిమోపాంత్య
భాగవే । యదాతునారీవర్తే తవ్రతేతస్యాః ఫలంశుభం ॥ అథము, శ్రీ
పార్వతీ సమస్తవ్రతములలోసర్వోత్తమమైనదియనలిశ్వరతముగానను

ద్వరక ములనుపుత్రపాతాభివృద్ధినిగలుగజేసెడు, వరలక్ష్మీవ్రతమును చేతుగ
 గినయొకయు తమవ్రతముకలదు, ఆ వ్రతమునుశౌచముగపూజింపమకు
 నందుగా జేరియుండెడు, శుక్రవాలమునందు ఓస్త్రీ భక్తితోనాచరించు
 యెన్నదోఆస్త్రీ కిసత్యంతమైన ఫలముగలుగుచున్నది వినుమామనచెప్పగా
 వరలపార్వతీదేవి యడుగుచున్నది, పార్వత్యవాచ ॥ శ్లో ॥ విధినాకేన
 త్రవ్యంత్రతకానామదేవతా । కయాచారాధితాపూర్వంసాభూత్సంతోష
 హనసా ॥ అర్థము. ఓశంకరుడాఆవ్రతమునేవిధి ప్రకారమునెరవేర్చవలెను,
 రాధించవలసినదేవత యేదిముందెవరిచేత నాదేవతపూజింపబడ్డదై సం
 దిష్టిని జే దిన చాయెనని యడగగా ఈశ్వరుడు చెప్పుచున్నాడు, ఈశ్వ
 కీవాచ ॥ శ్లో ॥ వరలక్ష్మీవ్రతంపుణ్యం వత్సోమిశ్యేణుపార్వతి । కుండినా
 దనగరం సర్వమండనమండితా । హేమపాకార సంయుక్తం చామీక
 షమోజ్జ్వలం । తతా భూద్భూత్వాణీకాచిన్నామ్నాచారుమతీపుత్రా ।
 పతీభక్తిమతీసాధ్వీశ్వశౌభ్య శరయోర్మతా । కళాపతీ నావిదవీ సతతం
 మంజుభాషిణీ । తస్యాః ప్రసన్నచిత్రాయాలక్ష్మీస్సన్వితాతదా ॥ అర్థము,
 పార్వతీ ఆ పుణ్యకరమయిన వరలక్ష్మీవ్రతప్రభావమును చెప్పుచున్నాను
 తస్మిగావినుమా, కుండినమనెడు చేరుగల యొకపట్టణముగలదు. ఆ పట్ట
 ణమునన్వర్ణమయుమైన పాకారముకలది, అందుగల గృహములునన్వర్ణమయ
 ములుగా నేయుడును అపటవము నందు చాతుమతియును సౌక బౌద్ధా
 స్త్రీగలదు ఆమె పెనిమిటిని దేవునితో సమానముగా పూజచేయుచు సత
 నుమలవిషయముగావిక్కిలి యడుకువతో శుశౌభ్యచేయుచు నెల్లప్పుడు
 సీయముగాను మెల్లగానుమాట్లాడుచునునమ స్తవర్యలయందునుసమర్థురా
 లుగానుండును, ఇట్లునిష్కల్మషమానసురాలయినయాచారుమతీదేవికి సౌక
 దినమునందుస్వప్నములోశ్రీమహాలక్ష్మీ ప్రత్యక్షమైచెప్పుచున్నది. శ్లో॥పహా
 కల్యాణిభద్రంతేవరలక్ష్మీస్సమాగతా । నభామాసేపూజింమాయాంనాతి
 కాంతే భృగోర్దినే । మత్పూజాత్రతకర్తవ్యా వగందాస్యామికాంతితం
 ఇత్యుక్తావరలక్ష్మీ సాతుప్తావపరయాముదా ॥ అర్థము, ఓ చారుమతీ ఇట్లు
 రమ్మనీకు త్వేమముగలుగునుగాక నేను వరలక్ష్మీదేవిని నీకు ప్రత్యక్షమైతిని.
 శౌచమునందుననుచువచ్చెడు పున్నమకుముందుగా చేరియుండెడు శుక్ర
 వారమునందునన్న భక్తితో పూజచేయుమా, అట్లుపూజచేసితివేని నీవు
 కోరినవరమలను నీకు నిచ్చుచున్నాను, అని వరలక్ష్మీదేవి చెప్పగానే యా
 చారుమతిస్వప్నములోనే ఆమెను స్తోత్రము చేయుచున్నది ॥ శ్లో ॥ నమస్తే

సర్వలోకానాం జనన్యైః పుణ్యమూర్తయే శరణ్యే లిజగద్వంద్యే విష్ణవ
త్యున్నలాలయే । శ్రియావలోకేతస్సర్వ సుధర్మస్సుగుణాన్వితః । శ్లో॥ పుణ్య
ప్రంకుటు బీచసహారస్సుచపండితః । జ్ఞాంతరసహ సేపుకిమ్మ యాసుకృతం
కృతం । ఆశ స్తత్పాదయుగళం వశ్యామిహరిజల్లభే । అర్థము, సమస్తలోక
ములకు శల్లిమారుగా నుండి కాపాడేదానవై సమస్త జనులచేత పూజింప
బడుచును శ్రీ మహాకష్టవత్సలమందు వసియించియుండెడు, ఓ వహలత్ప్రీ
నీకువంసనము సమపించుచున్నాను ఏమనుజుడు నీకటాతుము చేత చూడ
బడుచున్నాడో వాడుతత్వేణమనందేధన సంపన్నుడుగా నండఱిచేత కొని
యాడదగిన వాడుగాను పుత్రపౌతులతో జేరి బహు కటుంబిగాను మహా
పండితుడుగాను అపుచున్నాడు, నేను లొల్లియెన్ని వేలజన్తముల యందు
జేసిన యేపుణ్యఫలముచేత నొనీసాదార విందిములను చూచునట్లు నాకు
భాగ్యము సంభవించెను । శ్లో॥ ఏవంతుతా సాకమలా ప్రాదాత్తస్యైబ
హూవరా । తతశ్చారుచతీ సాధ్వీస్సప్నాడుత్తాయ సంభ్రమాత్ ।
తస్మిన్సంకపయామాసబంధానాం పరతస్తదా । అర్థము, ఇట్లు చారుమతీ
జేసిన నానావిధస్త్రోతముల నాఁకించి, ఆ వరలక్ష్మీదేవి చాలాసంతో
షించారుమఱికి యుగళ వరముల నిచ్చి యంశ్చానమైపోయెను, అంతట
చారుమతీ నిర్దమేలుకొని యతిశ్వరగాతానుకన్తస్సస్మత్పతాంతమ నున
బంధపు కు విశదంబుగా దెలిపెను, శ్లో॥ శుత్రాన్విశాంధనాగ్నోస్సాధు
సాధి తిచాబాహా । తదైవ కరవామేతి తదాగమన కాంక్షిణః । అర్థము,
ఆపిన్నట బంధువులందఱు నాచారుమతీదేవి పలుకుటలకించియా స్వప్నము
సగోష్టత్రయమునది యాప్రకారము మనమునుచేయుదవనిచెప్పిరి, శ్లో॥
భాగ్యోదయేనంపాప్తే వరలక్ష్మీది నేతథా । స్త్రీయః ప్రసన్న హృదయా
నిర్మలాశ్చక్రవారసః । సూత్రేనై స్తండులైఃపూజో కుంభేవపటపల్లవైః ।
సాయంచారుమతీముఖ్యాశ్చక్రుః పూతాంప్రయ త్సః ॥ అర్థము, అంతట
కొన్నినికములకువారిభాగ్యోదయమువలననావరలక్ష్మీవశిషిమురాగానే
యాస్త్రీ లందఱు నానంద భరితాంతరంగలై నానా విధములైన పరిశుద్ధ
వస్త్రములుధరియించుకొని కొత్తనియ్యముచేతనిండిపబడి విట్టివిగల్గు
గలకలశము నేర్పరచి యాకలశమువంధుపరలక్ష్మీదేవి నావహింపజెసిచారు
మతీ మొలగునకలస్త్రీలు నతిభక్తితో సాయంకాలమునందపూజచేసిన
వారై । శ్లో॥ పద్మాసనేపద్మకేసరియోక్తకపూజితే । నారాయణప్రియే
దేవి సుప్రీతాభవసర్వదా । ఇత్యాదిమంత్రై స్సకలానుపచారాకయథాక్ర

నూత్ । కృత్యాతుడమీదేనానైవనూత్రండధుః స్త్రీయః ॥ హవిష్యంశమ్మ
తందైవవరలక్ష్మ్యేన్యవేదయః । అర్థము, శ్రీమన్నారాయణమూర్తికి
బ్రహ్మరాలై యెల్లప్పుడు పర్వమందువనించి పర్వములను హస్తమందు
వనించి ననుస్తజనులచేత నెల్లప్పుడనారాధింపబడుచుండెడు, ఓమహాలక్ష్మీ
యెల్లప్పుడు నాకుప్రసన్నురాలవు కష్టాయను నథామును దెలియజేసెడు
పద్మాసనేపద్మకరే అనుశ్లోకముచేత నావాహనముచేసి యాశ్లోకము మొద
లగు కలపే క్తమంత్రములచేత పూజనునెరవేర్చిరి, ఇట్లుపూజించిన పిమ్మట
సడిహస్తమున దోరమునుకట్టుకొని నానావిధభక్త్యభ్యాసాని పదాథా
ములను వరలక్ష్మీదేవీకిని వేదనవేసినవారయిరి. శ్లో ॥ గంధాదిభిరలంకృత్య
సుశీలంవృద్ధభూసురం । తస్మైదత్వావాయనంచ దావదశాపూజసంయుతం ।
తతోదేవీసమీపేతుహవిష్యంచక్రగంగాః ॥ అర్థము, పిమ్మటవేదశాస్త్ర
సంపన్నుడగుబ్రాహ్మణశ్రేష్ఠుని గంగపుష్పాక్షితలచేతనలిభి క్తతో పూజించి
యూర్వాక్షాణునికి పండెండు కుడుములను వాయనదాసముచేసి యావర
లక్ష్మీనియుంచియున్న మంటపసమాపమునని వేదనముచేసిన భక్త్యభ్యాసము
నాస్త్రీలందఱునుభుజియించిరి. శ్లో ॥ లలిలక్ష్మీవసాచేనముక్తామాణిశ్చ
హుషితాః । నూపురాకాంతచరణా మణికాంచనభూషితాః । పుత్ర
కాలైః పరివృతాధరభాస్యసమృద్ధిభిః । అన్నదాసరతానిత్యబంధుపోషణ
కర్తరాః । స్వస్థస్థింసద్వసుమాగ్నవస్త్ర్యశ్చైరథనకులం ॥

అథము, అంతట వరలక్ష్మీదేవియునుగ్రహమువలన నాస్త్రీలందఱును
సుహాభాగ్యసంపన్నులై నానావిధాభరణభరితలై పుత్రపౌత్రాభి వృద్ధిగల
వారలై యెల్లప్పుడునుబంధువులుమొదలై ననుస్తజనులకునన్న పానములు
మొదలై నయవచారములచేత తృప్తిజేయుచు నానందభరితలై లక్ష్మీప్రసా
దము వలనగలిగిన యేనుగులు గుఱ్ఱములు మొదలయిన ననుస్తసంపదలతో
గూడుకొనివారివారి యింద్రకుపోయి చేరిరి. శ్లో ॥ అస్యోన్యం కథయా
మాసు శ్శృతంచారుమతీముఖాత్ । ఇదంసశ్యమిదంసత్యంసరోభద్రాణి
సశ్యతి । వయంచారుమతీముఖ్యా ఉపలబ్ధున సోరథాః । పుత్రాచారుమతీ
సన్యా భూయోభాగ్య వతీదిరం । స్వయంయస్తాన్తహాలక్ష్మ్యే బోధితంహి
వతోత్తమం । ఇతిచారుమతీసాధ్వీక్షుప్తువుస్త్రైయోషితః । వరలక్ష్మీప్రతం
రామ తదాదిభివి శ్శృతం ॥ ఏతేత్రైసర్వమాఖ్యాతం ప్రతానాముత్తమం
వతం ॥ అర్థము, పిమ్మటవారిలో సుకరు చెప్పకొన్న దేమంటే చారుమతీ
దేవివలన విసదసిన యీవృక్షము సకలవృక్షములలోను సర్వోత్తమమదిమై

యిది సత్యమనీయందెంతమాత్రము సందేహములేదు, మనుష్యుడు దీని వల్లనే సమస్తశ్రేయమును పొందుచున్నాడు, ఈచారుమతి మొదలైన మన మందఱము సమస్తములయిన కోరికలను పొందితిమి, శ్రీమహాలక్ష్మీ తనంతటనే వచ్చి సమస్తములో సీచారుమతి దేహినిట్టియు తమప్రతమును తెలియ చెప్పి యీ సుగంధిచివంపునీ చారుమతి దేవి ధన్యురాలు చాలా పుణ్యవంతురాలి ఈ తీరున నామెను నానా విధములయిన స్తోత్రముల చేత పొగడుచున్నవారయిరి. అది మొదలుకొని వరలక్ష్మీ ప్రతము భూమియందు సకల మైరవారిచేరి నాచరింపబడి ప్రసిద్ధమైయున్నది. ఓ పార్వతీ యిది సర్వోత్తమమైందిగాననీవ్రతమును సవిస్తారము నీకు జెప్పినవాడనైతిని

శ్లో॥ య ఇహం శ్రుణుయాద్వాపి శౌర్యమయే ద్వాసమాహితః | సిద్ధ్యంతి సర్వకార్యాణి వరలక్ష్మీ ప్రసాదతః |

అథామ, ఈ పుణ్యమగు వరలక్ష్మీ ప్రతాపము విన్నవారును తాము విని యితరులకు లెస్సగా తెలియచెప్పినవారును వరలక్ష్మీ యనుగ్రహము వలన సకలమైరకార్యసిద్ధిని పొందినవారలై యేమవనుదురు.

ఇతి భవిష్యోత్తరపురాణే పార్వతీ పరమేశ్వరసంవాదే

వరలక్ష్మీ వ్రతకల్పస్సంపూర్ణః.

ఇట్లు భవిష్యోత్తరపురాణములో పార్వతీ పరమేశ్వరలకు నడిచిని సంభాషణలో పరమేశ్వరుడు పార్వతికి తెలియ చెప్పిన వరలక్ష్మీ వ్రతకల్పము ముగిసెను.

వరలక్ష్మీ వ్రతకల్పస్సంపూర్ణః.

స్తు.

అనంతవ్రతకల్పారంభః



శుభతిథౌ, శోభనీ, ముహూర్తే, ఆశ్వినిమాసే, ద్వితీయవారాదే, శ్వేతవరాహకల్పే, వైవస్వతమన్వంతరే, కలియుగే, ప్రథమపాదే, జుబూదీపే, భరతవర్షే, భరతఖండే, అస్తికవర్తమానే, వ్యావహారికప్రభాదీపి, సంవత్సరాణాం, మధ్యే, సంవత్సరే, దక్షిణాయనే, వర్షారాభాద్రపదమాసే, శుక్లపక్షే, చతుర్దశ్యాం, శుభతిథౌ, వాసరయుక్తాయాం, శుభవత్సరే, శుభయోగ, శుభకరణాద్యనేకగుణవిశిష్టాయా, శుభతిథౌ, అస్తాకం, సహకుటంబానాం యే నైర్ధ్య నిజయాయురారోగైర్వశ్యైర్భాభి

సృష్ట్యర్థం, భర్తృభవకామమోక్షచతుర్విధపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం సంతుల్యతాన
సాధ్యాగ్యశుభఫలావాప్త్యర్థం, వషేక వషేకప్రయత్నశ్రీమదనంతపద్మ
సాధ దేవతామద్దిశ్య శ్రీ మదనంశపద్మసాధ దేవతాపీత్యర్థం పద్మపురా
ణోక్తవ్రతాదేవతానామచక్రకృత్యానావాహనాదిమోక్షభోగచార మౌనాం
రివ్యే ।



కలశ పూజా.

తనంగత్వేనకలశ పూజాకరిష్యేకలశం గంధపుష్పాక్షతైరభ్యర్చ్య
లశసంస్కరితాస్త నిధాయ ॥ శ్లో ॥ కలశస్యముఖే కంఠస్థానా
కంఠః । మూలేత్తస్థితాబ్రహ్మచర్యేమాశ్శృంగభాస్థితాః । కక్ష్యేతు సాగరా
స్పర్శేన ప్రసృపావ సుధరా । ఋగ్వేదోదయజుర్వేద స్సామవేదోగ్యో
గవ్యః । ఆత్మైశ్వర్య సహితాస్సప్తైకలశాంబుసమాశ్రితాః । ఆయాంతు
దేవపూజార్థం దురితక్షయకారకాః ॥ గంగేచయమునెచ్చెవ గొదావరి సర
స్వతి । నమోదేసింధుకావేరిజలేన్ద్రీన్ద్రీధింకురు । పవంకలశ పూజాం
ప్రత్యామయా కరిష్యమాణా సంప్రతే పూర్వాంగయమునా పూజాం
రిష్యే ।



యమునా పూజా

క్షీరో వాణకవనంహేతేషాంధనీలసమప్రభే । ధ్యానలకరోమయమున
స్థూరూచేనమోస్తుతే ॥ యమునాయైనమః ॥ ధ్యానామి । యమునేతేన
మస్తుభ్యం సర్వకామప్రదాయిని । ఆవాహయామిభక్త్యాత్వాం । సాన్నిధ్యం
యసుప్రతే । ఆవాహయామి । యమునేతేనమస్తుభ్యం సర్వకామ ప్రదా
యిని । రత్నసింహాసనం దేవిస్వీకురుప్రమయార్పితం ॥ అనంతపర్వయామి ॥
దేవీనముద్రాస్సరిత స్తీర్థానిజలదానదాః । ఆయాంతుదేవీ పూజాభాం
దితక్షయకారకాః । ఆమృతాంసమర్పయామి । సింహాసనసమారూఢేదేవ
క్తిసమన్వితే । పాద్యంగృహాణదేవేశీసర్వలక్షణసంయుతే । పాద్యంసమర్ప
యామి ॥ హారవైడూర్యసంయుక్తేసర్వలోకహితేశివే । గృహాణాచమనం
శంకరాద్భజీరిణీ । ఆచమనీయంసమర్పయామి । దేవపాదేనమస్తుభ్యం
స్వలోకహితప్రియే । సర్వపాపప్రళమనితుంగభద్రేనమోస్తుతే ॥ స్నానం
మర్పయామి । గురుపాదేనమస్తుభ్యం సర్వలక్షణ సంయుతం । సుప్రతం
రుమేదేవీతుంగభద్రేనమోస్తుతే । వస్త్రం సమపయామి । కృష్ణవేణి
మస్తుభ్యం కృష్ణవేణి సులక్షణే । మధుపర్కం గృహాణేదం మయాదత్తం
భద్రజే ॥ మధుపర్కంసమర్పయామి ॥ నందిపాదేనమస్తుభ్యం శంకరాద్

శరణి | సర్వలోహితేతుభ్యంభీమరద్యైనమోస్తుతే | అభరణానిసమర్ప
యామి | సర్వపాదసమద్యుతేసర్వకావళప్రదే | సర్వలక్షణసంయుక్తే
భవనాశితేనమః | ఉత్తరీయం సమర్పయామి || కృష్ణపాద సమద్యుతే
గంగోత్తరపథయామి | జటాజుటసమద్యుతేసర్వకావళప్రదే | గంధాకా
సమర్పయామి | గోదావరిసమస్తభ్యం సర్వాభీష్టప్రదాయని | స్వీకురుష్వ
జగద్గంగే అక్షతా నమలాకాభిభాకా | అక్షతాకా సమర్పయామి || మం
దారైః పారిజాతైశ్చ పాటలాశోకచ-పక్తైః | పూజయామితి జప్తిత్యైవర
దేభ క్తవత్సలే | పుష్పానిపూజయామి ||



అథాంకపూజా.

చంచలాద్ధైరవః | పాదోపపూజయామి - సుజంఘాయై నమః || జం
ఘేపూజయామి - చవలాద్ధైరవః | జానునీ పూజయామి - పుష్పాయై
నమః | ఉరూపూజయామి - కవలలాద్ధైరవః | కటిం పూజయామి -
గోదావరై నమః | నైసాపూజయామి - భవనాశితై నమః || కంఠ పూజ
యామి - తుంగభద్రాయై నమః | ముఖం పూజయామి - సుందరై నమః |
లలాట పూజయామి - దేవై నమః || నేత్రే పూజయామి - పుణ్యశ్రవణ
కీర్తనాయై నమః | కేశాం పూజయామి - సునాసికాయై నమః || నాసికాం
పూజయామి - భాగీరథై నమః | శిరః పూజయామి - యమునాయై నమః,
సర్వాణ్యం గాని పూజయామి | దశాంగగుల్మలూపేతశ్చందనాగరుసంయు
తే | యమునాయై నమస్తభ్యధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం || ధూపం సమర్ప
యామి | ఘృతే వర్తించుండిపంత్రిలో కృతమిరాపహే | గృహాణమంగళం
దేవసంప్రేక్షయిషమోస్తుతే || దీపం సమర్పయామి || సర్వభక్త్యైశ్చ బోజ్యై
శ్చ రక్షైష్చ స్థిస్తుచున్వితం | నైవేద్యంగృహ్యతాం దేవి యమునాయై నమో
నమః || నైవేద్యం సమర్పయామి | పానీయం పావనం శీఘ్రం గంగాదిసా
దృష్టం | హస్తపత్మశాస్త్రం వై గృహాణసుకపూజితే | హస్తప్రత్మశాస్త్రం సవ
ర్పయామి || కన్నురవాసింతచూడంక్రముకాద్యై స్థుచున్వితం | తాంబూల
గృహ్యతాం దేవి యమునాయై నమోస్తుతే | తాంబూలం సమర్పయామి
వీరాజనం - మంత్రపుష్పం - ప్రదిక్షిషనమస్కారా | యస్య స్త్రోత్యా
నామోక్తాగోపం పూజా క్రియాదిభి | న్యూనం సంపూజితాం యా
సవ్యోవం దేతముచ్యతం ||

యమునాపూజానిధానంసంపూజం.

ఆనంతరంశ్రీమదనంత వర్తనాభంధ్యామలః । శ్లోకాః ॥ కృత్యాద
 మర్శయంతేవంపరిధానసమన్వితం । ఫలైస్సప్తభిరావిష్టంపింగళాక్షుంచతు
 ర్ముఖం ॥ దక్షిణాగ్రకరేపద్మలతంబంతస్యాప్యధఃకరే । చక్రమూర్ధ్వం శ్రీ
 హేమేగదాంతస్యాప్యధఃకరే ॥ దధానంసరస్వలోకేశః పీతాంబరధరశీహరిః ॥
 దుద్ధాబ్ధిశయనంధ్యాత్వాచైవమావాహయేత్సుధీః ॥ ఓంనమోభగవతేవాసు
 దేవా యేత్యనేన మంత్రేణ పూర్వోక్తవిశేషణ విశిష్టంశ్రీ మదనంతంధ్యా
 యేత్ ॥ ధ్యానం । ఆగచ్ఛానంత దేవేశ తేజోరాశేజగత్పతే ॥ ఐహం
 మయాకృతాంపూజాంగృహీణ సురసత్తమ । ఆవాహనం । ఆనంతాయ
 నమస్తుభ్యంసహస్రశివసేనః । రత్నసింహాసనంచారుప్రీత్యర్థంప్రతిగృహ్య
 తాం । ఆసనం సమర్పయామి । తస్యాగ్రలోద్భవంసూత్రం కుంకుమోక్తం
 సుదోరకంచతుర్దశగ్రంధియుక్తముపకల్ప్యప్రపూజయేత్ ॥ దోరస్థాపనం ॥
 ఆనంతగుణరత్నాయవిశ్వరూపధరాయచ । ఆఘ్ర్యందదామితేదేవనాగాధి
 పతయేనమః ॥ ఆఘ్ర్యంసమర్పయామి ॥ సర్వాత్మ సరస్వలోకేశ సరస్వ
 వ్యాపి సనాతన । పాద్యంగృహీణభగవద్వివ్యరూపనమోస్తుతే ॥ పాద్యం
 సమర్పయామి । దామోదరనమస్తేస్తునరశార్థపత్తారక । గృహీణాచమనం
 దేవమయాచ తంహి కేశవ । ఆచమనీయంసమర్పయామి ॥ ఆనంతానంత
 దేవేశ హ్యనంతఫలదాయక । దధిమధ్యాజ్యసంమిత్రం మధువర్కం దదా
 మితే । మధువర్కంసమర్పయామి ॥ ఆనంతగుణగంభీరవిశ్వరూపధరానమః ।
 పంచామృతైశ్చ విధివత్స్నాన పయామిదయానిధే ॥ పంచామృతస్నానం ।
 గంధేచయమునేచైవ గోదావరి సరస్వతి । నర్తదేసింధుకావేరి జలేస్త్రి
 వస్త్నిధింకురు ॥ జలంప్రకల్పయేత్తీర్థం సరస్వపావ ప్రముక్తయే । శుద్ధోదక
 స్నానం । శ్రీధరాయనమస్తుభ్యంవిష్ణవేపరమాత్మనే । పీతాంబరప్రదా
 న్స్యామిహ్యనంతాయనమోస్తుతే ॥ వస్త్రం సమర్పయామి । నారాయణ
 నమస్తేస్తుతాహిమాంభవ సాగరాత్ । బ్రహ్మసూత్రంచోత్తరీయం గృ
 హీణపురుషోత్తమ ॥ ఉపవీతం సమర్పయామి ॥ శ్రీగంధంచందనోన్మిత్రం
 కుంకుమాదిభిరన్వితం । విలేపనంసురశేష్ఠప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం । గం
 థాసమర్పయామి । శాలియాతండులారమ్యుగమయాదర్తాశుభా
 వహా । అక్షియానంతగోవింద హృత్తర్కా స్వీకరుప్రభా । అక్షిర్కా
 సమర్పయామి ॥ కంబరైకాతికుసుమైశ్చంపకైర్యమైశ్చకైశ్చ ॥ శంఖత్రై
 శ్చకల్పైః సరస్వయేత్పురుషోత్తమం । పుష్పాభిపూజయామి ।

అథాంగపూజాః

అనంతాయనమః । సాదౌపూజయామి - శేషాయనమః । గుల్ఫే
 పూజయామి - కాలాత్తనేనమః । జంఘేపూజయామి - విశ్వరూపాయనమః ॥
 తానునే పూజయామి - జగన్నాథాయనమః । గుహ్యం పూజయామి -
 వద్దనాభాయనమః । నాభిం పూజయామి - సర్వాత్తనేనమః ॥ కుక్షిం
 పూజయాయామి శ్రీవత్సవత్తనేనమః । వక్షస్థలం పూజయామి - చక్ర
 హస్తాయనమః । హస్తాకపూజయామి - ఆతానుబాహుజేనమః । బాహుకా
 పూజయామి - శ్రీకంఠాయనమః ॥ కంఠం పూజయామి - చంద్రిముఖాయ
 నమః ॥ ముఖం పూజయామి - వాచస్పతయేనమః ॥ వక్త్రే పూజయామి -
 కేశవాయనమః । నాసికాం పూజయామి - నారాయణాయనమః ॥ నేత్రే
 పూజయామి - గోవిందాయనమః । శ్రోత్రే పూజయామి - అనంతవద్దనా
 భాయనమః ॥ శిరః పూజయామి - శిష్టజేనమః ॥ సర్వాంగనిపూజయామి ॥

అష్టోత్తరశతనామపూజాః

శ్రీకృష్ణాయనమః.	పూతనాబీవతహరాయనమః
కమలనాథాయనమః.	శకటాసుధంజనాయనమః
వాసుదేవాయనమః.	నందవ్రజజనానందినేనమః
సనాతనాచార్యనమః.	సద్విదానందవిగ్రహాయనమః
పసుదేవాత్మజాయనమః.	నవనీతవిప్రప్రాంగాయనమః
పుణ్యాయనమః	నవనీతనటాయనమః
లీలామానుషవిగ్రహాయనమః	అనఘాయనమః
శ్రీవత్సకంఠభధరాచార్యనమః.	నవనీతనవాహారాయనమః
యశోదావత్సలాయనమః.	మంచుకుంభప్రసాదకాయనమః
హరయేనమః	షోడశస్త్రీసహస్రేశాయనమః
చతుర్భుజాత్తచక్రాసిగదాశంఖా	ప్రభంగినేనమః
ద్యౌఃపాయుధాచార్యనమః	మధురాకృతయేనమః
దేవకీఛందనాయనమః	శుకవాగవృతాబ్ధిందవేనమః
శ్రీశాయనమః	గోవిందారాచనమః
నందగోపకీర్తనాయనమః	యోగినాంపతయేనమః
యమునాపేకసహరిణేనమః	వత్సవాటచరాయనమః
బలభద్రప్రియానుజాయనమః	అనంతాయనమః

ధేనుకాసురభంజనాయనమః
 తృణీకృతతృణావతానాయనమః
 యమభౌజాసంభంజనాయనమః
 ఉత్తాలతాలభేత్త్రేనమః
 తేమాలశ్యాచులాకృతయేనమః
 గోపగోపీశ్వరాయనమః
 యోగినేనమః
 కోటిసూర్యసమప్రభాయనమః
 భిలాపతయేనమః
 పరంజ్యోతిషేనమః
 యూధవేంద్రాయనమః
 యదూర్ధ్వహాయనమః
 వనమాలినేనమః
 పీతవాససేనమః
 పారిజాతాపహారకాయనమః
 గోవర్ధనాచలోద్ధత్త్రేనమః
 గోపాలాయనమః
 సర్వపాలకాయనమః
 అజాయనమః
 నిరంజనాయనమః
 కామజనకాయనమః
 కంజలోచనాయనమః
 మధుమేనమః
 మధురానాథాయనమః
 ద్వారకానాయకాయనమః
 బలినేనమః
 బృందావనాంతసంచారిణేనమః
 తులసీదామధూషణాయనమః
 స్యమంతకమణేహారేనమః
 నరనారాయణార్తకాయనమః
 కృష్ణాకృష్ణాంబరధరాయనమః

మాయాననమః
 పరమపురుషాయనమః
 ముష్టికాసురచామూరమల్ల యుద్ధవిశా
 రదాయనమః
 సంసారపైరిణేనమః
 కంసారయేనమః
 మురారయేనమః
 నరకాంతకాయనమః
 అనాదిబ్రహ్మచారిణేనమః
 కృష్ణావ్యసనకళకాయనమః
 శిశుపాలశిరశ్చేత్త్రేనమః
 దుర్యోధనకులాంతకాయనమః
 విదురాక్రూరవరనాయనమః
 విశ్వరూపప్రదేశకాయనమః
 సత్యవాచేనమః
 సత్యసంకల్పాయనమః
 సత్యభామారతాయనమః
 జయినేనమః
 సుధద్రాక్షపూర్వకాయనమః
 జిష్ణవేనమః
 భీష్ముక్తిప్రదాయకాయనమః
 జగద్గురవేనమః
 జగన్నాథాయనమః
 వేణునాదవిశారదాయనమః
 వృషభాసురవిధ్వంసినేనమః
 బాణాసురకరాంతకాయనమః
 యుధిష్ఠిరపరిష్ఠాత్త్రేనమః
 బహిష్కర్తావలంకకాయనమః
 పాథకసారథయేనమః
 ఆవ్యక్తాయనమః
 గీతామృతమనూదధయేనమః

కాశీయఘనమాణిక్యరంజితశీ)

పదాంబుజాయనమః

దామోదరాయనమః .

యజ్ఞభోక్త్రేనమః

దానవేంద్రవినాశకాశునమః

నారాయణానమః

పరబ్రహ్మజ్ఞేనమః

పన్నగాశనహాహనాయనమః

జలక్రిడాసమానకృగోపితస్త్రాప

పూరకాయనమః

పుణ్యశ్లోకాయనమః

లిఖాపాదాయనమః

తేదవేద్యాయనమః

దయానిధయేశమః

సర్వదేవాత్మకాయనమః

సర్వగ్రహరూపితేనమః

పరాత్పరాయనమః

శ్రీమదనంతపద్మనాభస్వామినః సే



దోరపూతా - కృష్ణాయనమః । ప్రథమగ్రంథింపూజయామి-విష్ణువే
నమః ॥ ద్వితీయగ్రంథింపూజయామి- విష్ణువేనమః । తృతీయగ్రంథింపూజ
యామి - కాలాయనమః । చతుర్థగ్రంథింపూజయామి-బ్రహ్మజ్ఞేనమః ।
పంచమగ్రంథింపూజయామి - భాస్కరాయనమః ॥ షష్ఠగ్రంథింపూజ
యామి - శేషాయనమః । సప్తమగ్రంథింపూజయామి - సోమాయనమః ।
అష్టమగ్రంథింపూజయామి-ఈశ్వరాయనమః-నవమగ్రంథింపూజయామి-
విశ్వాత్మనేనమః ॥ దశమగ్రంథింపూజయామి - మహాకాలాయనమః ।
ఏకాదశగ్రంథింపూజయామి- సృష్టిస్థిత్యంతకారిణేనమః । ద్వాదశగ్రంథిం
పూజయామి - అద్యుతాయనమః ॥ త్రయోదశగ్రంథింపూజయామి
అసంతపద్మనాభాయనమః ॥ చతుర్దశగ్రంథింపూజయామి ॥ పన్నవ
భవైర్దివ్యైర్నానాగందైశ్చసంయుతః । అఘ్నియసర్వదేవానాంధూపా
యంప్రతిగృహ్యతాం ॥ ధూపంసమర్పయామి । సాజ్యంత్రివర్తిసంయుక్తం
వహ్నినాద్యోచితంమయాగృహాణమంగళందీపంత్రైలోక్యతిమిరాపహం ।
దీపంసమర్పయామి ॥ నైవేద్యంసమర్పయేత్తేవేద్యం మేహ్యసలాంకురు ।
ఈప్సిసంమేవర దేహి పతత్రచపరాంగతిం । నైవేద్యం సమర్పయామి ॥
అన్నంచతుర్విధంభక్ష్యైర్నైష్టద్భిస్సమన్వితం । మయానివేదితంతుభ్యం
స్వీకురుప్వజార్దన । పూగీఫలసమాయుక్తంనాగవల్లీదళైర్మృతం । కర్పూ
రచూఢానంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం ॥ తాంబూలం సమర్ప
యామి ॥ సమస్సర్వహితార్థాయజగదాధారమూర్తయే । సృష్టిస్థిత్యంత
రూపాయహ్యంతాయనమోనమః । నీరాజనంసమర్పయామి ॥ మంత్ర
పుష్పంసమర్పయామి । యానికానిదపాపానిజన్తాంతర కృతానిద । తాని

శానిప్రణశ్యంతిప్రదక్షిణపదేవదే । ప్రదక్షిణం ॥ నమస్తేదేవదేవేశ నమస్తే
 శరణీధర । నమస్తే సర్వనాగేంద్రనమస్తే పురుషోత్తమ । నమస్కారా
 సమర్పయామి ॥ దారిద్య్రనాశనార్థాయ పుత్రపౌత్రపృథ్వయే ॥ అనంత
 శ్రాభ్యుమిదంనూత్రంధారయామ్యహముత్తమం ॥ దోరగ్రహణం ॥ అనంత
 సంసారమహాసముద్రమగ్నం సమభ్యుద్ధరవాసుదేవ । అనంతరూపి విని
 యోజయస్వహ్య నంతసూత్రాయనమో నమస్తే । దోర నమస్కారః ।
 సంసారగహ్వరగుహాసుసుఖంవిహర్తుంవాంఛంతియే కురుకులోద్భవ శుద్ధ
 సత్త్వః । సంపూజ్యఘృత్రీభువనేశమనంతరూపంబద్ధంతిదక్షిణకరేవదోర
 కంఠే । దోరబంధనం ॥ అనంతానంతదేవేశ హ్యనంతఫలదాయక । నూ
 త్రగ్రంధిషుసంస్థాయవిశ్వరూపాయతేజమః । జీర్ణదోరవిసజనం - షపా
 యనదానశ్లోకః ॥ అనంతఃప్రతిగృహ్యతి హ్యనంతో వైదదాతేచ । అనంత
 ప్రాకరకోద్వాభ్యామనంతాయనమోనమః । ఇతిపూజావిధానం ॥

కథాప్రారంభః

మూ ॥ అరణ్యేవతామూనాస్తే పాండవాదుఃఖకశ్చిత్తాః । కృష్ణంధృ
 ష్టామహాత్మానంప్రణిపత్యయథాక్రమం ॥ అథాను, అరణ్యవాసము చేయు
 చున్నధర్మజభీమార్జున నకుల సహదేవులు మిక్కిలి కష్టపడుచున్నవారై
 మహానుభావుడైన శ్రీ కృష్ణమూర్తిని జూచి నమస్కరించి ధర్మరాజు ఒక
 వాక్యమడుగుచున్నాడు. శ్లో ॥ యధిష్ఠిరః । అహండుఃఖేన సంతప్తో
 భ్రాతృభిఃపరివా । రితేకథంముక్తిర్యదాస్తాకమనంతాద్దుఃఖసాగరాత్ ।
 అర్థము, ఓకృష్ణమూర్తి తమ్ములైనభీమార్జున నకుల సహదేవులతో గూడు
 కొనినేనువనవాసముచేతమిక్కిలి దుఃఖమనుభవించుచున్నాను, ఈ దుఃఖ
 మనెడనున్నద్రుమవలన నేనేతీరునకడలేరుడునూ చెప్పుమయ్య. శ్లో॥శ్రీ
 కృష్ణః ॥ అనంతప్రతమిత్యస్తీసర్వపాపప్రణాశనం । సర్వసిద్ధిప్రదంస్తాణాం
 స్త్రీణాంచైవయుధిష్ఠిర । అథాను, ధర్మరాజాస్త్రీలకు పురుషులకునకల
 కార్యసిద్ధిచేయునట్టిదియు సకలపాపములనుపోగొట్టునట్టిదియు ననంతవ్ర
 తమనియుక్కవ్రతముగలదు. శ్లో । అనంతకిరీదంస్తాణామనంతశ్రీకరం
 శుభం । అనంతపుత్రసుఖదమనంతాభీష్టదాయకం । అర్థము, మనుష్యులకున
 పరిమితమైన కీర్తినినైశ్వర్యమునుమంగళముననేక పుత్రసౌఖ్యమును అనేక
 ంతులనిచ్చునట్టియనంతవ్రతముగలదు. శ్లో ॥ శుక్లపక్షేచతుర్దశ్యాం
 మాసిభాద్రపదేశుభే । తస్యానుష్ఠానమాత్రేణ సర్వపాతైః ప్రముచ్యతే ।
 అర్థము, భాద్రపదమాసమందుశుక్లపక్షచతుర్దశియందీవ్రతముచేయవలసిన

శ్లో॥ తుల్యముచేసికమాత్రముచేతనేనకలపావములునివారిలములై పోవుదు
న్నవి. శ్లో॥ యుధిష్ఠిరః ॥ కృష్ణకోయంత్యయాఖ్యాసఃకోనంతవివిశుతః॥
కిరీషానాగరూపావతనంత గుత్తికోపివా ॥ అథాము, ఓకృష్ణమూలీమీ
రుచెప్పియంతుడను పేరుగలదైవమెవరునాగలోకాధిపతియైన యాదిశే
ఖతా అనంతుడను పేరుగల సర్పమూ తక్షకుడను పేరుగల సర్పమూచెప్పు
మయ్యా. శ్లో॥ పరమాత్మాథవానంత ఉతపి హ్లాసఉచ్యతే । కోయందే
ప్రాంతశంజ్ఞస్త్యంమేబ్రూహికేశవ ॥ అథాము, అదిగాక పోయినపర
బ్రహ్మమూ సృష్టికర్తయైనబ్రహ్మదేవుడాయాయనంతుడును పేరుగలదైవమె
వరోయథాథాముగ బెప్పవలయు.

శ్లో॥ అనంతవిద్యసంపాధకవిశ్వరూపనిబోధమే । ఆదిశ్యాగ్రహ
చారేణయఃకాలఉపపద్యతే । కలౌకాష్టాముహూర్తాదిదినరాత్రీకరీరవా ।
పక్షిర్తురూపవహాదియుగకల్పవ్యవస్థయా । యోయంకాలోమయాఖ్యాతః
సోనంతరీతసంజ్ఞాసః । సోహంకాలోవతీబోధ్రాథువౌభారాపనుత్రయే ।
వానవానాంవినాశాయవనుచేపనులేభవం ॥ మాంవిద్యనంతంత్వంపాధక
కృష్ణాజిప్తుంహరింశివం ॥ బ్రహ్మాంభాస్కరంశ్రేష్ఠంసర్వవ్యాపిసమాశ్చరం ।
విశ్వరూపంమహాత్మానఃసృష్టిస్థితీంతకారనం ॥ అనంతపద్మనాభంచనార
సింహంచనామనం । ప్రత్యయార్థంమయాపార్థమమరూపంప్రదర్శితం । పుం
ర్వమేవపరబ్రహ్మయోగి ధ్యేయమనుత్రయం । విశ్వరూపమనంతంచయస్త్రిన్నిం
ద్యాశ్చతుర్దశి । వసప్రాప్తౌద్వాదశౌర్కారుద్యాకాదశాస్త్రధా । సప
ర్షయస్సమద్రాశ్చ పవిత్రాస్సలిలోద్భవమాః । నక్షత్రాణినిశోభామఃపా
తాళంఘోర్భవాదికం । మాకురుష్వాత్ర సందేహ మహమే వయుధిష్ఠిర ॥
అర్థము. అనంతుడనువాడను సేనుశూర్యగమనముచేత కళియని కాష్టయని
ముహూర్తమనిపగలనిరాత్రియని పక్షిమని మూసమని ఋతువని సంవత్స
రమనియుగమనికల్పమని యీ సంజ్ఞలచేత సెప్పుచున్న కాలమేదికలదోఅ
చేనా యొక్క స్వరూపమనితెలుసుకొనుము సేను కాలస్వరూపుడనైయనం
తుడనెడుపేరుగలవాడనై భూభారమునుతగ్గించుటకొఱకునురాక్షస సంహా
రముకొఱకును వసుదేవునింటబుద్ధితిని ఓధర్మరాజానీవునన్ను కృష్ణునిగాను
జిష్ణునిగాను హరినిగానుశివునిగాను బ్రహ్మనుగానుసూర్యునిగాను ఆదిశేషుని
గాను సర్వవ్యాపకుడైన పరమేశ్వరునిగాను సర్వరూపునిగానుసృష్టిస్థితిలయ
మలకు కారణభూతునిగాను అనంత పద్మనాభుడనెడు పేరుగలవానిగాను
సృసింహువతారునిగాను వామనావ తారునిగాను తెలుసుకొనుము, ఏ నా

వృద్ధయమందు పదునలుగురిందులును అష్టవస్త్రపులును ఏకాదశరుద్రులును
వృద్ధశాదిత్యులును సప్తములును నమద్రములును భూమియుకొండల్లును
మలును వృక్షములును నక్షత్రములును దిక్కులును పాతాళమును భూర్భువ
స్వర్లోకాదులునున్న పూరిటవంటినా రూపమును నమ్మకము కలుగుని
త్రముకనుపరచిరిని అనంతదను నేనేకానిమరియొకడు కాదు యీషయమై
పు సంతయింపవలదు.

యుద్ధిష్ఠిరఉవాచ || శ్లో || కింపుణ్యంకింఫలంతస్యకిందానంకస్యపు
రం | కేచాపిపురాచీణాంమర్త్యలోకేప్రకాశితంపితత్సచ సంతప్తార్క
స్యంమే బ్రాహ్మణేశవ || అర్థము, అత్రత మాహాత్మ్యమును చెప్పము
వ్వవీ అత్రతము నాచరించు వారికి నేమిఫలము గలుగు చున్నది యేమి
నము చేయవలెను ఏదైవమును పూజ చేయవలెను భూలోకము నందీ
తము నెవరాచరించి ప్రసిద్ధిపరచిరి దాని విస్తరించినాకు చెప్పవలసినది
నియడుగగా శ్రీకృష్ణుండీర్చినియె.

శ్రీకృష్ణఉవాచ || శ్లో || అసీత్పురాకృతయుగే సుమంతోనామవైద్వి
|| వసిష్ఠగోత్రేచోత్పన్న స్సుగూపాంచభృగోస్సుతాం | దీక్షానామో
యేమేతాం వేదోక్తవిధినాతతః | తస్యాంకాలేనస్మకాతాదుహితానం
బ్రతణాం | శీలానామనుశీలాచ వధాతేమాన్య వేత్తని | మాతాచతస్యా
లేనజ్వరదాహేనపీడితా | విననాశనదీత ర్భవృతాస్సగృహపురంయయా |

పింటినా ధర్మరాజా కృతయుగమందు సుమంతుడను సౌకబ్రాహ్మ
డుగలడు అతడు వసిష్ఠ గోత్రాదువుడు అధ్యయన శాస్త్ర సంపన్నుడు,
తదభ్యగుచుహాపిక కొమారాదుల దీక్షియనుకన్యను వేదోక్తప్రకార
ంగావివాహము చేసుకొనెను, ఆ దీక్షాదేవ గర్భమందు మంచి గుణములు
లిగినకన్యకపుత్రును, ఆమెశీలుచుచేరి వహించుమాతృగృహమునందుచె
గుచుండెనుదీక్షాదేవికొన్నాల్లడుతాపక్షరముచేతస్వర్గలోకముపొందెను.

శ్లో || సుమంతోపితరన్యో వైధర్మకలోపభయాత్పునః | ఉప
సమేవిధానేనకర్కశాంనామనామతః | దుశ్శీలాంకర్కశాంచండినిశ్శం
కహాకారిణీం | అర్థము, సుమంతుడును అస్మి హాత్రాదివైదికర్తములకు
పేషముగాకుండుటకై వేదోక్తవిధిచేత కర్కశలునుచేరి గంకన్యకను
వాహముచేసుకొనెను, ఆ స్త్రీయాచారహీనురాలును కఠినచిత్తురాలును
య్యాళియునెల్లప్పుడు కలహకారిణియునై యుండును. శ్లో || సాపిశీలా
భృగృహేగృహార్చనరతాబధా | కుద్ధస్తంభకుసూలేషు దేహళీతోరణా

విష్ణు! చాతుర్వక్యతరంగైశ్చ రక్తపీతైస్సితాసితైః | స్వస్తితైః పద్మసం
ప్రైశ్చ సార్చయంతీయమహర్నూహుః || అర్థము, ఆశీలయసుకొమా రైతల్లి
లేకపోవుట చేతగోడలు స్తంభములుకుసూలములునడవతిన్నెలుబహుదావ్క
రము మొదలైన స్థలములయందు ఆలంకారములు సేయుట యందా సక్తి
గలదై యెరుపు వసువు తెలుపు నలుపు నీ లాగు విధములైన చూడముల
చేత స్వ స్తీకమువలెను పద్మమువలెను కంఠమువలెను ముగ్గులు పెట్టుచు దేవ
తాపూజలు సేయుచునుండెను. శ్లో | పితృభ్యష్టాస్సుమతోపిస్త్రీచింహ్నీం
యావ నేస్తీతాం | తస్మై దేయామయాబాలేత్యచింతయదలీపనః | అథకాము,
తండ్రియైన సుమంతుడా చిద్ది దానివివాహ యోగ్యవయస్సుచుజూచియీ
కన్య నెవరికిచ్చి వివాహము సేయుదునని విక్కిలిచింతింపుచుండెను.

శ్లో | మునిఃకౌండిన్యనామాపై వివాహేచ్ఛురథాగతః తస్మైప్రదేయాక
న్యేతి సుమంజేనాపి నిశ్చితం | అథకాము, కౌండిన్య మహాముని కొంతకా
లము తపస్సు చేసి పిమ్మట వివాహము చేసుకొనవలయునని యిచ్చ గలవా
డైతిరుగుచు సుమంతుని యింటికివచ్చెను. అప్పుడా సుమంతుడతని తపో
మహిమయుదివ్యజ్ఞానసంపత్తియుఁజూచి యా మునికి తనకొమా రై నిచ్చి
పెండ్లిచేయవలెననితలంచెను. శ్లో || తతోదత్వామునీంద్రాయ కౌండిన్యా
యశుభేదినే | స్వగృహేహ్యక్రవిధానేనవివాహమకరోత్తతః | అథకాము
పిమ్మట నెఱక శుభుదివంజున తనకులాచారమారగములవేదోక్తవిధిచేతనా
కౌండిన్యమునికి తనకూతురినిచ్చి వివాహము చేసెను. శ్లో || నిర్యర్త్యద్యా
హికంసర్వకపోక్తవాక్కర్కశౌంద్విజః | కించిదైవవాహికందేయంజా
మాతఃపారితోపికం ||

అథకాము, అప్పుడు వివాహమరివయు నెరవేరిన పరితోనాథక
మైవివాహ కాలమునకు అల్లునికి యివ్వధగిన వస్త్రా భరణాదులేదైన కొ
చెముయివ్వవలెననికొనచిత్తురాలైనతలభార్యనడిగినవాడాయెను.

మూ || తచ్చుత్సాహకర్కశాఖ్యద్ధాప్రవిశ్యగృహమండపం | కవాట
సుస్థిరంబధ్వాభావేగవ్యతామితి | భోవ్యావశిష్టచూడేశనబాధేయంధ
చశారసః || అథకాము, ఆకర్కశపెనిమిటిచెప్పినమాటవిన్నుదై యింటిలో
వలికిబోయితిలుపుగడియ వేసుకొనియిక్కడ సేమియు లేదుపొమ్మనిచెప్పగా
నాసుమంతుండుచాలచింతించి తోవలెత్తమునకై ననివ్వక పంపుటయు క్రమ
గాకనితలంచి పెండ్లికి గాను చేయబడిమిగిలియున్న సత్తుపిండి తో నువ్విమ

మూ॥ కొండిసోమ్యపితివామ్రోనాంపథగచ్ఛశనైశ్శనైః శీలాం
శీలామాదాయనవ్రాధాఃగోరథేఽథ॥ గచ్ఛమధ్యాహ్నవేళాయాం
దుతీర్గసరిత్రతే॥ కర్తూరూధ్యాహ్నకంకర్తజలాశయుముపాగమత్॥
౧౯, కొండిన్దుడునునదాచాగంపత్రిగలశీలయనెడుకన్యను పెండ్లి చేసు
నిపెండ్లికూతురితోగూడ బండివీధినెక్కి తిన్నతిన్నగా తనయాశ్రమ
ను గురించి పోవుచు మధ్యాహ్న వేళేయందొక నదీతీరంబున బండిది
గచ్ఛాహ్నకక్రియలాచరించుటకై జలాశయ సమీపమునకు బోయెను.

మూ॥ దదర్శశీలాసాస్త్రీణాంసమూహం రక్తవాససాం॥ చతుర్దశ్యా
ర్చయంతంభక్త్యాదేవంపృథక్ పృథక్॥ అర్థము, నాటిదినము ననంత
ద్వనాభచతుర్దశి గావున నెఱ్ఱుచీరెలు కట్టుకొని యనేకమంది స్త్రీలు
క్లింబితక్రితో వేఱు వేఱుగా ననంతపద్మనాభస్వామిని పూజ సేయు
ండగా నా శీలయను కొండిన్యనిభార్యవారిని చూచెను. మూ॥ ఉప
య్యశనైశ్శీలాపప్రచ్ఛస్త్రీకదంబకం॥ నార్యఃకిమేతస్త్రేబ్రాతకింనామ
సమీధృశం॥ అర్థము, ఆశీల వారిదగ్గరికిబోయి యో వనితలారా మీరు
య్యచున్నపూజ యెటువంటిదియేదేవునిపూజించుచున్నారనీనిపేరేమి
శుభెప్పుండని యాస్త్రీలనందరిని నడిగిన దాయెను. మూ॥ తాడిచు
స్యపిత్సరాస్వ ఆనంత ప్రతమిత్యథ॥ సాబ్రవీరహమవ్యేతత్కరివ్యేవ్ర
దుత్తమం॥ అర్థము, ఆస్త్రీలందరు ననంతప్రతమిది యనంతమైన ఫల
నిచ్చుననిచెప్పిరి పిమ్మట నీ యుత్తమమైన వ్రతమునుజేయవలయునని
నాశీలయడిగెను. మూ॥ విధానంక్షీధృశంతత్రకోదేవః కన్యపూజనం॥
గాత్రపుణ్యాంగనాస్సర్వ ఏతద్విస్తార్యతత్త్రతః॥ అథము, ఈ ప్రతము
నిరువలసినవిధి యేలాగున సూర్యప్రతమునకు దేవత యెవరోపూజ
యివారికి చేయవలెనూ పుణ్యాత్మలైన యో వనితలార యది యంతయు
మథాథముగ విస్తరించి చెప్పవలెననియడిగెను. స్త్రీయడాదుః॥ శుక్ల
క్షేత్రభస్మేతుచతుర్దశ్యాంప్రపూజయేత్॥ ఆనంతంసరిత్రస్త్రీరేశుత్వా
వైవహారేఃకథాం॥ అథము, భాద్రపదశుద్ధ చతుర్దశి నాడు నదీతీర
ందు ననంతపద్మనాభస్వామిని పూజచేసి యీ యనంతప్రతకథ వివర
నది. శ్లో॥ స్నాత్వానద్యాంనమస్కుత్యధాతవ శ్రుధరశ్శుచిః శుచౌ
జీశేసమాలిప్య గోమయేనవిచక్షణః॥ అథము, పూజచేయవలసినకృమ
స్మరిత, నదిలోస్నానముచేసి యిట్లదేవతానమస్కారముచేసిశుద్ధవస్త్ర
జూతాని యుదియెవరకుబోయెన సలహంబుగోమయము చేతనలికించి

భక్తిగలవాడై. శ్లో | మండలం కారయే త్తత్ర సర్వలోభద్ర సంజ్ఞికం |
 పద్మవస్తుటోపేతం మధ్యేకణికయాన్వితం | అథఃము, సర్వలోభద్ర
 మనుపేరు గలదియును నడుమ మిద్దెలతో గూడుకొన్నదియు నెనిమిది దళ
 ములతోగూడుకొని నదియునగు తామర పుష్పమువలె మండలము నిర్మిం
 చవలయును. శ్లో || విధినాపరితఃకుర్యాత్తత్రశ్శోభోపశోభితం | శ్వే
 తంపులచూడోన పంచవణోన కారయేత్ | అథఃము, పంచ వణావు
 ముగ్గిల చేతన తెల్లవియ్యపు పిండిచేత వింత వింతలుగా నా వేదికక
 చుట్టుక నలంకరించి ముగ్గులు పెట్టిచవలసినది. మూ || తస్యగతీఃపా
 శ్వేతా మకంఠంసంస్థాపయేద్దుధః | తన్త్రధ్వచార్పయేద్దేవ మసంతంసర
 తోముఖం || అథఃము, ఆ వేదికకు దక్షిణపువైపున నుడక కలశముంచి
 యా వేదిక నడుమను సర్వవ్యాపకుడైన యనంతపద్మనాభ స్వామినినిలి
 పూజచేయవలసినది. శ్లో || కృత్యాదర్శమయందేవంశ్వేతద్వీపేస్థితంహరిం
 నమర్చితంస ప్రభ్రంజింకళాత్మిందతుచ్ఛజం || అథఃము, సమద్ర మధ్య
 లున శ్వేతద్వీపకందున్నట్లుగాను పలు శింసలతో గూడి యున్నట్లుగాను
 ఎరుపు తెలుపు లెసిన చామగల నేత్రములు గలిగియున్నట్లుగాను నాలు
 గుభుజములు గలిగియున్నట్లుగాను భావపుచు ననంతపద్మనాభ స్వామిని
 దర్శతోచేయవలసినది. శ్లో || దక్షిణార్ధగ కరేపద్మం శంఖంతిస్యావ్యధః
 కరే | చక్రమూర్ధ్నికరేవామే గదాతస్యావ్యధః కరే || అథఃము, కుడి
 చేత తామర పుష్పమును నెడమచేత శంఖమును మూడుపచేత చక్రమును
 నాలవచేత గదయునున్నట్లుగా ధ్యానముచేయవలెను. మూ || ఏవంధ్యాన
 మసంశయ కథితంబ్రహ్మవి త్రమైః | కుంభేవ మండలేచైవ బి. బేచైవ సమర్ప
 యేత్ | అథఃము, ఈప్రకారముగ ననంత పద్మనాభ స్వామి యొక్క
 ధ్యానముబ్రహ్మ వేత్తలయిన పెద్దలచేత జెప్పబడినది గనుక నిరీతిగా నా కల
 శమందు నామండలమందును ప్రతిమయందను పూజచేయవలసినది.

మూ | అర్చయేద్దేవదేవేశంమండలేధూడిపక్రైః | దివ్యపుష్పైశ్చనై
 వేద్యైఃప్రత్యేకంచచతుర్థశ్చ || అథఃము, ఆ మండలమందు స్వామిని
 నిలిపిపూజ ప్రతిష్ఠ చేసి దివ్యమైన పుష్ప ములచేత పూజచేసి ధూడిప
 ములు సమర్పించి సమనాలుగు దిగములైన నైవేద్యములిచ్చి సమస్కార
 ములుచేయవలసినది. మూ | తస్యాగ్రతోద్భంసూత్రంకుంకుమాక్రం
 సదోరకం | తతుర్థశ్చక్రంధియుక్తముపకల్ప్యప్రపూజయేత్ | అర్థము,
 పడునాలుగు ముళ్ల పేసి నట్టియు కుంకుమతో పడిసి యున్నట్టియు కొత్త

లోర నూ పద్మనాభస్వామి యొక్క సుంచ వలసినది. మూ | పంచప్రస్థ
మూజేనగోధూమానాం ప్రయత్నైః | అష్టావింశతీసంఖ్యానిగుడమితాః
రయేత్ || అథము, అయిదుపల్ల గోధుమపిండితో నిరువదియనివిది
యతిరిసములు చేయవలసినది. మూ || అధివిప్రాయ దాతవ్యమర్థం
గోక్షయమాత్తనా | పూజాద్రవ్యాణిసర్వాణిస్మృత్యుదేశసంఖ్యయా ||

అథము, చేసిన యిరువదియనివిది యతిరిసములలో సగముబ్రాహ్మ
నినకు వాయనమివ్వవలసినది లెక్కిన సగము తానభోజనము చేయవల
సినది పూజాద్రవ్యములన్నియుం బదునాలుగేసి యుండవలెను.

మూ || బ్రాహ్మణా సౌభాగ్యేత్పశ్చద్భుజీయాత్సప్తమానసః | ధ్యా
నానారోయణం దేవ మనఃతంవిశ్వరూపిణం || అథము, ఆ పిమ్మటబ్రాహ్మణ
సమారాధన చేయవలసినది, స్వస్థది త్తముగలవాడై విశ్వరూపియై నారా
యణమూర్తియై యనంతపద్మనాభస్వామిని ధ్యానము చేయవలసినది.
మూ | వర్షేవర్షేనవంసూత్రం యత్నై నైవతథాధరయేత్ | తతశ్చతుర్దశే
వర్షేకుర్యాదుద్యావనంబుధః || అథము, ఈ ప్రకారమున ననంతవ్రతము
వాదలోపుచు ప్రతిసంవత్సరము కొంతవరము కట్టుకొనుచు పంచమూడు
సంవత్సరములుకాగానే పదునాలవ సంవత్సరమందుద్యావనచేసి తిరుగా
నాథమునాచరింపుచుండవలసినది. మూ || భుక్త్యాతితోవ్రజేద్దేహమిదం
పోక్తంప్రతంతవ | ఇత్యుక్తాతాభిరాఝాభిస్తత్సహాయ్యోనధిమతి | సాశీ
రాతద్యౌతం చక్రేకరేబధ్వాసుదోరకం | పాదేరుశేషంవిప్రాయ దిశ్వా
త్సోత్థితే || అథము, పూర్వోక్తవ్రతకారము బ్రాహ్మణసమారాధన
మైన తర్వాతతానును భోజనముచేసి యింటికిపోవలసినది, ఈ యనంత
వ్రతమును నీకు తెలియజెప్పితిమని యాస్త్రీలు చెప్పగావిని బుద్ధిమంతు
గాలైన యాశీల తానును వారిసాహాయ్యమువలన నీ వ్రతమునాచరించి
గోరమునుగట్టుకొనితోవ్రజేద్దేహమునకుతెచ్చుకొనియున్నవత్తుపిండిబ్రాహ్మ
నినికి వాయనమిచ్చి తానును భోజనముచేసి సంతతువురాలై భోజనాదు
నే సంతతుడుడైన తనజనిమితితోగూడ బండినెక్కి తమయాత్రముముగ్గు
రయెను. శ్లో || తస్మిన్తేజోవ్యనంతశ్శ్రవసాదాద్భూతిరుత్తమా | అష్టై
ర్వ్యంప్రతేనైవసంజాతం లోకసమృతం | అథము, అశ్రమమునకుపోయిన
విజయందేయసంతిస్వామియొక్కయనుగ్రహమువలననవంతమైశ్రద్వోత్త
మై లోకమునెల్లయెల్లయెల్లెక్కడనున్నవలెను ప్రతిపహిష చేతనే కలిగెను.

శ్లో : తస్మాత్త్రయమంశ్రియాన్ముక్తంధనధాన్యసమన్వితం । ఆగతాతిథిసత్కార
 శోభితశాంతసత్త్వవత్ । అథఃము, ఆకాండిన్యమునియాశ్రమము సక
 లైశ్వర్యములతోడను ధనధాన్యములతోడను సతిథిపూజలతోడను మిక్కిలి
 శాంతమైన జంతువులతోడను గూడుకొని మిక్కిలిప్రకాశింపుచుండెను .
 శ్లో : తద్దృష్ట్వాబాళధవాస్సర్వేప్రహర్షంపరమంకతాః । అనంతవ్రతమా
 హాత్త్యంభ్యాతంసర్వత్రభూరితః । అథఃము, అప్పుడు బంధువులందఱు
 వారికినైశ్వర్యమువచ్చుటజూచి మహాసంతోషమునుబొందిరి, యది మొదలు
 కొని యీ యనంతవ్రతమాహాత్మ్యము సకల దేశములయందు మిక్కిలిప్ర
 సిద్ధినిబొందినదాయెను- శ్లో : సాపిమాణిక్యకాంచీభిర్నూపురైశ్చ విభూ
 షితాదివ్యసృగ్వస్త్రసంపన్నా సావిత్రీ ప్రతిమాబభా । అథఃము, ఆశీల
 యును నవరత్నఖచితమైన యెడ్డాగములతోడను దివ్యమయిన పుష్పమా
 లికలు వస్త్రములు మొదలైన యలంకారములతోడను సాక్షాత్కరించిన
 సావిత్రియబోలె ప్రకాశించుచుండెను. శ్లో : కదాచిదుపవిష్టేనకాండన్యై
 నదురాత్మినా । శీలాయహస్తమూలేతుదృష్ట్వాబద్ధంసుదోరకం । అర్థము,
 ఒకా సౌకసచయమందు నిర్దళంగూర్చుండియుండగా దుష్టచిత్తుడైన కాండి
 న్యుడు శీలయొక్క సందిటనున్నదోరముజూచెను. శ్లో : కిమిదందోరకంశీల
 కస్యవశ్యాయతేధృతం । మమవాన్యస్యవాచాభిమర్థబూహితత్త్వతః ॥
 అర్థము, ఓ చిన్నదానా సందిట సౌకదోరముకట్టుకొంటివి యెందునిమిత్తము
 నన్ను వశ్యముచేసుకొనుటకాలేక యెవరిని వశ్యముచేసుకొనునిమిత్తముకట్టు
 కొంటివో యథాథఃముగ జెప్పమనియడిగెను. శ్లో : సస్యంప్రొవాచ
 సాశీలా ప్యేనంతోయంవయాధృతః । తస్యప్రసాదాత్సంజాతాధనధా
 న్యాదిపంపదః ॥ అథఃము, అనంతవద్దనాభస్వామిని ధరించినాను, ఆ
 స్వామియనుగ్రహమువలన నేమనకీధనధాన్యములు మొదలయిన సంపదలు
 గలిగివచ్చి యాశీల యథాథఃముచెప్పెను. శ్లో : లభంతేసంపదస్సర్వే
 తదిదం హేమయాధృతం । తస్యాస్తద్వచనంశ్రుత్వా సాక్షేపం తృప్తతం
 గుహా । అథఃము, సకలమైనచుమహ్యలే వ్రతముయొక్కదోరమవలన
 ధనధాన్యాదిసంపదలును పొందుచున్నారో అట్టి యీ దోరముధరించితి
 ననిచెప్పగా నా కాండిన్యమహాముని మిక్కిలి కోపముతోగూడ నాక్షేపిం
 చుచు ఆ దోరమును తెంచివేసెను. శ్లో : కీనంతృలిదేప్రాయంబ్రువ
 జాతేనపాండవ । క్షిప్రజావీలా కులేవహ్నో హాహాకృత్వాపిధావతి ॥
 శీలాగృహీత్వా తత్సూత్రం క్షీరనుధ్యేవ్యనిక్షిపత్ । తేనకమ విపాకేన

స్వస్థాశ్రిఃక్షయంగతా ||. అథము, అవంతుడనగనే చేపుడనిచెప్పు
మను, ఓ ధర్మరాజా ధగధగమండుచుండెడు నిప్పులో నా దోరమువడ
వేయగా నపుడు ఆశీల హాహాయనుచును పరుగెత్తిపోయి నిప్పులోపడెన
మాత్రమును దెచ్చి పాలలోతడిపి పెట్టెను, ఆ కౌండిన్యనియొక్కయీశ
ర్షపరిపాకమువలన నతని యైశ్వర్యమంతయు నానాటికి నశించిపోయెను.
శ్లో|| గోధనంతస్కరైర్నష్టంగృహంచాగ్నివిధాహితం|యత్రయత్రం స్థితం
గోహేతత్రత్రవివాశితం|| అథము, పశువులను దొంగలుతోలుకపోయిరి
యిట్లుదగ్ధమైపోయెను, ఎక్కడపెట్టినద్యవ్యవక్కడనేనశించిపోయెను.

శ్లో|| స్వజనైః కలహాన్నిత్యం వజీరణభాషితంజనైః | అనంతాక్షేప
తోవేణదారిద్య్రాచా గతంగృహే | అథము, తన బంధువులతో నిత్యము
పోట్లాడుటవలన నెవరును తనతో మాట్లాడక పోవుటయును దారిద్య్రం
బును అనంత స్వామిని దూషించుట చేత సకల కష్టములు వచ్చి ప్రవేశిం
చెను. శ్లో || నక్షత్రద్భాషితంలోకతేనసాధకాయుధిష్ఠిరే | తతోజగామ
కౌండిన్యానివేదాద్యనగహ్వరం || అథము, ఓయిధర్మరాజా ఆకౌండి
న్యనితో నెవరుమాట్లాడకపోయిరి, ఈలాగునున్న సమయమందు కౌండి
న్యడుమిక్కిలివ్యసనము సెందిమహారణ్యమందుప్రవేశించెను. శ్లో|| అనం
తంమనసాధ్యాయకాద్రద్యైమికేశవం | ఏవంచరశనంగూహ్యం బ్రహ్మ
చర్యంప్రతంచరక || విహ్వలంప్రయయా పాథక అరణ్యంజన వజీరణం ||
తత్రాపశ్యంతహాచూరణఫలితంపుష్పితంతథా | అథము, ఎప్పుడనంస్వా
మినిజాతు నొయనుచు స్వామిని మనస్సున ధ్యానము చేయుచు నన్నము
నీళ్లుగానక ఇంద్రియమాలను జయించినవాడై యతిరహస్యమైన బ్రహ్మ
చర్య ప్రతముసేయుచు మనుష్య సంచారములేనట్టి మిక్కిలిశిశుమైనయడ
విలోబోవుచును పువ్వులు పిందెలు పండ్లు ఆకులు చిగుళ్లలో గూడు కొని
యున్న మామిడి చెట్టును జూచెను. శ్లో || పర్జితంపక్షిసంఘైశ్చక్షీటకైశ్చ
విపర్జితం | తంప్రప్రచ్ఛత్వ యానంతః కచ్చిద్దృష్టో మహాదుమ | అథము,
పక్షులుగాని పురుగులుగాని ఆ చెట్టుమీదవాలుటలేదు యిట్లున్న మామిడి
చెట్టునుజూచి యోవృక్షరాజమా అనంతుండును పెరుగలదైవమును చూ
చిచివాయని యడిగెను. శ్లో || త్వంబ్రాహ్మసోప్యవాయైవం నానంతం
వేద్యహంద్విజ | ఏవంచరాకృతస్తేన గాంధ దర్శనవత్సకాం | అథము,
ఈప్రకారమడుగగా ఆ చూతవృక్షమనంత స్వామిని నే నెరుగనిచెప్పెను,
దానిచేత తిరస్కరింపబడి ముందుపోగా లేతదూడతో కూడుకొనినపశు

పూజగనుపించెను. శ్లో॥ తృణమధ్యే ప్రధానం తీరుతే తే తక్షపాండవ ।
తామ్రపువచకాఙ్కిర్యః కిమనంతన్నయేతితః । అథము, ఓ యథము
రాజా పద్మికాద్విరో నీవల సావల తిరుగుచున్న యా యాపును జూచి
యనంతపద్మనాభస్వామిని జూచితివాయనియడిగెను. శ్లో॥ గౌరపు
వాచకాఙ్కిర్యః నానాతం వేద్యహంద్విజ । తతో ప్రజ్ఞదదశాఙ్గే గో
వృషంశాన్వితేతితం । అర్థము, ఓ బ్రాహ్మణుడా అనంతపద్మనాభస్వామిని
సేనెఱుగనని యా పశువు చెప్పెను, మరికొంత దూరము పోగా పద్మిక
పద్మలోనిలచుండియున్న యా బ్రాహ్మణుజుచెను. శ్లో॥ దృష్ట్వాప్రచచ్చగో
స్వామిన్ననంతపీతిత స్త్రయా । గోవృష స్తమువాచెనంనానంతం వేద్య
హంద్విజ । అర్థము, ఆ వృషభమునుజూచి యోవృషభశేష్ఠమా అనంగ
స్వామిని జూచితివాయని యడుగగా ఓ బ్రాహ్మణుడా అనంత స్వామిని
యెవరో సేనెఱుగనని చెప్పెను. శ్లో॥ తతో ప్రజ్ఞదదశాఙ్గే రమ్యం
పుష్కణీదీప్యతం । అస్యోన్యం జలకల్లోలీచీవర్ణం తతోభితం ।

అర్థము, పిమ్మట మఱికొంత దూరము పోగా జోడుగా సొకదానియనం
డుండి మఱియొకదాని ప్రసహించుచు అలలుగలిగిబుక్కిలి ప సోహగమై
యున్న రెండకొలకనుజూచెను. శ్లో॥ ఛన్నంకమలకల్టారైః కుముదో
త్పలమండితం । సేవితంభ్రవరైః హంసైశ్చ కకారంకచైర్వృకైః ।

అర్థము, ఆ కొలకలు తామ్రపుష్పములు రెల్లగులువలునల్ల గలువరెల్ల
గలువలు పివిలోగూడకొని । ప్రకాశించుచున్నట్టియు తుమ్మెలుహంసలు
చక్రవాకములు బెద్దురు పక్షులు కొంగలు గలిగి ప్రకాశించుచున్నట్టి యుడక
ముఱి గూడకొనియుండెను. శ్లో॥ తేహ్యృపుచ్చ ద్విబోనంతో యా
వాభ్యాము పలతితః । ఉచతుఃపుష్కరిణ్యైతే నావాభ్యాము పలతితః ।

అర్థము, అప్పుడు ఆ కాండీన్యండు కొలకలజూచి మీరు అనంత పద్మ
నాభస్వామిని జూచితిరాయని యడుగగా మేము చూడలేదని చెప్పినది.

శ్లో॥ తతో ప్రజ్ఞదదర్శాగే గాడభం కుంజరం తథా । తావత్సనాచ
కాండిస్యో యువాభ్యాముపలతితః । అర్థము, అచ్చటనుండి మఱికొం
తదూరముపోయి యొక గాడిదెను యేనుగునం చూచి అనంత స్వామిని
చూచితిరాయని యడిగెను. శ్లో॥ నావాభ్యాం పీతితో నంత స్తచ్చు
త్వాదవసాచహ । తస్మిన్తేనైవనిర్దిష్టకాండిస్యోబ్రాహ్మణోత్తమః ।

అర్థము, ఆ గజ గాడ భములు మీ యనంత స్వామిని మేముచూడ
లేదని చెప్పగా నట్టిసమయము ను బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠుడైన కాండినంకహమని

క్రిలి దుఃఖము చేతను మూఢుల బాంధవ వాదాయెను. శ్లో || కృప హనంతచేవోపిప్రత్యక్ష సత్త్వతాదభూత | పృథ్వ్యాహ్లాదరూపేణ హ్యేత్యుక్తవాద్విజం || అర్థము, అప్పుడు అనంతపద్మనాభస్వామిధీరు | త ముసలి బాహ్లాదని వలె ప్రత్యక్షమై ఓయి బాహ్లాదయ్యురన్ను నుచు పిలిచెను. శ్లో || పృషేత్యత్యాస్యగృహంగృహీత్యాదీక్షిణం | స్వాంపురీందశ్చాయామాసదివ్యనారీగతైర్గతాం || అర్థము కుడి | య్యోపట్టుకొని తన యింటికి పిలుమకొనిపోయి యప్పుర స్త్రీలతోగూడు నియున్న సేనపట్టామునుజూపించెను. శ్లో | తస్మిన్నపిష్టమాత్మానంపర హాససేమభే | పార్శ్వస్థాశంఖచక్రాధ్యం సదాగరుటసేవితం |

అర్థము, శేష్ఠమయిర సింహాసనము నందు నిట్లు స్వరూపముతోనున్న యు నెల్లప్పుడు గరుత్మంతునిచే చేతులు జోడించుకొని సేవింపబడుచు న్నట్లీయం దన స్వరూపము ను జూపించెను. శ్లో || దర్శయామానవిప్రాయ గ్రారోక్త విశ్వరూపిణం | ఎభాతిభిర్విష్టాభిరనంతం విశ్వేతోమఖం |

అర్థము, పూర్వశ్లోకోక్త ప్రకాగుడై నట్టియు సకలైశ్వర్య ములతో నాడుకొని యున్నట్టియు సర్వవ్యాపకుడై నట్టియు అనంత పద్మనాభ గుఱుడై ట్టితన్ను కౌండిన్యనకు జూపించెను. శ్లో || తస్మాద్వాసద్వి గోసంత మావాచపరయాముదా | నమోనమస్తేవైకుంఠశ్రీవస్సశుభలాం సర |

అర్థము, కౌండిన్యచునీండు డు అట్టిమహాపురుషుని ఆ సింహా సనమందు బాచి విక్రిలి సంతోషముతో 'స్తోత్రము చేయుచున్నాడు, శ్రీ) వస్సమనెడు రిష్టములో గూడుకోసర ఓయి వైకుంఠమూర్తి మిగులమ హ్లాదములు శ్లో || త్వన్నామస్తగదాత్వావమశేషంనఃప్రశశ్యతు | నమో శమస్తేగోంధనారాగణానాం || అర్థము, ఓ గోవింద ఓనారా గణమూర్తి ఓ జనాగణ మార్తరణచేయుటవలన నాపాపములన్నియు రశిచిపోవుగాక.

మూ | త్వన్నామస్తగదాత్వావమశేషంనఃప్రశశ్యతు | వశేశ్యయజ్ఞపురుషప్రతాపాలవతేష్వర | అర్థము, యజ్ఞపురుషుడా ప్రజలను సర్వరక్షణ చేయువాడా సకలదేవతా శేష్ఠుడా నీ నామ స్తరణవలన మా పాపములన్నియు నశిచిపోవుగాక. మూ | ప్రళయ్యాగ్నిసహస్రస్య మ్యాహద్విపశతస్యచ | పరిసారవార్ధేర్నైకాయనమస్తుభ్యంబనార్దన |

అర్థము, అనేకప్రళయములనెడ ఒడబాసలము గలిగి మోహమునెడు అనేకద్విపములుగలిగియున్న సంసారమనెడు సముద్రమునకు ఓడవంటివాడ వైన యోజూర్జనహోమీ నీకొరకు నమస్కారము. మూ || ప్రమాదేన

దిశశ్చైవ పాతాళంభూగ్భవాదికం । సృజలేబ్రహ్మరూపేణత్రాయతే విష్ణు
రూపధృత్ । సంహత్రే యద్రూపేణ నమస్తుభ్యంత్రిమూర్తయే ॥

అథము, దిక్కులనై పాతాళమును భూర్భవాదిలోకములను ప్రమాణా
నుసారముగా బ్రహ్మరూపముచేత సృజింపుచును విష్ణురూపముచేతపోషిం
పుచును రుద్రీరూపముచే సశింపజేయుచును ఈ రీతిగా త్రిమూర్తికై స్వ
రూపుడవైయున్న నీకు నమస్కారము. మూ॥ పాపోహంపాపకర్తాహం
పాపాత్మాపాపసంభవః । తా)హమాంపుండరీకాక్షశరణాగతవత్సల ॥

అర్థము, ఓ పుండరీకాక్ష శరణుబొందినవానిరక్షింపువాడవు నేను
పాపుడను పాపకర్తుడను పాపచిత్తుడను పాపములవలన నీ భూమియందు
బుట్టిచూడను యిటువంటివాడనైన నేను శరణు బొందినాను గనుక నన్ను
రక్షింపుము. మూ॥ అద్యమేనఫలంజన్తజీవితంచమజీవితం । యత్తవాంఘ్రి
యుగాంభోజే మన్తసోభిషరాయతే । అర్థము, ఇప్పుడునీ యొక్క
పాదకమలములయందు నా మనస్సు తుమ్మెదవలె నానక్తమైయున్నదిగను
నా జన్తముఫలమైచదాయెను, నా బ్రదుకుయోగ్యమైనదాయెను.

మూ॥ తతస్తుష్టోహ్యనంతోపివనోతస్తైవరత్రయం । దారిద్య్రానాశనం
ధమకం విష్ణులోకంచ శౌశ్వతం । లభ్యావరత్రయంవిపోపుష్టవాచ సురస
త్తమం । అర్థము, ఈ ప్రకారము స్తోత్రము చేయుగా ననంత పద్మనాభ
స్వామి సంతోషించి యాకౌండిన్య మునికి మూడు వరము లిచ్చెను, అవి
యెవ్వీయనిన దారిద్య్రములేకుండుటయు ధమకముగాప్రవర్తించుటయు
అంత్య కాలంబున శౌశ్వత విష్ణులోక మును బొందుటయు ఈ మూడు వర
ములనుబొంది కౌండిన్యముని యనంత పద్మనాభస్వామిని గూర్చి పలుకు
చున్నాడు. మూ॥ క్షమాతః కాచగాఃకోపి వృషః కేతత్సరోద్వయం ।
కఃఖరః కుంభరః కోవా కోద్విజో బ్రాహ్మకేశవ । అర్థము, ఓ స్వామీ
ఆ మామిడిచెట్టు యెట్టిది ఆయాపు యొక్కడిది ఆపృషభమేలాటిదిఆరెండు
కొలకులవిధమెట్టిది ఆ గాడిదె తెలంగేది ఆ యేనుఁగయొక్కడిది ఆ బ్రా
హ్మణుడెవడు యిది యన్నియు నాకాన తియ్య వలయునని యడుగగా
స్వామిచెప్పుచున్నాడు. మూ॥ చూతువిద్ధిమహావిద్యావిద్యాగర్వనమ
న్వితః । శిష్యేభ్యోవదనావిద్యాంతస్తాన్విక్షోభవద్విజః । అర్థము, పూర్వ
మందు ఒక బ్రాహ్మణుడు సకల విద్యలను జదువు కొని గర్వించి యెవరికిని
విద్య చెప్పక పోవుటచేత నడవిలో నెవరికిని యుప యోగముగేని మామిడి
చెట్టుయిల్లును ॥ మూ॥ సాగార్థనాథోపేంద్రస్య నదదాతిసునత్కృత

౧ | అన్నంతస్తాత్త్వగర్భానాత్రిసాకారణాత్తతః | అర్థము, పూర్వముందు ఒకడు మహా భాగ్యవంతుడై బ్రాహ్మణుల కెన్నడును సత్కారముగోరూడు కొన్నగా నన్నము పెట్టలేదు గనుక, ఆవై గడ్డిలిన సోరాడక చ్చికగడ్డిలో తిరుగుచున్నాడు. మూ | వృషోపిగర్వయుక్తస్సన్నోషతేత్రదోనృపః | ధర్మాధర్మాసరోయుగ్మం సఖరఃపరనిండకః || కంజరోద్విజశ్రేష్ఠ ధర్మవిక్రయికోనరః | ఇత్యుక్తంబమయానర్య మనంతో ప్రరూపధృత్ | అర్థము, పూర్వముందు ఒకరాజు గర్వించినవాడై బ్రాహ్మణులకు చవిటి భూమి దానముజేసెనుగనుక, ఆ రాజు పృథభమై యడలోదిరుగుచున్నాడు, ఆ కొలకలు రెండును ధర్మమొకటి యధర్మమొకటిగాదెలియుము, ఒక పురుషుడు పరులనునిందించుచుండెగాన వాడుగాదెమై పుట్టినాడు, పూర్వముందు పెద్దలుజేసిన ధర్మమును అమ్మకొనిన పురుషుడొకడు గలడు వాడె యేనుగై పుట్టినాడు, అనంతపద్మనాభుడనైన నే బ్రాహ్మణరూపుడనైనీకు ప్రత్యక్షమైరిని ఓ బ్రాహ్మణుడా నీ వడిగిన శిల్పలకన్నిటికిను తరమచెప్పితినిని స్వామిచెప్పెను. శ్లో || చరానంత్రితంత్యంచ నవవపాణిపంచచ | తతస్తుష్టః ప్రదాస్యామి నక్షత్రస్థానత్రయం || అర్థము, వదునాలుగు సంవత్సరము లీవ్రతమును జేయుము మ్మట నేనుసంతోషించినవాడనైనీకు నక్షత్రస్థానమిచ్చు చున్నాను.

శ్లో || ఇహలోకేతువిపులా సర్వాన్కామానవాప్నోహి | ఇతిదత్వానందేవస్తత్రైవాంతరధీయత | అర్థము, ఈభూలోకముందు విస్తారమునకోరికెలనన్నిటినియధేచ్ఛముగా ననుభవించుమని వరమిచ్చియనంత పద్మనాభ స్వామి యంతర్థానమును బాం దెను. శ్లో | కాండిస్యాప్యాయోగేహేచచారవ్రతము త్రయం || అర్థము, కాండిన్యదును తనయింటికిచ్చి యుత్తమమైన యీయనంత వ్రతము నాచరించెను. శ్లో || శీలయాహధర్మాత్తా భుక్వాభోగాన్యథేపిత్వా | పుత్రపౌత్రైఃపరివృతస్తతోక్షత్రతాంగతః | కల్పస్థాయీచసంభూతో దృశ్యతేద్యాపినద్విజః | అర్థము, ధర్మాత్ముడైనయీకాండిన్యముని శీలయనుభార్యలోగూడుకొని లభోగముల ననుభవించి పుత్రపౌత్ర సంపదలనుబొంది పిమ్మటనక్షత్రపుడై కల్పంతరములయందును స్థిరమైనవాడై యిప్పటికిని నక్షత్రమంబుందుకనుపడుచున్నాడు. శ్లో | కూభజేనపురాచిర్లం మర్త్యలోకేప్రశితం | సగతేదిలీవేన భరతేనమహోత్తనా | హరిశ్చంద్రేణభూవేనజననాపిషాండవ | ఏతేచాన్యేచబహువ్రాజ్యంభుక్వాదివంగతా || అర్థము

పూర్వకాలమందగ స్త్యమునిచేత నీవ్రతమాచరింపబడి భూలోకమందు ప్రసిద్ధి
చేయబడెను సగరదిలీప భరత హరిశ్చంద్ర ఒక ప్రముఖులగు ననేకరాజ
లేవ్రతమునాచరించి రాజ్యములననుభవించి పిమ్మట స్వర్గమునుబొందిరి.

శ్లో ! ఏతత్త్రైధిశంపాథావ్రతానాముల్లెమంవ్రతం । యత్కృత్వానర్హ
పాపేభ్యోవిముక్తస్సుఖముశ్చుతే । అథము, ఓధర్మరాజాదుసుష్మదే
వ్రతమునాచరించి సర్వపాపవిముక్తుడై సుఖమును బొందు సౌయట్టివ్రత
ములలో నెల్లవ్రతమందైన యీ వ్రతము నీకుదెలియజెప్పితిని. శ్లో ! యే
వైశ్వదేవిసతతం పత్యమానం శృపాత్తమ । అష్టైశ్వర్యాది భోగాంశ్చ
శ్చుంత్రేహస్వజనైస్సహ । సర్వపాపైర్వినిర్ముక్తాస్తేయాంతిపరమాంగతిం
అథము, ఓధర్మరాజా యువరైతే యీకథనుచదివించి యీ మూలా
గ్రమగా వినుచున్నారో వారు వారి బంధువులతో గూడ అష్టైశ్వర్యాది
భోగములననుభవించి నకలపాపవిముక్తులై యంత్యకాలమందుత్తమమైన
గతినిబొందుదురు.

ఇతిభవిష్యోత్తకపురాణే, శ్రీకృష్ణయుధిష్ఠిరసంవాదే
ఉసంతవ్రతకల్పస్సంపూర్ణః.

శుభమస్తు.

మథన ద్వాదశీవ్రత కల్పకంభః.

తులనగ్రమ్మతజన్మానిసదాత్వం కేశవప్రియే । కేశవాప్సనయోగ్యేషే
వరదాభవసర్వదా । ధ్యానాయై ॥ కృష్ణానందాశ్చ సంతాతే పరతేకుల
సిన్ధుయం । తామద్యా వాహయామ్యాగ్యే కనుకపతివల్లభే ॥ అవాహ
యాయై ॥ అనేకహరసంయుక్తంసుమావణియంతం । రత్నసింహాసనం
దివ్యంపీ గృహంపతిగృహాంతం । రత్నసింహాసనంసమర్పయాయై ॥ క్షీరో
దధిసముత్పన్నే రేహీసురసుపూజితే । : ఘృప్రియేమయాదత్తం గృహాంతా
ఘృణంనమోస్తుతే । అఘ్నం ॥ పద్మనాభప్రియే దేవిపాద్యమేతన్నయా
ర్చితం । సంగృహీతశుభేశ్వమేవరదేలోకపావని ॥ పాద్యం । ఏలాలవంగ
కర్పూర చందనాదై స్సువాసితం । పానీయంతుమయానీతం సవ్యగాచ
మనీయకం ॥ అచమనీయం । క్షీరాజ్యేషురసైఃపుణ్ద్రైధర్మాధ్నాచమధునా

తథా | పంచామృతై స్సాన్నిపయివ్యేతులస్త్వైతేనమోనమః || పంచామృ
త్సాన్నినం | సుశీతలంసుప్రసన్నంసర్వాకథిసమన్వితం | మయాహృతంజలం
దేవి సాన్నినంతురు హరిప్రియే || శుద్ధోదకస్సాన్నినం || పీతవస్త్ర యుగంధ్యే
ర్రాభీష్టప్రదాయని | సర్వలక్షణసంపన్నే శుభేతేప్రదదావ్యహరివస్త్రం ||
ంచుకంకాచనందివ్యంబ్రహ్మణానిర్మితంపురా | ఆహండాస్యామి దేవేశి
దిష్టపత్ని నమోస్తుతే | కంచుకాభరణం | స్వచ్ఛంనిమలమత్యథాం పుర
తస్త్వైతంశుభం | కంతసూత్రంగృహీణత్వందదావ్యాభరణానిత || ఆభర
ణాని | చందనాగరుకర్పూరమృగనాభినమన్వితం | గంధంగృహీణ దేవేశి
దేవదేవాంగభూషణే | గంధాః | శాలీయాఃచంద్రవల్లంశ్చ హరిద్రా
దిశ్చితాఃశుభాః | అక్షతాంశ్చార్పయేతుభ్యం గృహీణశీ)హరిప్రియే ||
అక్షతాః || మయాదత్తమిదంపుష్పం తులసీదళసంయుతం | మాల్యగిగృ
హీణదేవేశి వరదేవిష్టవల్లభే | పుష్పాణినమర్పయామి |

అ థాం గ పూ తా .

తులస్త్వైనమః, పాదాపూజయామి - విష్ణుపీయాయైనమః, గుల్ఫే
రంభోరైన్వైనమః, ఉరూ - క్షీణాబ్ధితనయాయైనమః, కటిం - నకలసుర
పూజ్యాయైనమః, నాభి - ఇందిరాయైనమః, ఊదరం - బృందావనవా
సినైస్త్వైనమః, వక్షః - మహాలక్ష్మ్యైనమః, స్తనౌ - భుజాయైనమః, భుజౌ -
పద్మహస్తాయైనమః, హస్తౌ - సుముఖాయైనమః, ముఖం - రమాాయైనమః,
లలాటం - ఇందుసోదరైస్త్వైనమః, శిరః - శీ)తులస్త్వైనమః, సర్వాణ్యంగాని
పూజయామి || విష్ణుపూజాంకృత్వా శీ) మహావిష్ణుంపుష్పైరర్పయేత్ ||

చందనాగరుకర్పూరఘృతగుగ్గులుసాయుతం | గృహీణధూపంతులసీ
పంచదేహాంభ క్తవత్సలే || ధూపమాఘ్నీవయామి | ఘృతవతిః ఘడిప్రతే
దుయార్పితమిదంశుభే | గృహీణమంగళిందీపంసర్వైశ్వర్యప్రదాయని | దీపం
వళాయామి | క్షీరంచగుడసంయు క్తంసర్పిషాయుతమాదరాత్ | మయాని
వేదితంభుజ్జేత్వపంచభుక్త్యసమన్వితం | నైవేద్యం || పూగీఫలైశ్చకర్పూరై
ర్నాగవల్లీలైస్త్వైతం | తాంబూలంగృహ్యతాంచేవివరదేభవశోభనేతాం
బూలం || వ్రతపూర్తింమహాకీర్తించివ్యస్ఫూర్తింహరిప్రియే | పా) పుకామ
గంధేవిసౌవర్ణంపుష్పమర్పయే | సువర్ణపుష్పం || పద్మనాభప్రియేనిత్యం
పద్మసంభవపూజితే | పద్మపత్రవిశాలాక్షివరదాభవమేనదా||నీరాజనం ||
గర్వమంగళీమౌంగల్యేఇతిమంత్రపుష్పం | యాని కాని చేరిప్రదక్షిణం | నమ
స్కరోమిదేవితాన్వింవిష్ణువత్సన్నలేఖితాం | ప్రణతాత్రిహరేనిత్య మభీష్టఫల

దాభవ | ననుస్కారః | యస్య స్మృత్యాచనా మోక్త్యాతపఃపూజాకీయ
దిభి | న్యూనం సంపూర్ణతాయా తినద్యోవం దే తమచ్యుతం || పూ
నిధానం సంపూర్ణం.

మ భ న ద్వా ద శీ వృ త క థ.

శ్రీకృష్ణఉవాచ || నారదాశేషధర్మజ్ఞులోకానాం హితకారణ | క
యస్య మహాభాగవ్రతం దేవరీ సత్రమ || టీ | శ్రీకృష్ణస్వామి నారదమహ
మునినిగూర్చి సకలధర్మజ్ఞుండును మహానుభావుండును దేవరీ శేష్ఠుండున
నై నః సారదమునీ లోకములకు హితకారణమైన యొకవ్రతమును చెప్పవ
యడుగ గానారదుండు పలుకుచున్నాడు. శ్లో | నారదఉవాచ || వ్రతానా
ము త్రమంపుణ్యం సర్వసౌభాగ్యకారణం | సర్వసంపత్కరం శీఘ్రం పుత్రపౌత్ర
ప్రవర్ధనం | ఇమేమా సేసి లేపతే హ్యేకాదశ్యాము పోషితః | తులసీచప
హావిష్ణుం పూజయిత్వా సమాహితః | పంచపద్మాన్యలంకృత్య పంచదీపా
ప్రకల్పయేత్ | గంధాద్యతృతనై వేద్యతాంబూలాని సమర్పయేత్ || ప్రదక్షిణ
నమస్కారా పంచపంచ ప్రకల్పయేత్ | తదాదిమాస పర్యంతం వ్రత్య
హం సుసమాచరణ || ఊజేమా సేసి లేపతే హ్యేకాదశ్యాము పోషితః |
పూర్వపత్మలసీ పూజాంకృత్యానీయమ పూర్వకం || రాతౌ జాగరణం
కృత్యాన్విధిశ్చాయాజితేంద్రియః | తతః ప్రభాతవేళాయాం స్నాత్వా శుచి
రలంకృతః || తుడు పేనతుపిష్టేన కారయేత్పిష్టికత్రయం | ఏకంతులస్యైదత్వా
తుబౌష్టా యైకమేవచ | ఉలూఖలేన్యస్సంస్థావ్య ఇత్తుమూలేన ఘట్ట
యేత్ | యావంతక్షీరపృషతాః స్వశరీరేపతంతిహి | తావంత్యబ్జసహస్రాణి
స్వర్గలోకేమహీయతే | టీ, పుణ్యఫలప్రదంబై సకలసౌభాగ్యకారణంబైన
కలసంపన్నపద్ధికరంబై పుత్రపౌత్రాభివృద్ధికరంబై వ్రతములలో నెల్లను త్ర
మంబైన యొక వ్రతము గలదు, అవ్రతమాచరించు క్రమంబెట్లనైన, ఆశ్వ
యుజ శుక్ల పక్షైకాదశినాడు ఉపవాసముగానుండి సమాహిత చిత్తుండై
శులసినిశ్రీమహావిష్ణువును బూజచేసి పంచపద్మముల నలంకరించి అయిదు
దీపములు పెట్టి గంధపుష్పగూఢ దీపాదులు సమర్పించి యయిదు విధముల
యిననై వేద్యతాంబూలములును అయిదేసి ప్రదక్షిణ నమస్కార ములును
సమర్పించి ఆయాశ్వయుజశుక్లైకాదశి మొదలు నెలదినములవరకు వ్రతదినము
నీరీతిగా పూజచేయుచువచ్చి కార్తిక శుద్ధైకాదశినాడు ఉపవాసముగా
నుండి పూర్వాక్షక్రమంబున నియమపూర్వకముగా తులసీపూజచేసిజితేం

ద్రీయుడై రాత్రియందు జాగరణముచేసి ద్వాదశినాడు పాత్రకాలమందు
స్నానముజేసి వరిశుద్ధుడై శుద్ధవస్త్రాద్యలంకృతుడై యొకమాణికవియ్యపు
పిండిచేత మూడు పిష్టికములుగా జేసి యందొకటి తులసికి నైవేద్యమిచ్చి
బ్రాహ్మణునకొకటిచ్చి మిగిలినయొకటి రోటిలో వేసి పాలుబోసి చెరుకు
గడలచే దంచవలసినదని ఇటుదంచగా నాశీరబిందువులన్ని స్వశరీరమంద
పడుచున్న పొ ఆన్ని సంవత్సరములు స్వగళలోకమందునివసించియుండు
రని చెప్పగా శ్రీకృష్ణ సావిమియిట్లనియె.

శ్లో॥ శ్రీకృష్ణః॥ పూర్వమాచరితంకై నువ్రతమేతత్ఫలై ప్తిభిః । తద్వ్ర
తాచరణాత్కించై ఫలంపాప్తంమహామనః ॥ టీ, ఓ నారదుడాముండు ఈ
వ్రతము నెవ్వరాచరించి యేమిఫలముపొందిరిచెప్పుమని యడుగగా నారదు
జిట్లనియె. నారదః॥ పురాకృచ్ఛిన్మహాతేజోబ్రాహ్మణోభూన్మహాప్రభో ।
వేదశాస్త్రార్థతత్త్వజ్ఞో దేవదత్త ఇతి స్మృతః । సకదాచిద్విజ్రేష్టో విచిం
త్యాస్తీత్యపుత్రకః । ఆరాధయామిదేవేశంకృష్ణంత్వైలోక్యపావనం । ఇతి
సందింత్యమనసాతపశ్చక్రేసుదుర్లభం । వృద్ధబ్రాహ్మణరూపేణపాదుర్భూ
తావతదంతికే । తపశ్చరంతంతంబృష్టాజ్ఞెష్టుఃపాహమహావిభుః । కిమథం
కృత్యమార్చ్యంతపోవదమహాద్విజ । టీ, మహాప్రభువైన యో శ్రీకృష్ణ
సామీ పూర్వకాలమందు ఆధికతేజోవంతుడై వేదశాస్త్రతత్త్వజ్ఞుడైనదేవ
దత్తుడను నొకబ్రాహ్మణుడుగలడు అతడు అపుత్రకుడై యున్నందు వలన
లోకత్రయపావనుడైన శ్రీమహా విష్ణువును గూర్చి తపస్సు చేయ వలెనని
యాలోచించి బహుదులకభమైన తపస్సు చేయుచుండగా శ్రీ మహావిష్ణువు
బ్రాహ్మణరూపుడై ఆతనియెదుటప్రత్యక్షమైనిలిచి తపస్సు చేయుచున్న ఈ
బ్రాహ్మణునిజూచి యెందునిమిత్రము ఇట్టియాశ్చర్యకరమైనతపస్సు చేయు
చున్నావనియడిగెను. శ్లో॥ శుతాద్వాదవాక్యమచిరాత్ ప్రణవ్యశిరసా
హరిం । దేవదేవజగన్నాథ తాహిమాంపురుషోత్తమ । అద్యమేన ఫలం
జన్మత్వత్పాదాంభోజదర్శనాత్ । మదీప్సితంచసఫలంభవిష్యతిసంశయః ।
అపుత్రకోమహాదుఃఖశ్చరణంతాంప్రతామ్యహం । పుత్రం దేహిమహాదేవ
సర్వలోకవరప్రద ॥ టీ, అప్పుడు దేవదత్తుండు అమాటవిని బ్రాహ్మణ రూ
పియై ప్రత్యక్షమైయున్న శ్రీమహావిష్ణువునకు దండప్రణామంబు లాచరించి
యోదేవదేవ జగన్నాథపురుషోత్తమ నన్నురక్షించుము, ఇప్పుడు మీ యొ
క్కశ్రీపాదకమలదర్శనములన నాజన్మముసఫలమాయెను, నాయభీష్టము
సఫలమౌటకు సంశయములేకు, నేను పుత్రహీను డనై మిముశరణు బొంది

నాథుగనుక సకలలోక వరప్రకటనైన యోస్యామీ నాకు పుత్రుని దయ చేయవలయునని ప్రార్థించగా శ్రీమహావిష్ణునిద్దనియాకరిచ్చెను.

(నారాయణుడవాచ | ఆయుషీనానుగుతంవాపినుతావామృతభర్తృ కాం | త్రయోరేకావృణీస్వాభదదాతపసువృత | దేవదత్త ఉవాచ | నన్య గృహంప్రాప్యభాగ్యాయావతద్వారానివేద్యచ ఉభయోరేకమిచ్ఛా మహ్యోగిమహ్యాయోగేషి | ఇతిప్రణవ్యశీరసాజగమన్యగృహంప్రతి | నివే ద్యసర్వౌజార్యాయై బహుధాలోచ్యదంతితో || భార్యోవాచ | సుతాహి యాద్యతాంస్వామికభర్తృహీనాపితత్వయా | తథేత్యుక్తానసవివేచింధః పురస్తీరప్రవిశ్యచ | నారాయణమస్తేస్తుపుత్రికాందాతుమర్హసి | తథే త్యుక్తైస్వహావిష్ణురతథానం యయాతదా | టీ, ఓ బ్రాహ్మణుడా ఆయుస్సులేనికొమారునిగానివిధవకాగల కూతురినిగాని నీకుగలుగజేయు చున్నానుమీలో నెవరునీ కిష్టమోచెప్పమని యడుగగా నావిప్రుడుఇంటికి పోయి భార్యచకిరి తెలుసుకొని తిరుగావచ్చి విజ్ఞాపనము చేసుకొనుచు న్నాననిచెప్పిత నయింటికి పోయి భార్యతో నాలోచింపగా నామెభర్తృ హీనురాలై కొమారేనే అడుగుమని చెప్పగా తాను ముందు తపస్సుచే యుచున్న చోటికివచ్చిశ్రీమన్నారాయణునకు సమస్కరించికొమారైయింపమని అడుగగా ఆరాగేభర్తృహీనయగు కొమారే గలుగుగాక యని చెప్పి శ్రీ మహావిష్ణుపు అంతథానమును బొందెను. శ్లో | అస్పృష్టా తమహావిప్రశ్చాగతస్యగృహంప్రతి | కించిత్కాలేవ్యతీతేతుపుత్రికాతా భవైపుత్రా | స్వలక్షణసంపన్నానర్వరోగవివజితా | పితృర్థ హేతుసా కన్యానధికతాదసురూపిణీ | తతఃకాలేతుసంప్రాప్తేవివాహమకరోత్ప్రీతా | జన్తంతరకృతాత్పాసాజ్ఞాతాసామృతభర్తృకా | జననీజనకౌతన్యాస్తత స్సన్యోగమవాపతుః | తద్దృహేవిధవాసాపిసర్వభమకవివజితా || నాస్తీ నారాయణేత్యుక్త | వరకాసామృతభర్తృకా | అతిధింనాచయత్యేవ కదాపిన్యగృహోగతం | టీ, పిమ్మటబ్రాహ్మణుడు తనయింటికివచ్చికొన్నిది నములు గడవగానే సకలలక్షణసంపన్నురాలును సకలలోక హీనురాలును సౌందర్యవతియునునగు కొమారేపుట్టి పెరుగుచుండెను, అంతట వివాహ కాలమురాగానే ఆకన్యకునుతండ్రివివాహముచేసెను, పూర్వజన్తకృత పాపములవలన ఆ చిన్నది శీఘ్రముగానేవైధవ్యమునుబొందెను, ఆతరువాతదాని తల్లిదండ్రులు సుర్వమునుపొందిరి, విధవయగు ఆ చిన్నది సకల భమహీనురాలై తండ్రియింటనే యుండి యింటికి అతిథులు భిక్షుకులు

ఏవరువచ్చి ననునా స్తినారాయణ నా స్తినారాయణ నా స్తినాయణయని చెప్పుచుభిక్షమయినబెట్టక కఠినముగాలై యుండెను. శ్లో || ఏవంశీన చిత్రాసాస్థితానిష్ఠురభాషిణీ శశ్వదుచ్చాప్యతేసాధ్యాయన్నామాభవన్మాతయా | ఇతితప్తూహుషీశోద్వితోదూత్వానమాహితః | తామయాచత విష్ణుశ్చతద్వచస్సాబ్రవీత్సునః | కాలోవపన్నాసతిధీశమథామమన్యసే ఇతిబ్రువాణంతంవిష్ణుంరుషాలేపాంశుకండరౌ | తన్నధ్యేవాధకంబీజంద్రప్వాహారిరవాయత్ | మృతాకాలేనసాక్షిటోభూత్వాతత్త్వణాభుక్స్థితా ||

టీ, ఈరీతినుండగా శ్రీ) మహావిష్ణువు ఈ విభవ స్త్రీకఠినచిత్తురాలై ననునిడుక నానామమును న్దరింపుచున్నదని సంతోషించి బ్రాహ్మణగూపుడయివచ్చి ఆవిధవ స్త్రీని యాచించగా నా స్తినారాయణ యనుమాటనే చెప్పెను. ఆవ్షడు నారాయణుండు కాలమందు పచ్చిన యతీఘల నెందునిమిత్తము ఈరీతిగా నవమానింపుచున్నావనిచెప్పుగావిధవ స్త్రీకోపమతో తానుఆలుకుచున్నగుడ్డనుభాగ్యహూపియైవచ్చియున్నయ్యరినిభిక్షపాత్రముందు వేసెను, ఆవ్షడనారాయణుండు ఆగుడ్డయందు కందిగింజయొకటి యుండగా దాన్ని చెట్టువేసెను, ఆవిధ స్త్రీ కొన్ని దినములకు మృతిబొంది పురుగై పుట్టిఆకందిచెట్టునందనయాకులుదినుచుండెను. శ్లో || తతఃకదా చిత్రంస్తృతాన్దేహీంహారిరునాదవా | ద్రష్టుంయాసామిహేదేవీ ఏహీనారాయణాభీథాం || ఇత్యుక్తాన్విభగతేష్ణాసహతేనరమాయయా | ఆగశ్య కిన్నభద్రంతేపారిత్వవదస్సితాం | కీటకవాద | ఏవంతిష్ఠామహేదేవప్రసిద్ధజగతీశ్వర | ఇతివ్రణమ్యశిరసా కీటస్తాస్థీస్థితస్తదా | దేవుడవాద | కిమథామేసాక్షిటోభూదేవదేవవదస్వమే | ఇతివృష్ట శ్శియావిష్ణుస్తదన్వితాంతఃపువ్రాచత | తచ్చుత్వాకమలాదేవి తన్వోతుం చాప్యసృచ్చతే | శ్రీ) భగవానుడవాద | ఊషేమాసేసితేవక్షేదాన్దశ్యామస్త్రీయద్యుతం | తద్యతస్యఫలంకించి ద్దాతుమహాశిశోభనే | ఇత్యుబిండుఫలెనై వముత్యతేపాపబంధనాత్ | తథేతిశ్రీరదాతస్యేకీటోపి స్త్రీత్యమామహి | సీపాహ || ఆద్యమేనఫలంజన్మజీవితంచనుజీవనం | పౌతానిసఫలాన్యద్యభవత్పదాబ్జవర్షనాత్ || ఇతిస్తుత్వాభసానారీ శ్రియంపాహ ముదాయుతా | ఆహమేతద్యుతం దేవికరిష్యామివదస్వమే |

టీ, పిమ్మట శ్రీ) మహావిష్ణు పుణాశుకపుడు ఆ విధవ స్త్రీ స్థితినిదలచి లక్ష్మీదేవినిగూర్చి యోదేవీ నారాయణశబ్దము నుచ్చరింపుచున్నదనిఁ జాణబోడమురమని పిలుచుకొని లక్ష్మీసహితుండై వచ్చి కందిచెట్టునందు

పురుగై యున్న దానించూచి చక్కగానున్నా వాయనియడుగగా ఆ పురుగు ఓ జగదీశ్వర ఓ ప్రసిద్ధుడైన దేవుడా యీతీరుగానున్నానని చెప్పి యూరక యుండును, అప్పుడు లక్ష్మీ దేవి యిది యెందువలన పురుగైనది నాకు జెప్పు మని నారాయణునడిగి దానివృత్తాంతమంతయు నతనివలన తెలుసుకొని దీనికి ఈ కీటజన్మ మెట్లునివలించును చెప్పుమనియడుగగా కాలిక శుద్ధ ద్వాదశినాడాచరింపబడు వ్రతముయొక్క ఫలమును కొంచెమిచ్చితి వేని దీనికి ఈ కీటక జన్మ విముక్తియగునని చెప్పగా లక్ష్మీ దేవి యా ప్రకారమే యిచ్చెను, అంతల పురుగు స్త్రీరూపమును బొంది లక్ష్మీనారాయణులారా యిప్పుడు మీ పాదకమలం దశనమువలన నా జన్మము సఫలమాయెను, నాభ్రతుకు యోగ్యమైనదాయెను, నా వ్రతములన్నియు సఫలమాయెను, అనస్తోత్రము చేసి, యా స్త్రీ సంతోషముతోగూడకొన్నదై ఓ శ్రీ మహా లక్ష్మీ యీ వ్రతము నేను నాచరించెదను నా కుపదేశము సేయుమమ్మాయని యడుగగా లక్ష్మీ దేవియిట్లనియె.

శ్లో, దేవుణ్ణవాచ | కాలికేచసితేపక్షేపికాదశ్యాముపోష్యచ |
తులసీంపూజయిశాన్వితపంచవర్ణైశ్చ చూర్ణకైః | పంచపద్మైరలంకృత్య
ధూపదీపా దిభిఃకృమాత్ | రాత్రౌజాగరణంకృత్వా పురాణపఠనాదిభిః |
తతఃప్రభాత వేళాయాం స్నాత్వాధృత్వాంబరంశుచి | తులసీం పూర్వవ
త్పూజ్య కృత్వావైషిష్టకత్రయం | ఏకంతులస్యాఏకంతుబ్రాహ్మణాయనివే
దియేత్ | అవశిష్టంతుయచ్చైకంనిధాయోలూఖలేపయః | పో, త్యేక్షు
మూలైర్నారీసా హన్యాత్పుణ్యంగనాన్వితా || కీర్తనీయా మహాః స్థాః
కథా స్తల్లగ్నః చేతసా | షడ్రసోపేతమన్నంచ దద్యాద్దక్షిణయాసహ | స్వ
యంచాపిహిమంజీయాదిష్ట కామ్యాభాసిత్యయే | ఏవంపంచాబ్జపర్యంతమా
హాత్పుసమాహితః | ఆదావంతేదమధ్యేదకుర్యాదుర్యాపనంమదా |

టీ, కాలికేశుక్తే కాదశినాడు ఉపవాసముండి తులసీ బృందావన మునుపంచవర్ణపు పద్మల చేతను పంచపదములచేసెను అలంకరించి ధూప దీపనై వేద్యాదులచే విధ్యుక్తప్రకారముగా తులసినిపూజచేసి యారాత్రి యందు పురాణపఠనశ్రవణాదులతో జాగరణము చేసి చటునాడు పౌతః కాలమందు స్నానముచేసి శుద్ధవస్త్రమును ధరించి పూర్వవత్తుగా తులసీ పూజచేసివిద్యుపుండిచే మూడు పిష్టకములుచేసి యొకటి తులసికి నైవేద్యముచేసి బ్రాహ్మణునకొకటి యిచ్చి శేషించినయొకటి రోట్లలో వేసి కొంచెము పాలుపోసి యనేకసువాసిని స్త్రీలతోగూడకొని శ్రీ విషుకథలు

దివిచి తదేకాయ త చిత్తులై వినుచు చెఱుకు గడలచేత దంచవలసినిది,
 ప్పట బ్రాహ్మణులకు దక్షిణతాంబూలములిచ్చిపడసోపేతముగాభత్యభ
 య్యగులతోగూడ నన్నముపెట్టి తృప్తుచేసి తానును భోజనముచేయవలసి
 ది, ఈ ప్రకారముగా నైదుసంవత్సరములు ఈవ్రతము నాచరింపుచువ్రతా
 ంభవండును అంతమండును ఉద్యాపనముచేయవలసివది. శ్లో! కుర్యా
 ద్విప్రతిషేషస్థు లక్ష్మ్యోర్విత్తానుసారతః | గోమయేనానులిప్యేతరంగవల్లిం
 క్కల్పయేత్ | తన్నద్భ్యేపంచకుడుపాకా సంస్థాప్యశ్వేతతండులాకా | నిక్షిప్య
 కరిమాయు గంతతినారాయణంరమాం | లక్ష్మీనారాయణాదేవం పూ
 యేద్భక్తి పూర్వకం | అఖండితంనవంవస్త్రపేక్షైకస్యపృథక్పృథక్ | గంధ
 ప్రస్పాత్యైర్ధూపైర్దీపైర్నైవేద్యసంయుతైః | నానావిధోపచారైశ్చపూజ
 ముత్వా యథావిధి | ప్రదక్షిణప్రణామాంశ్చపంచపంచక్రమేకయే | రాత్రౌ
 గాగరణంకుర్యాత్పురాణపఠనాదిభిః | తతఃప్రభాతవేళాయాం నత్యాం
 గ్నాత్వాసమాహితః | గృహమాగత్యమేథావీపునఃపూజాంసమాచరేత్ |
 ఏవంకృత్వావిధిజ్ఞాయ ఆచార్యాయకటంబినే | సుశీలాయ సుశాంతాయ
 ప్రతిమాదానమప్రయేత్ | సువాసివీద్యయంపంచదశబ్రాహ్మణస త్తమాకా |
 ితావ్రతప్రక్షాభోజనాద్వైర్యస్త్రాద్వైశ్చవిశేషణః | బ్రాహ్మణ్ణాభోజయే
 వ్రీశ్చాత్స్వయంభుంచేతలః ధుభిః | ఏవంశక్త్యనుసారేణవి త్రేశాత్యంసకార
 మేత్ | నోద్యాపయేద్విరంయస్తుపునఃకీటోభవిష్యతి | ఏవమాచరితం
 మైస్తుసర్వాభీష్టప్రదంప్రథం | తేషాంభుక్తిశ్చముక్తిశ్చభవత్యత్రనసంశయః |

టీ, ఉద్యాపనక్రమంబెట్లనిన లక్ష్మీనారాయణప్రతిమలనువారివారి
 శక్త్యనుసారముగాజేయించి భూమిని గోమయముతోనలికి మృగ్గులుపెట్టి
 యందైదుమానికల తెల్లబియ్యముపొసి లక్ష్మీనారాయణప్రతిమలనుఅక్కడ
 ప్రతిష్ఠించిభక్తిపూర్వముగా ప్రతిములకు నేఱునేఱుగాకొత్తవస్త్రములు
 గట్టి గంధపుష్పాత్మతలచేతను ధూపదీపనైవేద్యములచేతను నానావిధోప
 చారములచేతను నయిదేసి ప్రదక్షిణ నమస్కారములచేతను యథావిధిగా
 లక్ష్మీనారాయణులను పూజించి ఆరాత్రియందు పురాణ శ్రవణాదులచేత
 జాగరణము చేయుచు మఱునాడు పాత్రకాలంబున నది యందు స్నాన
 ముచేసి యింటికివచ్చి సావధానమ నస్కుడై పునఃపూజచేసి శాస్త్రజ్ఞం
 కను కుటుంబముగలవాడును సుస్వభావుండును శాంతుండును నగు ఆచా
 ర్యునకు ప్రతిమాదానముచేసి, బ్రద్ధరుసువాసినులను, పదియైదుగురుప్రాహ్మ
 ణులకు వస్త్రాలం కారభోజనాదులచేత సంతుష్టులంగావించి విమలమిది

యమం డెడు బాహ్మణుల భుజియింపజేసి యా వెనుక బంధువులతోగూడ తానును భోజనము చేయవలసినది, ఈ ప్రకారము ధనలుబ్ధులుగా వారివారి శ్రేయస్సారముగా వ్రతోద్యాపనము జేయవలసినది, ఎవరైతే ఉద్యాపనము జేయకున్నారో వారు పురుషై పట్టుదురు, ఈరీతిగా సర్వాభీష్ట ప్రియమైన యీ వ్రతము నాచరించువారికి భుక్తిముక్తులు నిస్సంశయముగాగలుగును, శ్లో || ఇత్యుక్తావధాన హోత్త్విరంతథానంయయాతదా | ఏవంక్రమేణసా కన్యా కృత్యావ్రతమనుత్తమం | ఇహభుక్త్యాధికసుఖ మంతేన్ద్రగం జగా మహి | యేవత తిడమాఖ్యానం శృణ్వంతిశ్రద్ధయాన్వితాః | తేసర్వేపాప నిర్ముక్తా యాస్యంతిపమాంగతి | టీ ఈ ప్రకారముగా లక్ష్మీదేవి ఆస్త్రీకి వ్రతావ్రతమును దెలియజేసి అంతర్ధానమైపోయెను, ఆస్త్రీయును ఆక్రమంబుననే ఈ వ్రతమును ఆచరించి భూలోకమందు సకలసౌఖ్యంబుల ననుభవింపుచుండి యంశ్యకాలంబున స్వర్గమును బొందెను, ఈ కథను శ్రీధర్మములై చదువుపూరుగు వినువారును సకలపాపములను తుల్యము తవగలనిపొందుదురు, ఇతిభవిష్యోత్తరపురాణే, మథనద్వాశీ

వ్రతకల్పస్సంపూర్ణః.

శుభమస్తు.

శ్రీ దాశేశ్వర వ్రత కల్పకంఠః.

శుక్లాంబరధరంవిష్ణుం శశివణంచతుర్భుజం |
ప్రసన్నవదనంధ్యాయే త్వర్వవిఘ్నోపశాంతయే ||

పార్వతీప్రసాదానంతరే నిర్విఘ్నేనపరిసమాప్త్యథాం గణాధిపతిపూజాంకరిష్యే ఇతిసంకల్ప్య | పోడశోపచారైః గణాధిపతి పూజాం కుర్యాత్ ||

శుభనిధా. శోభనేముహూర్తే. అద్యుబ్ధిమూర్తి, ద్వివీర్యపరాధే, శ్రేణివరాహాకల్పే, వైవస్వతమన్వతరే, కలియుగే, ప్రథమపాదే, జంబూ ద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖండే, అస్తిన్వతమానే, వ్యావహారికచాంద్రిమా గౌన, ప్రభవాదిపక్షిసంవత్సరాణాం, మధ్యే, సంవత్సరే, దక్షిణాయనే, శరద్ృతు, ఆశ్వయుజమానే, కృష్ణవర్షే, శుభతిథౌ. శాశరయుక్తాయాం, శుభ

క్షుత్ర శుభయోగ శుభకరణాద్యనేకగుణవిశిష్టాఘామసాగ్నిం శుభతిథౌ,
 శస్త్రాకం సహకుటుంబానాం తేను స్థైర్యవిజయాయురారోగైశ్వర్యభి
 శుద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షదతుర్విధపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం, ఇష్టకామ్యార్థ
 సిద్ధ్యర్థం, సత్సంతానసౌభాగ్యశుభఫలావాప్త్యర్థం, వషోవర్షేప్రయత్న
 కేదారేశ్వర ముద్దిశ్య కేదారేశ్వరపీఠ్యర్థం, భూమ్యైతరపురాణకల్పిత
 ప్రకారేణయావచ్ఛక్యధ్యానావాహనాదీ మోక్షశోపహాపూజాంకరిణ్యైః,
 కదంబ త్రేనకలకపూజాంకరిణ్యైః, కలశంగధపుష్పక్షతైరభ్యర్చ్యకలశసోమ్య
 రిహంతనిధారు | శ్లో || కలశస్యముఖే : ప్లుఃకంతరుచ్య స్సమాశ్రితః |
 మూలేతత స్థితోబ్రహ్మ మధ్యేమాతృ గణా స్సన్నితాః | కుక్షేతు సాగరా
 స్సర్వేకలశాంబుసమాశ్రితాః | ఆయాంతు దేవపూజాధాంకురితక్షు గణ
 కాః | గంగేదయము సేచైవగోదావరిసరస్వతి | నర్మదేసింధుకా పేరిజలే
 స్థిశస్మిధంకురు | పవంకలకపూజాం కృత్యావతః కేదారేశ్వర పూజా
 మారభేత్ ||



శూలంధమరుకంచైవదధానంహస్తయుగ్మకే | కేదారదేవమిశానం
 వ్రాణయేత్తి పురుషూతినం | ధ్యానం | కైలాశశిఖరేరమ్యేపార్వత్యాసహ
 ప్రభౌ | ఆగచ్ఛ దేవదేవేశ మద్భక్త్యాచంద్రశేఖర | ఆవాహనం | సురా
 రురశిరోరత్నప్రదీపితచాంబుజ | కేదారదేవమద్ద త్తనూనసప్రతిగృహ్య
 కామ్ || ఆసనంసమర్పయామి | గంగాధరనమస్తేస్తు తిలోదనపృషధ్వజ |
 హక్తికాననసంస్థాయకేదారాయ నమోనమః | పాద్యైఃసమర్పయామి |
 శుక్లగృహానిభగవత్కర్తృదత్తంమహేశ్వరః | ప్రయచ్ఛమే మనస్తు
 భక్తానామిష్టదాయక | ఆశుక్లగృహపర్యాయామి || మునిభిర్మూర్త్యైః
 ప్రిత్యమాఖ్యాతవైభవ | కేదారదేవభగవత్గృహాణాచమనవిభో | ఆ
 చమనంసమర్పయామి || కేదారదేవభగవత్సర్వలోకేశ్వరప్రభో | వధుప
 స్కేంద్రపదాస్యామిగృహాణత్వంశుభేనవై | శుభపర్కం | స్నానంపంచామృ
 తందేవశ్రితుశుద్ధోదకైరసి | గృహాణగౌరీరమణశ్చక్రైశ్చ నమయ్యాపితమ్ ||
 పంచామృతస్నానంసమర్పయామి || నదీజలసమాయుక్తంమయాదత్తమను
 త్తమం | స్నానంస్వీకురుదేవేశ సదాశివనమోస్తుతే || శుద్ధోదకస్నానం |
 శస్త్రాయుగ్మంసదాశుభ్రంమమోహర విదంశుధం | దదామిదేవ దేవేశ
 నక్షేపంప్రతిగృహ్యతామ్ | వస్త్రాయుగ్మం సమర్పయామి | స్వర్ణాయ
 శ్లోపవీతందళాంచనంచోత్తరీయకం | రుద్రాక్షమాలయాముక్తం దదామి
 స్వీకురు ప్రభో | యజ్ఞోపవీతం | సహస్రగంధద్రవ్యాణాం దేవత్వమహి

నృధూః । భక్త్యానమర్చితంప్రీత్యా మయాగంధాదిగృహ్యతాం । గంధాం
త్వమర్చయామి । అక్షతోసిస్వభావేనభక్తానామక్షతంపరం । దదాసినాదమ
ద్వైతైరక్షతైః ప్రియతాంభవాః । అక్షతాః । కల్పవృక్షప్రసూనైస్తవపూ
రైస్తరభ్యర్చితస్సరైః । కుంకుమైఃపాధిఃపైరేభిరిదాపిమర్చతాంమయా ।
పుష్పాణి ॥ తతఃపంచాదిలోకపాలపూవాంకుర్యాత్ । శివస్యదక్షిణేభాగే
బ్రహ్మణేనమః ॥ ఉత్తరభాగేవిష్ణుణేనమః । మధ్యేదాశేశ్వరాయనమః ॥
అథాంగపూజా । మహేశ్వరాయనమః । పాదౌ పూజయామి । ఈశ్వ
రాయనమః ॥ జంఘేపూజయామి ॥ కామరూపాయనమః ॥ వాసునీపూజ
యామి । హారాయనమః ॥ ఊరూపూజయామి । త్రిపురాంతకాయనమః ॥
గృహ్యంతాంపూజయామి । భవాయనమః ॥ కటిం ॥ గంగాధరాయనమః ॥
సోభంపూజయామి ॥ మహాదేవాయనమః ॥ ఉదరంపూజయామి ॥ పశు
పతయేనమః ॥ హృదయంపూజయామి । పినాకినేనమః ॥ హస్తాంపూజ
యామి । శివాయనమః ॥ భుక్తౌపూజయామి ॥ శిలికంఠాయనమః ॥ కంఠం
పూజయామి । విరూపాక్షాయనమః ॥ ముఖంపూజయామి । త్రిణేత్రాయ
నమః ॥ కేశాగ్రాపూజయామి । రుద్రాయనమః । లలాటంపూజయామి ॥
శిర్షాయనమః ॥ శిరఃపూజయామి ॥ చంద్రహాళయేనమః । మాళింపూజ
యామి । పశుపతయేనమః । సర్వాంగ్యాంగానిపూజయామి ।

శివాష్టోత్తరశతనామపూజా.

ఓంశివాయనమః.	౧	విష్ణువల్లభాయనమః.	౧౩
ఓంకుమేశ్వరాయనమః.	౨	శివవిష్ణుయనమః.	౧౪
శంభువేనమః.	౩	అంబికానాథాయనమః.	౧౫
పినాకినేనమః.	౪	శ్రీకంఠాయనమః.	౧౬
శశిరేఖరాయనమః.	౫	భక్తవత్సలాయనమః.	౧౭
వామదేవాయనమః.	౬	భవాయనమః.	౧౮
విరూపాక్షాయనమః.	౭	శర్వాయనమః.	౧౯
కపడినేనమః.	౮	త్రిలోకేశాయనమః.	౨౦
నీలలోహితాయనమః.	౯	శిలికంఠాయనమః.	౨౧
శంకరాయనమః.	౧౦	శివాప్రియాయనమః.	౨౨
శూలపాణయేనమః.	౧౧	ఉగ్రాయనమః.	౨౩
ఖట్వాంగినేనమః.	౧౨	కపాలినేనమః.	౨౪

కామారయేనమః.	౨౫	గణనాథాయనమః.	౫౬
అంధకాసురసూదనాయనమః.	౨౬	ప్రజాపతయేనమః.	౫౭
గంగాధరాయనమః.	౨౭	హిరణ్యరేతసేనమః.	౫౮
లలాటాక్షయనమః.	౨౮	దుర్ధవానయనమః.	౫౯
కాలకాలాయనమః.	౨౯	గిరిశాయనమః.	౬౦
కృపానిధయేనమః.	౩౦	గిరిశాయనమః.	౬౧
భీషాయనమః.	౩౧	అనఘాయనమః.	౬౨
పరశుహస్తాయనమః.	౩౨	భుజంగభూషణాయనమః.	౬౩
మృగపాణయేనమః.	౩౩	భగవానయనమః.	౬౪
జటాధరాయనమః.	౩౪	గిరిధన్వినేనమః.	౬౫
కైలాసవాసినేనమః.	౩౫	గిరిప్రియాయనమః.	౬౬
కవచినేనమః.	౩౬	కృత్తివానసేనమః.	౬౭
కఠోరాయనమః.	౩౭	పురారాతయేనమః.	౬౮
త్రిపురాంతకాయనమః.	౩౮	భగవతేనమః.	౬౯
వృషాంకాయనమః.	౩౯	ప్రమథాధిపాయనమః.	౭౦
వృషభారూఢాయనమః.	౪౦	మృత్యుంజయాయనమః.	౭౧
భస్మాద్ధూళితవిగ్రహాయనమః.	౪౧	సూక్ష్మతనవేనమః.	౭౨
సామప్రీతాయనమః.	౪౨	జగద్వ్యపినేనమః.	౭౩
స్వరమయాయనమః.	౪౩	జగద్గురవేనమః.	౭౪
త్రయీమూర్తయేనమః.	౪౪	వైష్ణవకేశాయనమః.	౭౫
అనీశ్వరాయనమః.	౪౫	మహానీలజనకాయనమః.	౭౬
సత్యజ్ఞాయనమః.	౪౬	చారువిక్రమాయనమః.	౭౭
పరమాత్మనేనమః.	౪౭	రుద్రాయనమః.	౭౮
సోమసూర్యాగ్నిలోకనాయ	౪౮	భూతపతయేనమః.	౭౯
హవిషేనమః.	౪౯	స్థాణవేనమః.	౮౦
యజ్ఞమయాయనమః.	౫౦	అహిర్బుధ్నాయనమః.	౮౧
సోమాయనమః.	౫౧	దిగంబరాయనమః.	౮౨
వంశవక్త్రాయనమః.	౫౨	అష్టమూర్తయేనమః.	౮౩
సదాశివాయనమః.	౫౩	అనేకార్తనేనమః.	౮౪
విశ్వేశ్వరాయనమః.	౫౪	సాత్వికాయనమః.	౮౫
వీరభద్రాయనమః.	౫౫	శుద్ధవిగ్రహాయనమః.	౮౬

శ్రీ దాశేశ్వర వ్రత కల్ప :

శాశ్వతాయనమః.	౮౭	అవ్యక్తాయనమః.	౯౮
శంకరకవేదనమః.	౮౮	దక్షిణధ్వజహారాయనమః.	౯౯
అశాయనమః.	౮౯	హారాయనమః.	౧౦౦
పాశవిమోచకాయనమః.	౯౦	భగనీత్రభిదేనమః.	౧౦౧
మృదాయనమః.	౯౧	అవ్యక్తాయనమః.	౧౦౨
పశుపతయేనమః.	౯౨	సహస్రాక్షయనమః.	౧౦౩
దేవాయనమః.	౯౩	సహస్రపదేనమః.	౧౦౪
మహాదేవాయనమః.	౯౪	అపవగవదాయనమః.	౧౦౫
అవ్యయాయనమః.	౯౫	అనంతాయనమః.	౧౦౬
పూరయేనమః.	౯౬	తారకాయనమః.	౧౦౭
పూజితంత్రభిదేనమః.	౯౭	పరమేశ్వరాయనమః.	౧౦౮

శ్రీదాశేశ్వరస్వామినే నమః, నానావిధపరిమళి పుష్పాణి పూజ
యామి | అథస్థూత్రగ్రంథిపూజా || శివాయనమః, ప్రభుమగ్ధిం పూజ
యామి | శాంతాయనమః, ద్విత్రియగ్రంథిం పూజయామి | మహాదేవాయ
నమః, తృతీయగ్రంథిం పూజయామి | వృషభధ్వజాయనమః, చతుర్థగ్రంథిం
పూజయామి | గౌరీశాయనమః, పంచమగ్రంథిం || రుద్రాయనమః, షష్ఠ
గ్రంథిం | పశుపతయేనమః, సప్తమగ్రంథిం పూజయామి || భీమాయనమః,
అష్టమగ్రంథిం పూజయామి | త్ర్యంబకాయనమః || నవమగ్రంథిం పూజ
యామి | నీలలోహితాయనమః, దశమగ్రంథిం పూజయామి | హారాయ
నమః, ఏకాదశగ్రంథిం పూజయామి | స్థరహారాయనమః, ద్వాదశగ్రంథిం
పూజయామి || భగాయనమః, త్రయోదశగ్రంథిం పూజయామి || శంభవే
నమః, చతుర్దశగ్రంథిం పూజయామి || శర్వాయనమః, పంచదశగ్రంథిం
పూజయామి | సదాశినాయనమః, షోడశగ్రంథిం పూజయామి | శుక్ర
రాయనమః, సప్తదశగ్రంథిం || ఉగ్రాయనమః, అష్టాదశగ్రంథిం || శ్రీకం
తాయనమః, ఏకోనవింశతిగ్రంథిం, నీలకంఠాయనమః, వింశతిగ్రంథిం || మృ
త్యుంజయాయనమః, ఏకవింశతిగ్రంథిం పూజయామి || శ్లో || దశాంగం
ధూపముఖ్యం చ హ్యంగారవిచిత్రేణ | ధూపం సుగంధై రుత్పన్నం త్వంఘ్రిణ
యతుశంకర || ధూపం | యోగినాం హృదయే నేవ జ్ఞాన దీపాంకురోద్భవ
దాహ్యదీపా మయా దత్తో గృహ్యతాంభ క్తకారవాత్ || దీపం || త్రైలోక్య
మపినైవేద్యం న తేత్త్వ ప్రిస్తథా బహిః | నైవేద్యంభ క్తవాత్సల్యాద్భూతాం
త్యగ్మంబత్సయా || వైవేద్యం | నిత్యానందస్వరూప శ్రద్ధాయోగి హృత్

శేదారేశ్వరవ్రతకల్పః

ప్రసేధితం । గృహగణభక్త్యామృతత్రంతాఃబూలప్రతిగృహ్యతాం । తాంభూ
 ౧౦ ॥ అర్ఘ్యంగృహగణభక్త్యాదత్రంమహేశ్వర । వ్రయచ్ఛమేమన
 ప్రప్తీంభక్తానామిష్టదాయక । పునరభ్యుక్తం ॥ కర్పూరంచంద్రసంకశఃజ్యో
 స్సూర్యమిప్రదితం ॥ భక్త్యాదాస్యామికర్పూరంసీరాజవమదశేష ॥ సీరా
 నం । భూతేశభవనాధీశసర్వదేవాదిపూజిత । ప్రదక్షిణంకరోమిత్వాంవ్ర
 తంమేశఫలంకురు । ప్రదక్షిణం ॥ హరశంభోమహాదేవవిశ్వతామరశల్లభ ।
 వివశంకరసర్వాత్మనీలకంఠసమోస్తుతే ॥ నమస్కారం । ఆభీష్టసిద్ధి కురు
 మేళివాన్యయమహేశ్వర । భక్తానామిష్టదానాథం మూర్తికృతశేఖర ।
 శాభానా ॥ శేదారదేవదేవేశభగవన్నంబికావతే । ఏకవింశద్దినేతస్మిన్
 మాత్రంగృహ్యోమ్యహంప్రభో । సూత్రగృహణం । ఆయుశ్చ విద్యాచ
 ణాసుఖంచసౌభాగ్యవృద్ధిం కురుదేవదేవ । సంసారఘోరాంఘనిధౌ నిమ
 గ్నంమాంరక్షశేదార నమోనమస్తే । రోరఘంభనం । శేదారఃప్రతిగృహ్యంతి
 శేదారోవైదదాంతి । శేదారస్తారకస్తాన్విభ్యాం శేదారాయనమోనమః ।
 ఉపాయనదానం । శేదారప్రతిమాయస్తాదాజ్యసౌభాగ్యసధానీ ॥ తస్మా
 దస్యాఃప్రదానేనమమాస్తుశ్రీరచంచలా ॥ ఇతిప్రతిమాదానమంత్యః ।
 ఇతిపూజావిధానం సంపూర్ణకీరం.



అథ శ్లోకాః

సూతకవచ ॥ యస్యప్రసాదాద్భవనంక్రియతేనచరాచరం । తం
 ప్రణమ్యమహాదేవంభగవంతముమాపరిం ॥ శేదారప్రణమాహత్త్యంసర్వ
 లాభానికారణం । ప్రవక్ష్యామి జగద్భూతైశ్చ మునిభిశ్చ పూజ్యతం । ౧ ॥
 స్మారంతంకరదేహాధరం దేవ్యాయిద్యోతచర్యయా । యద్యోతంచరతాం
 గోశేసంభవంతి విశూతయః ॥ ౩ ॥ ఆరోగ్యమాయుఃకిలికృష్ణ వర్ణతేశ్వ
 ర్భూతావిదం । ఏకవింశతివారాన్యశ్చరత్యేతద్వతోత్తమం ॥ ౪ ॥ ఇహము
 తచకల్యాణంవిందతిధృవముత్తమం । వ్రతంమమాచరన్తత్యేసౌభాగ్యం
 లభిమేవచ ॥ ౫ ॥ ఆయుశ్శ్రీయంచలభతేశవలోకేఽహహితే । తస్మా
 ద్భోవారాజావైశ్వానరాశూద్రపవనా ॥ ౬ ॥ యేకావ్యస్తే నరాఃకు
 ర్నస్సంయతావ్రతముత్తమమ్ । అస్తిపూర్వోత్తరేభాగేవృధివ్యాంధకశీ
 ః । ౭ ॥ కైలాసఇలివిఖ్యాతశ్శ్రీమాంకలోక నమస్కృతః । రాజైవిక
 లైశ్చ పుంసైస్సర్వరత్నవిచిత్రైః ॥ ౮ ॥ తటిగ్గణసహకైశ్చైశ్చరదాత్మై
 ష్ఠితైః । నానాదుఃఖులతాకైశ్చైశ్చైర్నానాపుష్పభలైశ్చతైః ॥ ౯ ॥ నానా

విభాగసంఘజ్ఞైర్నానిరుహరసంకల్పైః । సాలై స్తమాలై స్తీలకైహిం
తాలై ర్వకులై రపి ॥ ౧౦ ॥ అశోకైః కరకైర్నిలైశ్చందనై ర్జేవదారుభిః ।
నారిశేభామృపనసపూగపున్నాగచంపకైః ॥ ౧౧ ॥ ఏలైశ్చానైశ్చృతశు
భిశ్చోలితః పుణ్యకాననైః । ఏతస్యశిఖరేరమ్యేయోగిబృంహనివేవితే ॥ ౧౨ ॥
యత్కుశ్మరగంధర్వసిద్ధవిద్యాధరై ర్వృత్తైః । సమావసరివిశ్వాత్మా పినాకీప్ర
మతై ర్వృతః ॥ ౧౩ ॥ అంబికా సహితశ్శ్రీమార్క సర్వదేవ నమస్కృతః ।
ఏకనాతన్యపరస్య తేరుద్రాణీసహితశ్శివః ॥ ౧౪ ॥ తథాప్రకృర్వర్జవసతింసు
రాణాం దశశ్చ నందరా । అగ్నిర్వాయోస్తథాదిత్యశ్చంద్రమాస్సుహతారకః ॥
౧౫ ॥ బృహ్మహయోవసిష్ఠాద్భ్యోస్తేన ద్వేతంసివేవితే । రంభాతీలోత్రమాచై
స్సప్తాక్షన్యాచమేనకా ॥ ౧౬ ॥ యాశ్చాన్యా దేవవనితాః పరితస్తు పినా
కినం । మూతరశ్చండీకాద్యాశ్చ కాలికేయోగజాననః ॥ ౧౭ ॥ నంద్యా
దయోదేవగణాస్సామూప్య సహితాస్థితాః । ఏవంప్రవర్తమానాయాం
సభాయాం రుద్రసన్నిధౌ ॥ ౧౮ ॥ నారద ప్రమథాస్త్రాశ్చ గుప్తే నవచో
దితాః । తేషాం ప్రవృత్తై మధురేగీతే సర్వమసౌహరే ॥ ౧౯ ॥ వాదిత్య
గోసంయుక్తాన నృతుశ్చాస్సహో గణాః । తాసామప్సరసాం మధ్యేరంభా
సర్వాం గమంఛరీ ॥ ౨౦ ॥ మధురంలాస్యమకరోత్సర్వగీర్వాణసమృతం । తత్ర
భృంగీరీగ్నామసమయేశివసమృతం ॥ ౨౧ ॥ అద్భుతం విటం నృత్రమకరో
ద్ధరసన్నిధౌ । తత్ర ప్రవర్తతేహ సస్సురాణాం శివయోః పురః ॥ ౨౨ ॥ మహా
కలశం శ్చాసీద్ధిరిందరపూరణః । ఏవంప్రహసనాంలేతుశీ) మార్క నర్దేశ్వరో
బృహిత్ ॥ ౨౩ ॥ సాధుభృంగీరీసమ్యక్కృతం ప్రహసనం త్వయా । ఇశుః
క్రౌంచభగవాత్తస్మై ప్రసాద మకరోద్విభుః ॥ ౨౪ ॥ హరప్రసాదాత్సప్రీ
క్షురైశ్చ సుబహుకృతః । హరం ప్రదక్షిణీకుర్వన్ వినా దేవీం సమాహితః
౨౫ ॥ ప్రణామమకరోత్తస్మై వినయేన సమన్వితః । తతోదేవ్యబ్రహ్మదాన్య
దేవముద్వీత్యహస్తితా ॥ ౨౬ ॥ మద్భాగం పరిహృత్యా సౌకృతవాత్స
ల్యేషః క్షిణమ్ । ప్రణామస్యకిమేతస్య కారణం పరమేశ్వర ॥ ౨౭ ॥ బ్రాహ్మ
మేరుత్తవత్సర్వం శోభంతంకతూహలంహిమే । తస్మై సముక్తో భగవాన్
బభావేశశిశేఖర ॥ ౨౮ ॥ యోగీ సౌననమంత్యాం పరమాథావిదః పియే
యేథ జంటిపియేత్వాంతు తేషాంనా స్తిప్రయోజనం ॥ ౨౯ ॥ ఇత్యుక్తాసా
మహేశేన తత్యాజ్ఞపియమిశ్వరీ । శక్త్యా వినాకృతసస్పృహత్వ గన్ధివిషమా
గభ్రత్ ॥ ౩౦ ॥ అంబాత్వగన్ధిశేషాసానిస్సారావికటావహత్ । తతస్తుదే
కుపితాం దేవతాభిః ప్రసాదితా ॥ ౩౧ ॥ జగదుముకాశే అనం పతసేగ

కేదారేశ్వరవ్రతకల్పః

తమాశ్రమం, సీమేంద్రాక్షశాస్త్రాలైర్న రిక్షైశ్చనివే వితం || ౩౩ ||
 పన్నగైర్గోమైశ్చాపివిముక్తాన్యోన్యమత్సరైః | నానాద్యుష్ణతాక్షణ్యం
 ఘోరితంపరమస్థితిః || ౩౩ || సర్వలోకప్రియకరం సర్వకామ ఫలప్రదం |
 గౌతమోపిచుహోతేజాస్సమిత్కుశఫలానిచ || ౩౪ || పన్నానిహృద్యమయో
 గ్యానివనాదాహృత్యనిగతః | మునిస్తుచ్ఛావశ్యమాభ్యాసేభోధామద్విత్యు
 విస్మితః || ౩౫ || కిమిదంతాపసారణ్యమిదానీంశోభతేభృషమ్ | ఇతిచింతా
 ననూవిష్టోవివేశస్వాశ్రమంమునిః || ౩౫ || పరిశ్రవద్వపత్యాత్మీంభవాసీం
 వీత్యభూషితాం | సోమృచ్ఛద్భి పూజైశ్చనాం తత్తాగమన కారణమ్ ||
 ౩౬ || పృష్టాదమునినా దేవీస్వవిపాదస్యకారణం | ఉక్తావచసుఖమా సీతప్ర
 ణమ్యపునరబ్రవీత్ || ౩౭ || భగవత్పరదేహోధం యాదృశే నాప్త
 మయా | తాదృశం మేవగ్రతంబ్రాహ్మ యద్యవేద్యోగి సంమతం || ౩౮ ||
 తద్బుద్ధ్యావధమహోతేజాభవాన్యవాక్యమితి | సమాత్యసర్వశాస్త్రాణి
 పురాణానిచసవశః || ౪౦ || అభీష్టసరదంచైవశీమత్కేదారీనామకం | ఆచ
 చక్షేమునివరోభవాలైశ్చనువ్రతంమహత్ || ౪౧ || అపతాచాబ్రహ్మచరీ
 క్యంప్రతస్యాస్యవిధిక్రమః | కథంకథయతంతేవయథాశాస్త్రప్రచోదితమ్ ||
 ౪౨ || ఏవంబువాణాంతాం దేవీమువాచమునిపుంగవః | మాసిభాద్రపదేష్ట
 మ్యాంశుక్లవక్షేసమాహితః || ౪౩ || క్షేమైకార్పాసక్తైర్వాపియథారుచి
 సుశోభతైః | హస్తేబధాన్వప్రతిశరం హ్యేకచింతితంతుభిః || ౪౪ || ఉపా
 వ్యరజంతాంతుకృత్వాబ్రాహ్మణభోజనం | తదారభ్య ప్రకర్తవ్య మమా
 వాస్యావధివ్రతం || ౪౫ || నిత్యంప్రాతస్సముత్థాయకృత్వాపూజాంప్రాయ
 త్నతః | కేదారదేవపూజాంతుకుర్యాదపివిశేషతః || ౪౬ || విదితే శుచిచే
 శేతుధాన్యరాశినిధాయచ | తస్యోపరినిధాయాథ పూజాకుంభంసుశో
 భనం || ౪౭ || సంవేష్ట్యనూత్రతాలైశ్చప్యేకవింశతిసంఖ్యకైః | క్షేమే
 నవాదుకూలేన కార్పసేనాపివేష్టయేత్ || ౪౮ || నవరత్నానినాతస్త్రి
 నువణంవాతథాఫలం | నిధాయగంధపుష్పదైర్వరర్చయత్వాంతుథావిధి ||
 ౪౯ || త్రినైవసంఖ్యకాదేవిబ్రాహ్మణాకేదపారగా | సమావూయ
 ప్రస్తావ్యపాదశౌచంవిధాయచ || ౫౦ || పూజయేదథతా సర్వా పురో
 హితపురస్కరా | తతః కేదారదేవస్యకుర్యాదావాహనంపునః || ౫౧ ||
 ఆవాహ్యదేవతత్రైప్రప్రతిష్ఠాప్రయథావిధి | చందనాగరు కర్పూరస్తూరి
 కుంకుమాదికా || ౫౨ || గంధాశ్చవివిధా దేవపుష్పాణి విధానైః |
 తాంబూలానివిదితాణివాసాంసితనివేదయేత్ || ౫౩ || ప్రస్తావ్యైర్వరార్చ

దాశేశ్వర ప్రకటన :

విధివద్దూపదీపాదిభిశ్చివం । గోధూమపిష్టసంక్లప్తానేకవింశతిస్సంఖ్యకాః ।
 ౫౪ । అపూపాస్త్రపృష్ఠమన్నంచపాయసంగుడసంయుతం । ద్విధ్యాభ్యమధు
 సంయుక్తమనేకైర్వరాశినైర్మయతం ॥ ౫౫ ॥ ఫలైరనేకైస్సంపూర్ణం కంఠీఫల
 సామగ్రైః । సర్వాన్నివేద్యదేవాయకృతాద్వాదాచమనీయ్యకం ॥ ౫౬ ॥ తా
 బూలంచనివేద్యాభస్తోత్రంఠర్వాద్యభేషితం । కృతాదేవస్యపూజాచ
 దేవికేదారనాయకం ॥ ౫౭ ॥ యథాశక్తిసువర్ణాదిభాష్పజేర్ధ్వః ప్రదా
 యచ । ప్రతంసమాప్యవిధివత్ప్రీతయస్వతిలోచనం ॥ ౫౮ ॥ ఇత్యాచచ
 త్రేయనిరవ్యథారాతద్యత్రైపితా । తతఃప్రీతోమహాదేవస్సర్వతేవగతై
 సహ ॥ అగత్యస్వకరీరాధంభవత్రైదాస్యతిస్వయం ॥ ౫౯ ॥ ఏతద్భ
 వాన్మహాప్రీతాశ్చత్యాగౌతమభాషితం । యథానిధిప్రమృషితాతథానర్యం
 సమాచరత్ ॥ ౬౦ ॥ తతఃప్రీతమనాధూత్వాభగవాన్వృష భధ్వజః ।
 గత్వాదేవగతైస్సాధంస్వదేహాధంబదాహరః ॥ ౬౧ ॥ తతోభవానీసు
 ప్రీతాశంకరాధంసమేత్యచ । దేవంప్రసాదయామాసలోకానాం హిత
 శ్శేష్యయా ॥ ౬౨ ॥ దేవప్రసాదాత్తేలోకేదరంత్వేతద్వీతంజనాః । మో
 యత్ప్రార్థయతేబుద్ధ్యాతత్సర్వం సమవాపుయాత్ ॥ ౬౩ ॥ ఇతిప్రసా
 దితోదేవ్యాభగవాన్సంభికాసఖః । తథేత్యక్త్వాసురగతైస్త్రేవాతవ
 థీరుత ॥ ౬౪ ॥ తథేత్యక్త్వాంగదోనామగంధర్వశ్చనభక్తిమాణః । వ్రతచ
 ర్యాక్రమంతేభేనందికేవ్రతపాశ్చీతః ॥ ౬౫ ॥ మనుష్యవిషయంప్రాప్యవ్రత
 మేతద్భికావ్యసాం । ఏవంసతువినిశ్చిన్యజగామోజ్జయినీంపురీం ॥ ౬౬ ॥
 వజ్రదంతాయవిధివద్దదారాజ్ఞేవ్రతంసుధీః । వ్రతమేతస్తమస్యాయ సమిహ
 నభవత్ప్రభుః ॥ ౬౭ ॥ అథాధూతాంవైశ్యసుతేతస్యాంచపురిన్యకే । ఏకాం
 పుణ్యవతీంప్రావళతస్యాంభాగ్యవతీంవిధుః ॥ ౬౮ ॥ తేకన్యేపితరంప్రాప్య
 బభాసాతేప్రియంచచః । మహాత్మేదారదేవన్యేవ్రతంకరుణం ప్రసీపనా ॥
 ౬౯ ॥ తాభ్యామేవనిగదితేపితేత్థివాక్యమబ్రవీత్ । వత్సేబూరితం దరి
 ద్రోహంకథమాసాద్యతేమయా ॥ ౭౦ ॥ సామగ్రిచాస్యనాస్త్రైవయువా
 భ్యాంతేదీప్తిముద్యతాం । ఇతిపితౌసమాదిష్టేకన్యేపునరప్రాప్తతాం ॥ ౭౧ ॥
 అనుజ్ఞాతేత్వయాతాతకరుణముచ్చావసువ్రత । త్వదనుజ్ఞేవనియతమావ
 యోఃపరమంధనం ॥ ౭౨ ॥ ఇత్యక్త్వాతేనవైశ్యేనకృతాజ్ఞే అథకన్యకే ।
 కన్యేన్చిదుదిదేదేవేవటవృక్షసమాశ్రితే ॥ ౭౩ ॥ బధ్నాన్వ్రతనిరంత్రవ్రతక్రా
 తేన్చాయథావిధి । ఏతయోర్భక్తిశీలేనతత్సామగ్రిం దదాహదః ॥ ౭౪ ॥
 వ్రతచర్యాం సమాసాద్యప్రీతేవైచక్రతుర్వీతం । తతఃప్రీతోమహాదేవ

సాంబస్సున్మహాభవత్ || ౭౫ || సభయోఃకిన్యయోఃపీతౌరూపమృగ
సాందరా | తేజంతమాయురైశ్వర్యందత్వాసౌతహితౌభవత్ || ౭౬
అభపుణ్యవతీంవశేరాజాహ్యజ్ఞయినీపతిః | ఆపరాచోళ భూపాలాన
మూభాగ్యవతీంతథా || ౭౭ || దత్వాత్తేజదావైశ్వస్సమృద్ధోన్యవనత్స
ఖమ్ | సామ్రాజ్య సంపదంప్రాప్య పుత్రాణలభ్యామహాజనః || ౭౮ ||
తేసుతేపితరంహృష్టంచకాతేమాతరంచతా | అభభాగ్యవతీకామమైశ్వర్య
మదమోహితా || ౭౯ || కాలేగతేబహుతిభేవ్రతమేతస్సుమోచసా | సౌభా
గ్యహినాపుత్రేణసహభతానివాసిలా || ౮౦ || వనసంచార జిన్నాహజ
గావశబరాలయం | తతఃపుత్రంసమావళాయవాక్యమేతద్భవాచసా || ౮౧ ||
ఉపయేమేస్వసారమేజ్యేష్ఠామజ్ఞయినీపతిః | తాందృష్ట్వాధనమాదా
శేస్సుమాగచ్ఛపుత్రక || ౮౨ || ఇతిమాతుర్వచఃశుత్యాజగామోజ్ఞయనిం
పురిం || ౮౩ || గత్వానివేదయామాసపుణ్యవత్స్యేసపుత్రకః | మాతుర్వజా
సతంగాజ్యాద్యనవాసంచదుస్సహం || ౮౪ || తతఃపుణ్యవతీశుత్యాదదౌ
తస్మైమహద్దనం | ధనమాదాయసుపీతః ప్రయయామాతరంప్రతి || ౮౫ ||
గచ్ఛన్నాగేహృతస్సోభూద్దేవేనాదృశ్యరూపితా | పునగత్యాభ్యుగ్ర
హృచ్ఛతస్తస్యతద్దనం || ౮౬ || జహారేశోజనాదై నంనితరాంః ఊనమా
ననమ్ | గచ్ఛభాగ్యమహేపుత్రమావిషాదంవృధాకృథాః || ౮౭ || ఆయోగ్యం
భవతోహ్యోత ద్వితీయమేదరతాంధనం | ఇతిశుత్యావచస్తస్యకీమేతితివి
స్మితః || ౮౮ || పుణ్యవత్స్యేజగాదైతత్పునగత్యాసుతస్తదా | సాతద్వి
ష్ణాచునిపుణః కారయామాసతద్వితీయం || ౮౯ || భగిన్యాచయథాపూర్వం
క్రియతామిత్యనాచహ | వ్రతాంతేధనమాహృత్యగచ్ఛపూర్వహృతం
ధనం || ౯౦ || సప్రాప్యతత్తదేకాంతేపీతఃస్థిత్యామహాభవత్ | ఆదాయమ
హతీంసేవాంగజాశ్వరధసంకులాం || ౯౧ || జగామ కాంచీన గరంపిత్రా
ప్రప్యద్దతోబలీ | తామ్రాపిత్రాచసహితశ్చరకాలమవధకత || ౯౨ || తదా
ప్రథృతిమాతాచవకారవ్రతమాదరాత్ | సచచోళనృపఃపీతస్తదాప్రథృ
తితద్వితీయం || ౯౩ || యథోక్తేనవిధానేనయఃకరోతీస్థితంలభేత్ | ఇతివ్ర
తస్యమాహాత్మ్యంయేశ్యోవంతి పతంతివా || ౯౪ || తేషామపి మహాదేవః
స్థితోభవతినర్వదా | ఆయుష్కరంపుష్టికరంశ్రీకరంచయశస్కరం || ౯౫ ||
వ్రతమేతత్సరుద్దిష్టంగాతమేనమహాత్మనా | ఆత్మసౌహారమాకాంతాన్య
తమేతత్సమాచరేత్ || ౯౬ || మహతీంసంపదంప్రాప్య శివనాయుజ్యమ
శ్నుతే | ఇతిశ్రీస్కాందపురాణోక్తకేదారవ్రతకల్పస్సంపూర్ణః.

కేదారప్రతిమాయన్నా ద్వాజ్య సౌభాగ్య వధాన్ముఖాన్మృత్యుః
ప్రవాసేనమమాస్తుశ్చరచాచటా॥

ఇతిప్రతిమాదానమంతః, మంగళంభవశ్శ్లో.

కేదారేశ్వరవ్రతకథా తీక.



అనుగ్రహమువలన చరాచరాత్మకంబగు లోకములు
సృష్టింపబడినపూ అట్టి ఉమాపతియగు పద్మజై శ్వర్యసంపన్నుడైన మహా
దేవునివనుస్కరించి పూర్వకాలమున ఋషులచేత లోకానుగ్రహార్థముగ
కేదారంపర్వతస్థకల శ్రీయస్సాధకంబైన యున్న కేదారేశ్వర వ్రతమాహాత్మ్య
మును వచించెదనని నూతుండు జెప్పుచున్నాడు మంగళ వ్రతమాచరించి
పార్వతీదేవతచేత భక్తయగు శ్రీ శంకరుని శరీరాధారము పొందబడెనా
మరియతోచితమునొందువారలకు లోకమును సకలసంపదలు గలిగి యా
కేదారాద్వైతశ్వర్యములు సృష్టిబొందుచున్న పూర్వవ్రతమాహాత్మ్యము
సల్లవారును బినవలయు నెవ్వడయిన నిట్టి సర్వోత్తమంబైన వ్రతమును
కల్పేత్తవ్రతకారంబుగ నీరువదియొక్కమారు లాచరించిన యెడల నెల్ల
ప్పుడు నిశ్చయముగ సకలకల్యాణభాగముండై యుండును మరియు నీ వ్రత
మును మనుష్యులలో నెవ్వరైన యథాక్రమముగ నాచరించి దేనివారలుకాంతి
సౌభాగ్యాదీనింపదలనుభవించి పిమ్మట శివలోకమందు మాననీయులై యుం
డుచుగాన నీ వ్రతమాధరాది పురుషార్థచక్షుష్టయ సాధకంబగుటజేసి,
బ్రాహ్మణక్షత్రియ వైశ్యశూద్రులు మొదలైన సజ్జనులందరు దీనింభక్తియు
త్తులై నిరుపమమై నాచరింపవలయును దీని మాహాత్మ్యమెట్టిదనిన పృథి
వి కుందీశాన్యభాగమున మొలుపుగుంపులతోగూడియున్న శరత్కాలమేఘ
ములంబోలుదు నిఖిలమణి విచిత్రితంబైన శిఖరమలచేతను బలుదెరంగు
లైన లతావిశేషములచేతను బహువిధంబులగు పుష్పఫలదులచేతను నానా
విధములైన పక్షులచేతను మరియు సనేకములైన కొండకాలువ చేతను
న్యూత్నమైన సాల తమూల తిలకహింతాల పక్షులతోక చందన దేవదారు
నారికేళామృపనసపూగ పున్నాగ చంపకాదివృక్షములచేతను నిదియుగాక
నానాతరువిశేషములచేత భాస్విన్నట్టి యుద్వాశవనములచేత బ్రకాశిం
చుచు నిఖిలకల్యాణప్రదంబైన సర్వజన నమస్కృతంబైన కైలాసంబనిపే
ర్కొనబడిన యొక్క వర్షతశ్రేష్ఠముగలదంధు పద్మజై శ్వర్యసంపన్నులును

సహనీయులగు యోగముచేతను సిద్ధగందర్వ కిచ్చు ర. కింపుడు పాదుల చేతను
 పివింపబడి మహారంభై యున్న యీ పర్యత శిఖరపుండు జగత్కలకా
 మైన పరమేశ్వరుడు ప్రళయగణములచేబరి పేష్టింపబడి భవానీనమేతుండు
 కలదేవముని. బృంధములచేత ననుస్కరింపబడుచుండి ప్రసన్నుడై కూ
 స్పండి యొక సమయంబున జతుర్ముఖాది సురులకందరికి ఓశానమిచ్చె
 రంత నూర్వాగ్ని పవనులు నత్తత్రయుక్త డైన నిశాకరుండును మఱియు
 యింద్రాది దేవతలును వసిష్ఠాది మహర్షులును గంభమొదలగు దేవతా స్త్రీ
 లును బ్రాహ్మి మొదలగు సప్తమాతృకలును సేవానియు గణపతియును
 కత్సారూప్యమును బొందియున్న నందీభృగ్గి మొదలగు ప్రమథగణములును
 కన్ను పరిపేష్టించి కొలుచుచుండ నిట్టి భవానీవల్లభుని యత్యద్భుతంబుగ
 సభయందు నారదుడు మొదలగు దేవగాయత్రులూ స్వామియనుజ్ఞ వడసి
 గానముచేసి రిట్టి రమణీయంబై శ్రావ్యంబగు గానము ప్రవలింపల్లుచుం
 డగా ఘృతాచీ మేనకాదులు పిణాదిచతుర్విధవార్యములలయలలో గూడిన
 పృత్య మొనర్చి రప్పడా వేల్పుబానిసెలలోపల మిగుల సొగసుక త్రెయా
 గంభ నిఖిలసుర బ్రూదములయొక్క యుట్లములు రంజిల్లునటుల విశేష
 నాట్యమొనరించె, ఆ సమయంబున భృంగిరిటయని భక్త వరుండాస్వామి
 సన్నిధియందు తత్ప్రీతికరంబగు వికటనాట్యముచేయగా నా పార్వతీకై లా
 కాధిపతియొక్క పూర్వభాగమునందు నిఖిల దేవతలకు మిక్కుటమైన హా
 సముజనించె నట్టి యాశ్చర్యకరంబగు హాసమువలననప్పడాపర్యతగుహలు
 యందునటుల గొప్ప కలకలధ్వనిగలిగె నిట్లు హాసము విస్తరిల్లుచుండ నీ
 వ్వరుండగు శంకరుండా భృంగిరిటినింజూచి నీచేతమిగుల హాసప్రదభావం
 కైన నాట్యముజేయబడెనని సెలవిచ్చి ముదరబండి యొక క్షునియందను
 గ్రహించె నంతట నా భృంగిరిటికి శివానుగ్రహము గలుగుట జేసి య
 మందు ప్రితుండైన కవి విబుధులచేత గౌరవములను భూమిపాతలము
 నయముతోగూడి యా పార్వతీదేవినిబడలి యాశ్చర్యనికాంతము ప్రద
 షణమొనర్చుచు నా స్వామికి వందనమాదరించె నప్పుడు అపూర్వా
 గు మృడానియు చిటునవ్వుతోగూడిన దైవభుతయగు నవ్వరేమేశ్వరు
 డొంది యో స్వామి యీ భృంగిరిటి నన్నువిడిచి మిగులమాత్రము ప్రద
 షణంబాచరించుటకు గారణంబేమి వినవేడుకై యున్నది యాసతీయపేరును
 నేడగా నా శశిశేఖరుండో ప్రియులాలా చెప్పెదవినము.

పరమాధా విదులగు యోగులకు నీవలనంబయోజనంబు లేమింజను

నన్ను కడుస్కంభించిరని నెలవివ్వగా నా పరమేశ్వరి మిగల వీడిన వాని
యాభిరేయండును తన శక్తి నాకపిఁచగా నా సాన్నిధ్య త్వగస్థి విషమ
జయము నొందునంతట నా దేవియు సారహించు రాలయ్యనకటిరాలాయెన
విరవనా దేవి కోపించి దేవతల చేత నూరిడింపబడినదై కైలాసమునువది
తపఃబాహరిండుటకు బహువిధంబులగు సింహశరభశాదూకలగజమృగాదు
చేత సేపింపబడియు, నిశ్చయై రంబుడిగియున్న వన్నగగరుడాది సకల జంతు
వుల చేసిబిడంబయి నానావిధ వృక్షలతాగుల్లాది భూయస్థంబై ఋషిశ్రేష్ఠ
సైంత బై సర్వాభీష్టప్రదంబై యొప్పుచున్న గొతమాత్రమనుబ్రహ్మేశ్వరిచే
నంతట నాగొతముండు పవ్యంబులై మోహమయోగ్యంబులగు సమత్తుశ
భలంబులును సంగ్రహించుకొని పనమునుండివచ్చు నెడ తనయాశ్రమాభా
సమున వెలుంగుచున్న ప్రకాశమనుజూచి ఋష్యాశ్రమంబగునిదిమిగులశోభ
ల్లుచున్నది యని యిట్లయంబుది తత్కారణంబుజెంతుంచుచుతనయాశ్ర
మమును ప్రదేశించి తామర లేకులుకంటి కన్నులుగలిగి యలంకృతురాలై
చున్న యామహేశ్వరింగనుంగొని యోపూజ్యురాలవై సభగవతీనీభిష్టు
శేత మటకు గాగజంబెరుయనియడుగనడైవియునా జడ వానికిఁ సనిసాక
రణంబునువచ్చించి నమస్కరింపు చునెనా యమునీశ్వరుడాయేవ్రతమయోగ
నమత ప్రసది యేప్రకాశుస్థానముచేత శంకర దేహి భక్తమునాకుఘటించ
చున్నది యుద్ధివ్రతముపఁజెల్పరచగా నామహాపిఁసకలశాస్త్రపురాణ
వలంబునుబొడచించి యీష్టాధికావరంబగు శ్రీమత్కైదారనామకంబై
యే వ్రతవ్రతము నాచరి పుకనియుపదేశి పతానంతనా దేవియునావ్రత
నుస్థాపకముగా నతీయవేదని వేటగానిట్లని చెప్పందొడంగె, భాద్రప
ద శుక్లపంచమియనామహాధువసస్కురాలవై మంగళకరంబుల నేకవింశతితంతువు
చేతనా వ్రతమునందువ్రతేశరమును ధరియించి యాదివసమునందు పుష్పా
మొనరించిమరునాడుబ్రాహ్మణభోజనము జయించితిది మొదలుతమావాస
వరకునీవ్రతమునిట్లునలుపుచువ్రతదినమునందునుశ్రీమత్కైదారదేవునార
ధిచువలయు మతీయు శుద్ధంబగు సెక్కప్రదేశంబున ధాన్యరాశి నిం
యంచుగ్రాణకంఠమునంచి యిరువదియెక్క సూతి)ములచేత జుట్టివట్టి
పుట్టుములచేతగప్పియంచు నవరత్నములనుకాని శక్తిగొలది సువర్ణమున
గాని మునిదిగంధపుష్పాక్షతలచేతనర్పించియిరుయొక్కరై నబ్రాహ్మణుల
నిలుపించి పాప్రత్యక్షి నాది కృత్యంబులాచరించి కూడుకండ నియోగి
యొప్పునాకేవల దేవునివ్రతంబు శీసి చుచునాగరుకమారికంకుమా

కేదారేశ్వరవ్రతకథా

మళ్ళీ గంధమునూ నా నధపుష్పములను పొంబూలమును పుస్త్రీమాలను వి
వేదన మొనరించి యే భావోన్మేషముగ భూపదీపాదులచేతి భావించి నేకవిం
సంఖ్యాకదంబు చంద్ర పూపమాలను పాయగ మునిషాసోచితంబులై శు
శ్రేష్ఠ లేపనీయములను కడచి వసని మూడి ఫలములను నైవేద్యము చేసితిం బూ
ములాస గించి క్కగాస్త్రోత్రముజేసి బ్రాహ్మణులకు యథాశక్తి యిచ్చి
తమును లెస్సగా ననుష్ఠించి ఈశ్వరునకు సునస్సంతుష్టి జేసి యుపల పీఠం
ము యా వృషభధ్వజుండు సంతృప్తాంతరంగుడై యచ్చటికి వెళ్ళి యంబుల
దండంబు ని స్వతరీరాధము నీకిచ్చెదనని యివ్వగా సచ్చిద్రవతీయ పొంది
కరచేహాధమును బొంది లోకానుగ్రహము జేపరచిలంచి భక్తయగు
శ్రీమదీశో నీ వ్రతము నాచరించువారలకు నిజలాభీష్ట సిద్ధిగలుగునట్లు
చనుగ్రహించితిదేని మెల్లవాగు నాచరింతురనగా నట్లుగాక యనియంగీ
ంచి సురసంఘములలో గూడ నచ్చట నంశహితంబుడై ముకొంత
లంబునకు శివభక్తియు క్తుండగు చిత్రాంగమడను గంధర్వీడు నంది
శ్రేష్ఠునివలన నా వ్రతచర్యాకృమించెడింగి మనుష్యులకమునకు
యేకువచేసేంపవలయునను నిచ్చగలవాడై యుజ్జయినిపట్టంబునుబొంది
బ్రాహ్మణుండను రాజునకుపచేడింప నతండు ఆ వ్రతమును కలెకలె పా
లుగ నాచరించి సార్వభౌముండాయెను.

మరొకొంతకాలమునకు నా పట్టంబునగున్న వైశ్యునకు బుద్ధావతి
నియు భాగ్యవతియనియు నిద్దరుకొమరలై లు గలిగిరి వా రిద్దరును
డియొద్దకుఁబోయి కేదారవ్రత మాచరించు సిట్లాజ్ఞ యొసంగుమని
నగా నేను మిగులరిక్తు డను దానికి వలయు సామగ్రి లేమనిజేసి యీ
కల్పంబుమానుండనగా ఓయితండి) నీ యనుజ్ఞయమాకు పరమధనంబు
న నాజ్ఞ యొసంగుమని సెలవుబుచ్చుకొని యొక పటవృక్షమూలంబున
ంర్పుండి ప్రతిసరముగట్టికొని యథావిధిగా బూజింపవలసి భక్తికేమెచ్చి
గాశ్వరుండప్రభువలయు సామగ్రినియిచ్చెను, అంతటి వారలుచక్కగా
తము నాచరించుటవలన నమృతహాదేవుండు పీఠంజై యక్కన్యలకా
ంరాలోగై శ్రేష్ఠ్యములను దివ్యరూపంబు సొసంగి యంతహితం
సైన్య, పిమ్మట నా వ్రతమాహాత్మ్యమువలన నుజ్జయినీ పట్టాదేలుకున్న
జుపుణ్యవతియను సౌక కన్యను చోళ భూపాలుడు భాగ్యవతియను
గ్నిను పాణిగ్రహణ మొనరించి రండువలన నా వైశ్యుండు ధనసమృ
ద్ధి సామ్రాజ్య సవేదలను టుతులనుబొంది సుఖంబుననుండె, నంత

